

STRATEGIA ROZWOJU GMINY ROPCZYCE

NA LATA 2022-2030

Spis treści

Spis treści.....	1
Wprowadzenie	4
Diagnoza społeczno-gospodarcza, środowiskowa i funkcjonalno-przestrzenna gminy Ropczyce	6
Położenie geograficzne i relacje zewnętrzne	6
Uwarunkowania i wnioski z diagnozy dotyczące położenia gminy Ropczyce	7
Uwarunkowania i wnioski diagnostyczne wynikające z procesów demograficznych	13
Uwarunkowania i wnioski diagnostyczne wynikające z sytuacji gospodarczej.....	19
Uwarunkowania i wnioski diagnostyczne wynikające ze stopnia rozwoju infrastruktury technicznej	25
Uwarunkowania i wnioski diagnostyczne wynikające z potrzeb polityki społecznej i ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa publicznego	33
Analiza SWOT	40
Strefa społeczna	40
Strefa gospodarcza	41
Strefa środowiskowa	42
Strefa przestrzenno-funkcjonalna	43
Infrastruktura techniczna	44
Analiza potrzeb i uwarunkowań rozwojowych gminy Ropczyce.....	45
Analiza na podstawie zgromadzonych ankiet	45
Rozwój strategiczny gminy Ropczyce	56
Wizja i misja rozwoju gminy Ropczyce	58
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Ropczyce wraz z ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie.....	88
Uwarunkowania wodne, a Strategia Rozwoju Gminy Ropczyce na lata 2022-2030.....	88
Zasoby wodne gminy Ropczyce.....	88
Plany zarządzania ryzykiem powodziowym	90
Plan przeciwdziałania skutkom suszy	93
Czynne osuwiska w Gminie Ropczyce	94

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.....	94
Wstęp do modelu	94
Ogólne uwarunkowania modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej	94
Funkcje terenów w gminie	97
Rozmieszczenie planowanych inwestycji i planowane zmiany w przestrzeni gminy.....	98
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ropczyce.....	98
Obszary strategicznej interwencji	101
Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej	108
Kierunki rozwoju gminy Ropczyce w świetle europejskich, krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych.....	114
System realizacji Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata: 2022- 2030	119
System wdrażania.....	119
Główne przepisy realizacji strategii.....	119
Mechanizmy i instrumenty realizacji strategii.....	120
Organizacja i podmioty zaangażowane w realizację strategii	120
Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	121
Monitoring i ewaluacja.....	128
Źródła finansowania strategii	141
Konsultacje społeczne strategii	145
Spis rysunków.....	148
Spis tabel	148
Spis wykresów	149
Spis map	151

Wprowadzenie

Strategia Rozwoju Gminy Ropczyce na lata: 2022-2030 jest najważniejszym dokumentem samorządu gminnego, który diagnozuje podstawowe uwarunkowania, potrzeby rozwojowe gminy, a także jej potencjał. Powyższy dokument opisuje podejście zintegrowane, wskazuje obszary, cele i kierunki działań rozwoju gminy do 2030, przy udziale społeczności lokalnej, partnerów oraz sektora samorządowego. Strategia rozwoju pełni niezwykle istotną rolę w zakresie zarządzania polityką rozwoju, można ją określić jako swoistego rodzaju instrukcję postępowania lokalnych władz. Ten niezwykle istotny dokument ma decydujące znaczenie przy działaniach gminy planowanych do realizacji. Dokument odpowiada za zintegrowanie innych dokumentów planistycznych i strategicznych na analizowanym obszarze. Głównym zadaniem dokumentu jest uzupełnianie się różnych sfer funkcjonujących na obszarze gminy, w tym sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej i społeczno-kulturowej – w celu wzrostu jakości życia mieszkańców na obszarze objętym strategią oraz w celu wzrostu jakości usług publicznych i zrównoważonego rozwoju. Dokument Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata: 2022-2030 obejmuje obszar gminy w jej administracyjnych granicach. Ten dokument stanowi również kontynuację poprzedniej wersji dokumentu, tj. Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata 2014-2020. Dokument powstał w wyniku kilkumiesięcznej pracy konsultantów zewnętrznych oraz partycypacji społeczeństwa lokalnego, przedstawicieli samorządowych oraz przedstawicieli sektora gospodarczego.

Proces powstania dokumentu obejmował następujące elementy:

- Przeprowadzenie analizy, opracowanie diagnozy, przygotowania podsumowania dla poszczególnych stref: społecznej, gospodarczej, środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej,
- Podjęcie Uchwały nr XXXIX/398/21 Rady Miejskiej w Ropczycach z dnia 29 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata 2022-2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji,
- Opracowanie wniosków dla długookresowej polityki rozwoju wynikających z badania ankietowego oraz oceny diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy,
- Opracowanie założeń Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata: 2022- 2030,
- Opracowanie projektu dokumentu strategii o zakresie i treści zgodnej z art. 10e ust. 2-4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- Przeprowadzenie konsultacji społecznych dotyczących strategii, w szczególności z sąsiadującymi gminami, z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, wraz z ich uzasadnieniem,
- Procedury opiniowania dokumentu strategii przez zarząd województwa (w celu wydania przez zarząd województwa opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa),
- Wstępną ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii – przed jej przyjęciem,
- Przygotowanie wersji strategii po zmianach wynikających z konsultacji, opiniowania i ewaluacji,

- Procedury w trybie przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w tym uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym.

Konieczność opracowania Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata: 2022-2030 wynikała z wielu przesłanek wewnętrznych i zewnętrznych. Podstawowe wnioski do jej opracowania stanowiły:

- Inne i nowe potrzeby, problemy, oczekiwania mieszkańców gminy,
- Konieczność dostosowania kierunków rozwoju gminy do zmieniających się uwarunkowań, w tym zmian gospodarczych, społecznych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, do których zachodzi w otoczeniu gminy, zmian, które wynikają z przepisów prawa, a także nowych założeń krajowych i regionalnej polityki rozwoju oraz dokumentów strategicznych wyższego rzędu,
- Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych (m.in. z nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027) i własne ograniczone zasoby finansowe gminy,
- Partycypacja społeczności lokalnej przy realizacji strategii rozwoju.

W odniesieniu do powyższego dokument strategiczny kreuje wizję rozwoju oraz definiuje długo- i krótkookresowe cele planowane do osiągnięcia przez lokalne społeczeństwo. Jak wynika z założeń strategia pełni funkcje: kierunkowania oraz zabezpieczenia ciągłości polityki rozwoju, podstawy do wnioskowania o dofinansowanie na kluczowe działania rozwojowe z zewnętrznych źródeł finansowania oraz funkcję integrującą.

Zasady dotyczące opracowania Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata: 2022-2030 opierają się na aktach prawnych mających wpływ na jej przebieg, w tym ustawę z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Dokument strategii został opracowany zgodnie z przepisami art. 10e ust. 2-4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Strategia Rozwoju Gminy Ropczyce obejmuje lata: 2022-2030, co jest zgodne z nową perspektywą finansową Unii Europejskiej na lata 2021-2027, a także jej okresem rozliczeniowym.

Strategia została opracowana w powiązaniu z kluczowymi dokumentami planistycznymi szczebla krajowego, regionalnego i subregionalnego, m.in. Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą 2030 roku), Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030, Strategią Rozwoju Województwa Podkarpackie „2030”. Informacje zawarte w dokumencie strategii opracowane zostały przy współudziale różnych środowisk. Zapisy te zmierzają do podejmowania wspólnych decyzji strategicznych, zarówno przez władze samorządowe, partnerów, przedstawicieli sektora gospodarczego i społecznego oraz innych podmiotów, które za cel mają postawione dążenie do najbardziej optymalnego wykorzystywania zasobów gminy, jej możliwości rozwojowe oraz w celu neutralizowania barier, które zmierzać będą do osiągnięcia wspólnych wizji i celów rozwojowych.

Diagnoza społeczno-gospodarcza, środowiskowa i funkcjonalno-przestrzenna gminy Ropczyce

Cel diagnozy stanowi rozpoznanie najważniejszych cech, zasobów, potencjałów, problemów gminy Ropczyce, a także otoczenia, w celu określenia najważniejszych potrzeb planowania długookresowej polityki rozwoju. Działania zespołu opracowującego polegały analizie danych statystycznych oraz przeprowadzeniu badań społecznych w formie stacjonarnej i ankietowej.

Pierwsza część analizy polegała na przedstawieniu podstawowych danych o gminie, przedstawieniu danych w ujęciu dynamicznym (w okresie 2015-2021) oraz w wariacie porównawczym (z uwzględnieniem gmin, z którymi gmina Ropczyce sąsiaduje (tj. gmin: Ostrów, Iwierzycze, Sędziszów Małopolski, Wielopole Skrzyńskie). Dane statystyczne zostały również porównane z jednostki samorządowymi wyższego szczebla tj. powiatem ropczycko-sędziszowskim oraz zgromadzonych w ramach Banku Danych Lokalnych GUS).

Druga część analizy opierała się na spotkaniach konsultacyjnych i badaniach ankietowych wśród mieszkańców, które dotyczyło warunków życia i jakości usług publicznych w poszczególnych sferach. Zwrotnie otrzymano odpowiedzi, co świadczy o tym, że mieszkańcy - przedstawiciele lokalnej wspólnoty - najtrafniej zdiagnozują obecny stan rozwoju gminy oraz wskażą kierunki planowania nowych celów i zadań na najbliższe lata. W strategii zamieszczono zarówno analizy, jak również wnioski z diagnozy, które stanowią podstawę do planowania i podejmowania decyzji dotyczących wizji rozwoju, celów i kierunków działań strategii.

Położenie geograficzne i relacje zewnętrzne

Gmina Ropczyce to gmina miejsko-wiejska w województwie podkarpackim, w powiecie ropczycko-sędziszowskim (miasto Ropczyce powstało w 1362 roku). Położona jest w obrębie Pogórza Karpackiego i Kotliny Sandomierskiej. Granica ta przebiega przez miasto, którego północna część znajduje się w Kotlinie Sandomierskiej, a południowa na skraju Karpat. W skład gminy Ropczyce wchodzi 8 sołectw: Brzezówka, Gnojnica Wola, Gnojnica Dolna, Lubzina, Łączki Kucharskie, Mała, Niedźwiada i Okonin oraz 9 osiedli: Św. Barbary, Brzyzna, Chechły, Czekaj, Granice, Pietrzejowa, Północ, Śródmieście i Witkowice.

Gmina Ropczyce położona jest w pobliżu centrum województwa podkarpackiego. Od zachodu sąsiaduje z powiatem mieleckim i dębickim, od północy z kolbuszowskim, od wschodu z powiatem rzeszowskim, a od południa z powiatem strzyżowskim. Ropczyce leżą przy drodze krajowej nr 94 na trasie pomiędzy Dębicą a Rzeszowem, w pobliżu autostrady A4, do której z centrum jest zaledwie 7,5 km. Położenie gminy Ropczyce jest bardzo korzystne z uwagi na bliskość ważnych ośrodków gospodarczych, jakimi są głównie powiaty mielecki i dębicki oraz rzeszowski

Gmina Ropczyce znajduje się w zachodniej części powiatu ropczycko-sędziszowskiego, sąsiadując z Ostrowem, Sędziszowem Młp., Wielopolem Skrzyńskim. Gmina Ropczyce nie sąsiaduje tylko z gminą Iwierzycze.

Analiza danych statystycznych z ostatnich kilku lat pokazuje, że gminę Ropczyce w przypadku większości zakresów tematycznych charakteryzuje duża stabilność – tak jest m.in. w przypadku liczby ludności, poziomu rozwoju gospodarczego czy gospodarki finansowej. Z jednej strony ułatwia to utrzymanie dotychczasowego poziomu życia mieszkańców jednostki, z drugiej nie wypracowuje znaczącej przewagi konkurencyjnej w stosunku do ościennych jednostek.

Najważniejszy potencjał, jaki wydaje się posiadać gmina Ropczyce, związany jest z zasobami środowiska naturalnego (zasoby naturalne, obszary chronione), a co za tym idzie tworzący się znaczny potencjał turystyczny i rekreacyjny, co może mieć również przełożenie na rozwój strefy

aktywności gospodarczej. W kwestii zagrożeń rozwojowych, jak wynika z analizy danych statystycznych, gmina Ropczyce nie różni się znacząco od obserwowanych w większości gmin w kraju. Mowa m.in. o postępującym procesie starzenia się społeczeństwa, i związanymi z tym konsekwencjami dla lokalnego systemu usług oraz budżetu jednostki. Wyzwaniem dla gminy jest także niekorzystne saldo migracji, a co za tym idzie, postępujący proces depopulacji. Planowane do podjęcia działania ukierunkowane są również na wzmocnienie rozwoju gospodarczego, rozbudowę strefy aktywności gospodarczej, czy rozwój i zapewnienie oferty czasu wolnego, opartej o walory przyrodniczo-krajobrazowe i dziedzictwo kulturowe.

Uwarunkowania i wnioski z diagnozy dotyczące położenia gminy Ropczyce

Gmina Ropczyce to gmina miejsko-wiejska w województwie podkarpackim, w powiecie ropczycko-sędziszowskim. Położona jest w obrębie Pogórza Karpackiego i Kotliny Sandomierskiej. Granica ta przebiega przez miasto, którego północna część znajduje się w Kotlinie Sandomierskiej, a południowa na skraju Karpat. W skład gminy Ropczyce wchodzi 8 sołectw: Brzezówka, Gnojnica Wola, Gnojnica Dolna, Lubzina, Łączki Kucharskie, Mała, Niedźwiada i Okonin oraz 9 osiedli: Św. Barbary, Brzyzna, Chechły, Czekaj, Granice, Pietrzejowa, Północ, Śródmieście i Witkowice.

Gmina Ropczyce położona jest w pobliżu centrum województwa podkarpackiego. Od zachodu sąsiaduje z powiatem mieleckim i dębickim, od północy z kolbuszowskim, od wschodu z powiatem rzeszowskim, a od południa z powiatem strzyżowskim. Ropczyce leżą przy drodze krajowej nr 94 na trasie pomiędzy Dębicą, a Rzeszowem, w pobliżu autostrady A4, do której z centrum jest zaledwie 7,5 km. Położenie gminy Ropczyce jest bardzo korzystne z uwagi na bliskość ważnych ośrodków gospodarczych, jakimi są głównie powiaty mielecki i dębicki oraz rzeszowski

Gmina Ropczyce znajduje się w zachodniej części powiatu ropczycko-sędziszowskiego, sąsiadując z Ostrowem, Sędziszowem Młp., Wielopolem Skrzyńskim. Gmina Ropczyce nie sąsiaduje tylko z gminą Iwierzycę.

Gmina Ropczyce położona jest na obszarze o dużym zróżnicowaniu terenu. W północnej części obszar jest bardziej wypłaszczony, a im dalej na południe tym staje się bardziej górzysty. Takie ukształtowanie terenu stwarza wiele możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego. Występują tu parowy i wąwozy. Na obszarze gminy znajdują się dobrej jakości gleby, położone w łatwo dostępnych częściach gminy, umożliwiające mechaniczną uprawę roli i zbiór płodów rolnych. Jest to jednym z największych walorów gminy. Większość z nich, wytworzona głównie z lessów i madów, jest zaliczana do gleb chronionych przed zmianą przeznaczenia. Najwięcej, bo ok. 79 % powierzchni ogólnej gleb, stanowią gleby klasy III-IV.

Na obszarze gminy Ropczyce występuje wiele terenów o wartościach przyrodniczych, objętych krajowym systemem obszarów chronionych, do których zaliczyć można: zachodnią część gminy, wchodzącą w skład Obszaru Chronionego Krajobrazu Pogórza Strzyżowskiego, rejony Gnojnicy, Łączek Kucharskich, Niedźwiady i południowej części Ropczyc o podobnych walorach, porośnięty lasem wąwóz lessowy, który na terenie gminy Ropczyce uznany jest za rezerwat przyrody pod nazwą „Szwajcaria Ropczycka” (obszar ten zajmuje 2,59 ha). Wąwóz lessowy w Ropczycach jest jednym z wielu spotykanych wzdłuż progu karpackiego. Takie formacje powstają podczas wymywania materiału z miękkiego podłoża. Erozja szczególnie szybko następuje w czasie wiosennych roztopów i po długotrwałych obfitych deszczach. W tych procesach duże znaczenie mają różnice wysokości i nachylenie terenu. Oprócz czynników naturalnych wpływ na powstawanie i pogłębianie wąwozów ma działalność człowieka, przede wszystkim odlesianie terenu i wytyczanie szlaków komunikacyjnych. Na dnie wąwozu z niemal pionowymi, ciekawie wyrzeźbionymi ścianami,

zbudowano deptak spacerowy. Wzgórze, na obszarze którego znajduje się rezerwat, ma wysokość 275 m n.p.m. i jest rozcięte głębokim parowem z suchym dnem. Część ścian wąwozu osiąga dość znaczne różnice poziomów wysokości, wahające się do kilkunastu metrów, o nachyleniu nawet do 80–90°. Występują tu liczne gatunki roślin i zwierząt. Świetlista dąbrowa (na stoku południowo-zachodnim) to las dębowy złożony głównie z dębu bezszypułkowego i dębu szypułkowego (rośnie tu około 150 okazów dorodnych dębów, których obwody pni mają od 155 do 278 cm), z domieszką brzozy brodawkowatej oraz sporadycznie sosny zwyczajnej, buka zwyczajnego i graba. Najgrubszym drzewem rezerwatu jest buk o obwodzie 314 cm. Niezwykle rzadką ciekawostką jest dąb szypułkowy zrosnięty z brzozą brodawkowatą.

W podszyciu występują oba gatunki dębów, brzoza, buk oraz szalkak pospolity, trzmielina brodawkowata i zwyczajna, bez czarny i koralowy, jarząb pospolity, tarnina, czeremcha zwyczajna i amerykańska, wiśnia pospolita, głóg jednoszyjkowy i inne. Z roślin chronionych w rezerwacie można spotkać paprotkę zwyczajną, cebulicę dwulistną, pierwiosnka wyniosłego i lekarskiego, barwinka pospolitego, goździka kropkowanego, a także kalinę koralową i kruszynę pospolitą. Na wiosnę las i zarośla rezerwatu rozbrzmiewają głosami wielu gatunków ptaków. Żyją tu m.in. sikorka modra i bogatka, jaskółka oknówka i dymówka, wilga, rudzik, dzwonec, kukułka, szczygieł, szpak, dzięciołek, jerzyk, zaganiacz, kwiczoł, makolągwa, kopciuszek, sierpówka, kulczyk, zięba, trznadel i kowalik.

Dodatkowo na obszarze gminy w pozostałościach dawnych parków dworskich w Witkowicach i Lubzinie są bogate pozostałości starodrzewia. Na tym terenie znajdują się również kompleksy leśne o atrakcyjnym stanie drzewostanu i żyznym środowisku z licznie występującym i różnogatunkowym podszyciem, cechującym się dużą odpornością biologiczną. Obszar ten charakteryzuje się dużą ilością terenów zielonych z możliwością zaadaptowania ich na obszary sportowe i rekreacyjne. Występuje tu wiele możliwości tworzenia tras wędrówek pieszych i rowerowych. Znajdują się tu liczne punkty widokowe, cenne okazy przyrody i zabytki.

Obszar gminy Ropczyce jest obszarem szczególnego zagrożenia powodzią. Przez gminę przepływa rzeka Wielopółka, która przez wiele lat na skutek gwałtownych opadów deszczu wylewała, powodując miejscowe podtopienia i powodzie, co należy mieć na uwadze planując rozwój gminy oraz działania realizowane na obszarze zalewowym.

Gmina Ropczyce pod względem turystycznym kształtuje się bardzo obiecująco; walory przyrodnicze stanowią podłoże pod rozwój branży turystycznej. Miłośnicy turystyki rowerowej i pieszej również znajdą dla siebie wiele atrakcji. Pierwszy ze szlaków rowerowych to trasa Ropczyce-Mała-Ropczyce, długości ok. 37,5 km. Jest to trasa górską i dość wyczerpująca, ale bardzo spektakularna pod względem widokowym. Kolejna z tras, Ropczyce-Gnojnica-Ropczyce, mająca 28,5 km, również jest dość wymagająca, z mnogością podjazdów, ale odpłacająca się niesamowitym krajobrazem. Natomiast najdłuższa z tras rowerowych (40,2 km), Ropczyce-Kamiona-Ropczyce, prowadzi w większości przez tereny nizinne, zalesione. Pasjonaci turystyki pieszej skorzystać mogą z 33-kilometrowej trasy Przełęcz Bardo-Brzeziny-Ropczyce. Przejście zajmuje ok. 9 godzin, prowadzi wierzchołkami okolicznych wzniesień. Znacznie dłuższa trasa, Ropczyce-Ocieka-Niwiska (45 km), lecz prowadząca terenami nizinnymi, pozwala na przejście zarówno terenami otwartymi, jak i leśnymi ścieżkami. Na trasie znajduje się punkt widokowy, z którego można zobaczyć panoramę Ropczyc.

Teren powiatu obfituje również w wiele ciekawych zabytków i interesujących miejsc, które warto obejrzeć. Do najciekawszych należą: dwór w Lubzinie- wybudowany na przełomie XVIII i XIX w., pałac Lubienieckich i Michałowskich w Iwierzycach - XVIII w., XVIII-wieczna ambona i XIX-wieczne organy kościelne w kościele Matki Boskiej Królowej Polski w Ostrowie, budynek Kasy Oszczędności w Ropczycach, pomnik Chrystusa Króla w Małej, Sanktuarium Najświętszej Maryi Panny

w Ropczycach oraz wiele zabytkowych kościołów i kapliczek, studnia św. Barbary w Ropczycach, wąwóz lessowy „Szwajcaria Ropczycka”, budynek dawnej poczty konnej (XVIII w.) w Ropczycach, kilka starych domów (XIX/XX w.) w Ropczycach, kościół Przemienienia Pańskiego (1368) w Ropczycach, zabytkowe organy w Sanktuarium Matki Bożej Królowej Rodzin i w kościele Przemienienia Pańskiego (organizowane są tu festiwale organowe).

Gmina Ropczyce należy do tych jednostek, co, do których uwarunkowania lokalizacyjne znacząco wpływają na wiele aspektów funkcjonowania i w związku z tym winny być uwzględniane w polityce programowania rozwoju na czołowych miejscach.

Gmina Ropczyce położona jest w zachodniej części województwa podkarpackiego na południe od autostrady A4, w niedalekiej odległości od niej. Najbliższy węzeł łączący gminę z autostradą jest w miejscowości Sędziszów Młp. w odległości ok. 10 km. Stwarza to ogromne możliwości rozwojowe pod względem lokowania na terenie gminy Ropczyce m.in. nowych inwestycji gospodarczych. Sprzyja temu bliskość ośrodków naukowo-technicznych, takich jak Rzeszów czy Tarnów. Na korzyść zasługuje również fakt, że rozwój strefy inwestycyjnej i gospodarczej uwarunkowany będzie dzięki duopolowi Dębicy i Ropczyc, który w strategii województwa podkarpackiego określony został, jako jeden z regionalnych biegunów wzrostu, którego zadaniem jest stymulowanie rozwoju w oparciu o endogeniczne zasoby regionu, a także przenoszenie impulsów prorozwojowych z ośrodka centralnego województwa - Rzeszowa na tereny peryferyjne województwa.

Gmina jest również położona w stosunkowo niewielkiej odległości od wspomnianych ośrodków subregionalnych o istotnym znaczeniu gospodarczym: Dębica czy Rzeszów. Bliskość większych ośrodków miejskich stwarza możliwości podjęcia tam pracy przez mieszkańców gminy Ropczyce. Obszar gminy charakteryzuje wysoki stopień lesistości. Wpływa to na charakter terenów oraz jego walory przyrodnicze, stwarzając duże możliwości rozwoju turystyki czynnej i zdrowotnej, rekreacji, w tym dla mieszkańców pobliskich ośrodków miejskich.

Główny węzeł komunikacyjny tworzą układ drogowy oparty o drogę krajową nr 94, linię kolejową nr 91 Kraków Główny - Medyka oraz autostrada A4, która przebiega w pobliżu gminy, a także sieć dróg powiatowych. Na razie brak łącznika gminy Ropczyce z autostradą. Drogi znajdując się na terenie gminy zabezpieczają w pełni możliwość rozwoju gospodarczego gminy.

Komunikacja zbiorowa na terenie jednostki opiera się przede wszystkim na połączeniach kolejowych na linii nr 91, natomiast na terenie gminy na chwilę obecną funkcjonuje publiczna komunikacja autobusowa. W ostatnim roku uruchomiono na Podkarpaciu nowe połączenia kolejowe w ramach podmiejskiej kolei aglomeracyjnej. Miasto i Gmina Ropczyce były beneficjentem projektu i współfinansuje go z własnego budżetu. W Ropczycach na os. Czekaj, w Lubzinie-Brzezówce oraz na Witkowicach zatrzymuje się codziennie kilkadziesiąt szynobusów relacji Rzeszów – Dębica – Rzeszów. Dzięki temu mieszkańcy mają łatwiejszy i bardziej komfortowy dojazd m.in. do pracy czy szkół.

Na terenie powiatu ropczycko-sędziszowskiego przeważają drogi o nawierzchni twardej, twardej ulepszonej oraz gruntowej. Ilość tych dróg kształtuje się na podobnym poziomie. W 2019 roku przeważającą ilość dróg gminnych stanowiły jednak drogi gruntowe (długość 368,3 km).

Tabela 1. Drogi publiczne gminne w powiecie ropczycko-sędziszowskim

Drogi o nawierzchni:	2015	2016	2017	2018	2019
twardej [km]	318,4	315,7	326	340,1	347
Twardej ulepszonej [km]	304	300,4	307,5	322,6	324,3
gruntowe [km]	298,60	399,2	390,9	377,1	368,3

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Dróg publicznych będących własnością powiatu jest w powiecie ropczycko-sędziszowskim odpowiednio mniej. Spośród tych dróg drogi twarde (241 km) i twarde ulepszone (240,2) mają prawie taką samą długość. Drogi gruntowe będące w utrzymaniu powiatu zajmują niecały 1 km (dokładnie 0,8 km) w 2019; dla porównania, w 2015 roku liczyły łącznie ponad 240 km.

Tabela 2. Drogi publiczne powiatowe w powiecie ropczycko-sędziszowskim

Drogi o nawierzchni:	2015	2016	2017	2018	2019
twardej [km]	242	243,7	243,7	243,7	241
Twardej ulepszonej [km]	236,2	242,1	242,1	242,1	240,2
gruntowej [km]	240,2	1,9	1,4	1,4	0,8

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Rysunek 1. Organizacja zarządzania drogami publicznymi na terenie Miasta i Gminy Ropczyce

Źródło: <http://www.ropczyce.um.gov.pl/aktualnosci/art2828,zarzadcy-drog-w-gminie-ropczyce.html>

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

- granica województwa
- granica powiatu

DROGI

- autostrada A4 z węzłami
- droga ekspresowa S19 z węzłami
- droga krajowa
- droga wojewódzka

LINIE KOLEJOWE

- magistrala kolejowa E30
- państwowa
- regionalna
- szerokotorowa

PRZEJŚCIA GRANICZNE

- drogowe
- kolejowe
- lotnicze

KORYTARZE TRANSPORTOWE

- korytarz międzynarodowy sieci TEN-T
- pozostały korytarz międzynarodowy
- międzyregionalny korytarz transportowy
- kierunki międzynarodowych i krajowych połączeń lotniczych (stan na 21.06.2018 r.)

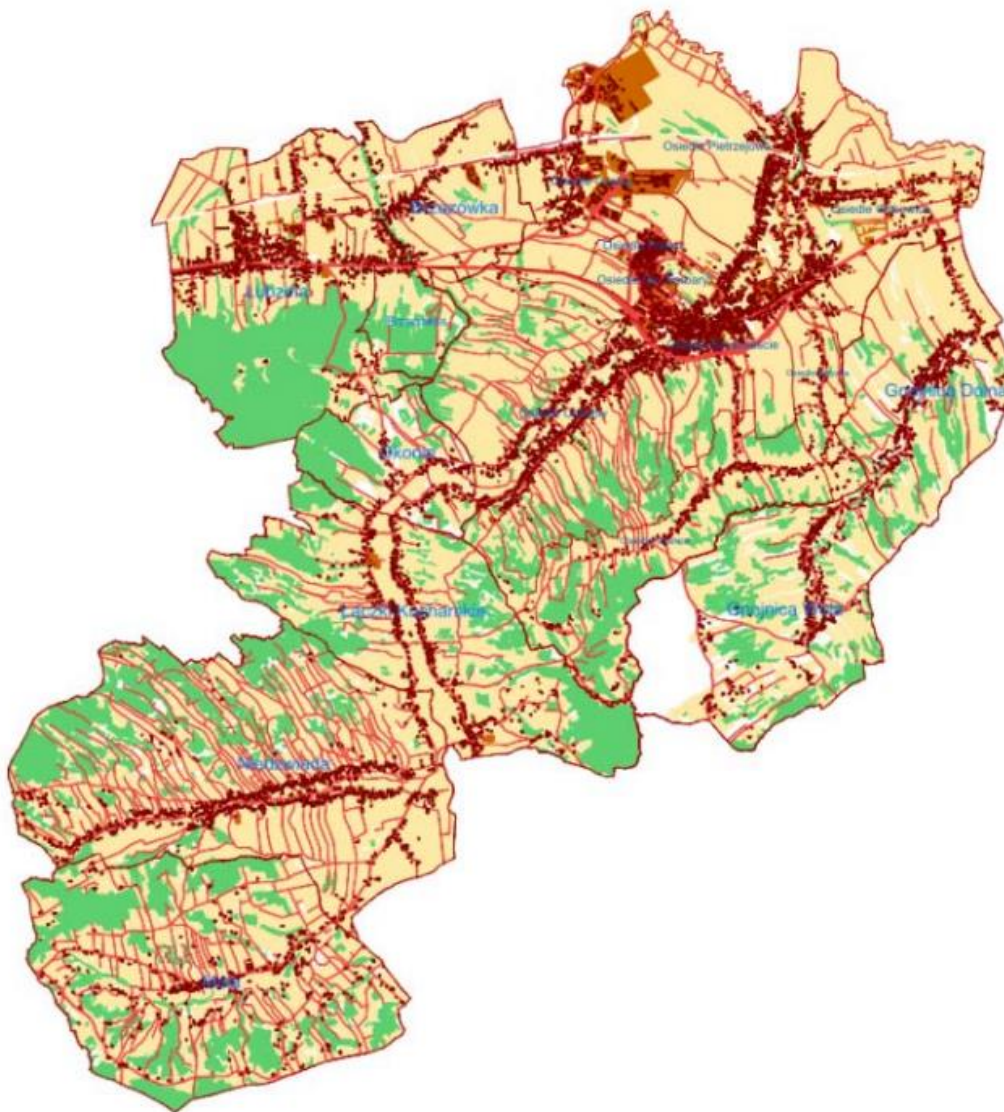
Gmina Ropczyce położona jest na obszarze o dużym zróżnicowaniu terenu. W północnej części obszar jest bardziej wypłaszczony, a im dalej na południe tym staje się bardziej górzysty. Na dzień 31.12.2021 r. powierzchnia ewidencyjna gminy wynosiła 13 908 ha. Obszar miasta zajmował

4 710 ha. Struktura użytkowania gruntów w granicach miasta i gminy przedstawiała się następująco:

- 2762 ha gruntów leśnych i zadrzewionych, co stanowiło 20% gminy (2020 – 2760 ha) – 566 ha gruntów zabudowanych na gruntach rolnych, co stanowiło 4% gminy (2020 – 565 ha) – 464 ha gruntów stanowiących drogi, co stanowiło 3% gminy (2020 – 458 ha) – 8783 ha gruntów niezabudowanych użytkowanych rolniczo, co stanowiło 63% gminy (2020 – 8801 ha).

Na terenie gminy dominują obszary rolne oraz grunty leśne i zadrzewione. Grunty zabudowane i zurbanizowane zlokalizowane są w większości na obszarze miasta Ropczyce oraz przy głównych drogach wiodących przez centra pozostałych miejscowości wchodzących w skład gminy.

Mapa 2. Struktura gruntów na obszarze gminy Ropczyce

Źródło: Raport o stanie gminy Ropczyce - 2021 r.

Konsekwencje	Wyzwania
• Bardzo dobra dostępność komunikacyjna gminy (zarówno drogowa i kolejowa), • Dobra atrakcyjność osadnicza gminy, położenie, • Duża lesistość oraz ilość gruntów rolnych może ograniczać podejmowanie inwestycji w jej obszarze, w tym konieczność wyłączenia wielu obszarów gminy z jakichkolwiek działań inwestycyjnych – z drugiej strony jest walorem w kontekście kształtowania wizerunku miejsca przyjaznego dla nowego osadnictwa z miasta wojewódzkiego, dla rozwoju rekreacji i turystyki, • Dobre uwarunkowania lokalizacyjne, komunikacyjne, przyrodnicze, kulturowe dla rozwoju w obszarze rekreacji i wypoczynku • Atrakcyjność terenów gminy pod kątem inwestycji, • Dostępność różnorodnych zasobów i siedlisk przyrodniczych umożliwiających rozwój różnorodnej oferty rekreacyjnej i wypoczynkowej – lasy, zbiorniki wodne, zabytki, ukształtowanie sprzyjające rekreacji i uprawianiu sportów.	• Wykorzystanie transportu zbiorowego w dojazdach do Rzeszowa i Dębicy • Rozwój oferty inwestycyjnej, • Budowa systemu promocji oraz centrum wsparcia inwestorów, • Utrzymywanie oraz podnoszenie atrakcyjności gminy w wymiarze gospodarczym oraz inwestycyjnym, a także budowa oferty czasu wolnego, z uwzględnieniem dbałości o stan środowiska naturalnego, • Podniesienie poziomu bezpieczeństwa pieszych na obszarze gminy, • Rozwój infrastruktury przeznaczonej dla pieszych i rowerzystów, • Wydzielanie i uzbrajanie obszarów pod atrakcyjną zabudowę mieszkalną.

Uwarunkowania i wnioski diagnostyczne wynikające z procesów demograficznych

Gminę Ropczyce zamieszkuje 28 038 mieszkańców (stan na 22 lipca 2021 roku, źródło: Urząd Miasta i Gminy Ropczyce). Stanowi to 36% ludności ogółem powiatu ropczycko-sędziszowskiego, 1,30% województwa podkarpackiego i 0,07% ogółu kraju. Proporcja ludności ze względu na płeć jest w gminie mniej więcej zachowana. Na jednego mężczyznę w przypadku 1,03 kobiety (co jest porównywalne na tle całego powiatu, gdzie na jednego mężczyznę również przypada ok. 1,03 kobiety).

Tabela 3. Liczba ludności w gminie Ropczyce

	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
Gmina Ropczyce	13 548	13 985	27 533
Powiat Ropczycko-sędziszowski	36 800	37 773	74 573
Województwo Podkarpackie	1 038 436	1 082 793	2 121 229

Polska

18 502 241

19 762 772

38 265 013

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (stan na dzień 31.12.2021 r.)

Układ demograficzny w podziale na mężczyzn i kobiety w gminie Ropczyce pozostaje na przestrzeni lat na zbliżonym poziomie z niewielkim przeważaniem kobiet w stosunku do mężczyzn. W 2020 roku w porównaniu do roku 2016 nastąpił wzrost liczby ludności o 1,1%, w tym wzrost liczebności wśród mężczyzn wyniósł 0,5%, a wzrost wśród kobiet o 1,7%.

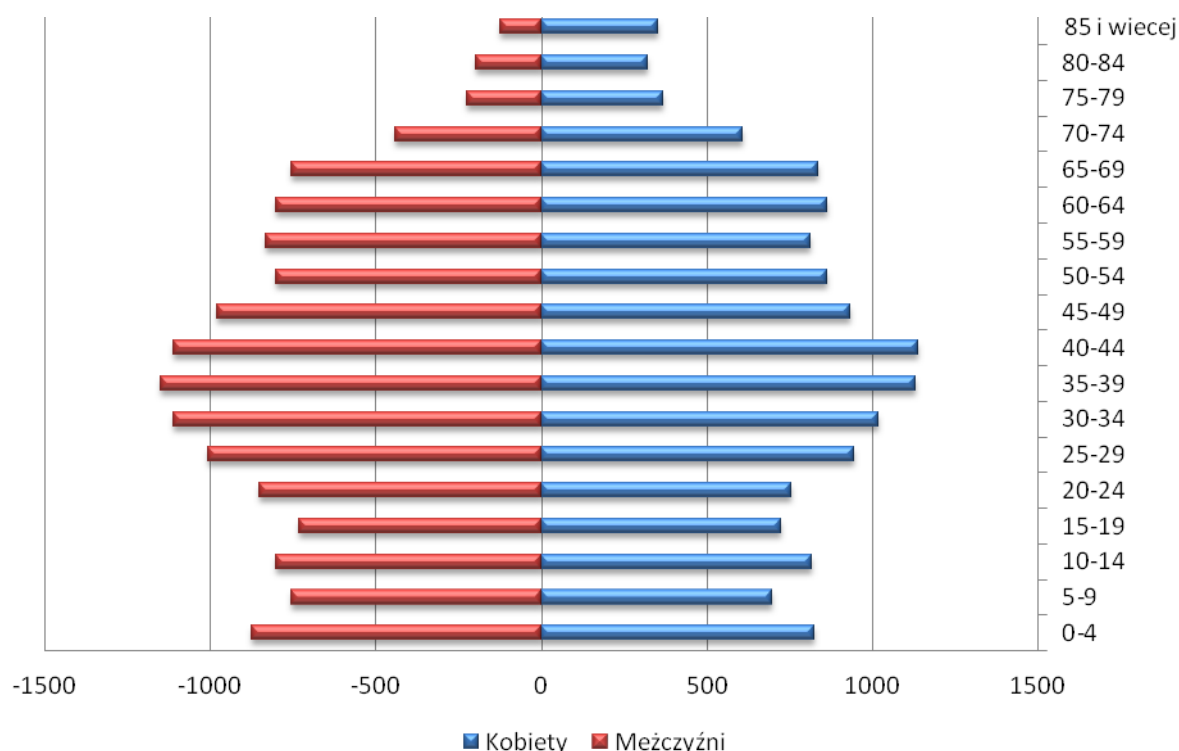
Tabela 4. Zmiany liczby ludności w gminie Ropczyce w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem	27 232	27 384	27 440	27 487	27 533
W tym mężczyźni	13 477	13 529	13 505	13 532	13 548
W tym kobiety	13 755	13 855	13 935	13 955	13 985

Źródło: Źródło: Główny Urząd Statystyczny (stan na dzień 31.12.2021 r.)

Prognozowany w Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata 2014-2020 wzrost liczby ludności w 2020 w odniesieniu do stanu aktualnego okazał się mocno przeszacowany. Zakładano, że liczba ludności gminy Ropczyce wyniesie 29 350 osób, czyli o 6,5% więcej, niż pokazuje stan faktyczny.

Wykres 1. Piramida wieku mieszkańców gminy Ropczyce.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Piramida wieku mieszkańców analizowanego obszaru pokazuje, że w określonych grupach wiekowych nie występują znaczne dysproporcje do ok. 70 roku życia pomiędzy mężczyznami i kobietami. Różnice stają się bardziej widoczne później, kiedy to wyraźnie zarysowuje się większa

liczba kobiet, niż mężczyzn w przedziale wiekowym 70+. Najliczniejsze grupy wiekowe stanowią osoby w przedziale wiekowym 35-44 lata.

Gęstość zaludnienia w gminie Ropczyce utrzymuje się w ostatnich 5 latach na zbliżonym poziomie niecałych 200 osób na km². Jest mimo wszystko większa, niż średnia w powiecie ropczycko-sędziszowskim i województwie podkarpackim.

Tabela 5. Gęstość zaludnienia na 1 km²

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Gęstość zaludnienia na 1 km²	196	197	197	198	198
Powiat ropczycko-sędziszowski	135	135	136	136	136
Województwo podkarpackie	119	119	119	119	119

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Przyrost naturalny w gminie Ropczyce jest zachwiany. Od 2017 liczba urodzeń spada i jest o 12% niższa, niż w roku 2017. Co więcej, liczba zgonów utrzymuje się na wysokim poziomie i w roku 2020 w porównaniu do roku 2017, co daje 49% wzrost. Mniejsza liczba urodzeń w porównaniu do większej liczby zgonów w 2020 roku wpływa na fakt, iż przyrost naturalny jest bardzo niski i kreuje się na poziomie 27. Od ponad 25 lat nie był tak mały. Możliwe, że również jest to spowodowane epidemią koronawirusa, w okresie której w całym kraju odnotowano większą ilość zgonów.

Tabela 6. Przyrost naturalny w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Urodzenia	265	321	360	349	318	317
Zgony	194	221	206	232	230	290
Przyrost naturalny	71	100	154	117	88	27

Źródło: Główny Urząd Statystyczny i Ewidencja Ludności Gminy Ropczyce.

Biorąc pod uwagę migrację ludności na obszarze Ropczyc, w 2020, która również ma odwzorowanie na szczeblu powiatowym i wojewódzkim należy stwierdzić, że w zarówno liczba zameldowań jak i wymeldowań z tych obszarów znacząco spadła. Ta nagła zmiana może wynikać z pandemii koronawirusa, kiedy obowiązywało wiele obostrzeń i ograniczeń związanych z przemieszczaniem się ludności. Nie mniej jednak zauważalnym trendem jest nieznacznie większa liczba ludności, która wymeldowuje się z terenu gminy Ropczyce, niż się do niej sprowadza.

Tabela 7. Migracja ludności na terenie gminy Ropczyce

Rok	Zameldowania					Wymeldowania				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Ropczyce	235	272	285	278	249	214	276	295	322	267
Powiat	587	691	742	808	644	630	746	752	862	660

**ropczycko-
sędziszowski**

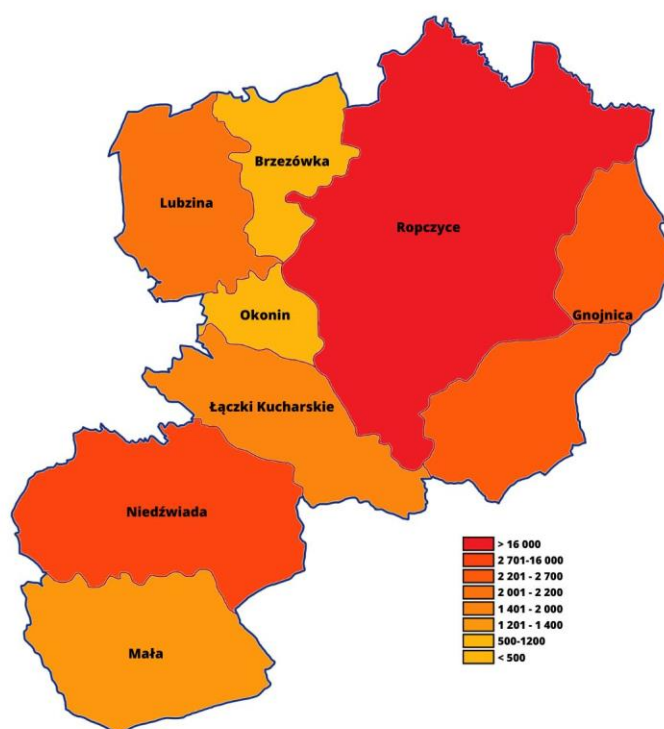
**Województwo
podkarpackie**

19 022 20 653 21 566 23 231 19 137 20 661 22 430 24 307 26 181 21 093

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Sytuacja demograficzna gminy Ropczyce na przestrzeni ostatnich kilku lat wydaje się być stabilna. Analizując demografię można stwierdzić, że uwiadaczniają się również zjawiska, które mogą wymagać podjęcia działań interwencyjnych i wspierających. Okres 2015-2020 charakteryzował się nieznacznym dynamicznym przyrostem naturalnym. Od 2017 liczba urodzeń spadała i ostatecznie w 2020 liczba ta jest 12% niższa, niż w roku 2017. Co więcej, liczba zgonów utrzymuje się na wysokim poziomie i w roku 2020 w porównaniu do roku 2017 jest znacznie wyższa (49% wzrostu liczby zgonów). Mniejsza liczba urodzeń w porównaniu do większej liczby zgonów w 2020 roku wpływa na fakt, iż przyrost naturalny jest bardzo niski i kreuje się na poziomie 27. Od ponad 25 lat wskaźnik ten nie był tak mały w gminie Ropczyce. Możliwe, że również jest to spowodowane epidemią koronawirusa, w okresie, której w całym kraju odnotowano większą ilość zgonów. Gęstość zaludnienia w gminie Ropczyce utrzymuje się w latach 2016-2020 na zbliżonym poziomie niecałych 200 osób na km². Jest to mimo wszystko większa gęstość zaludnienia, niż średnia w powiecie ropczycko-sędziszowskim (136 osób w 2020 roku) i województwie podkarpackim (119 osób w 2020 roku).

Rysunek 2. Ludność na obszarze Ropczyc.

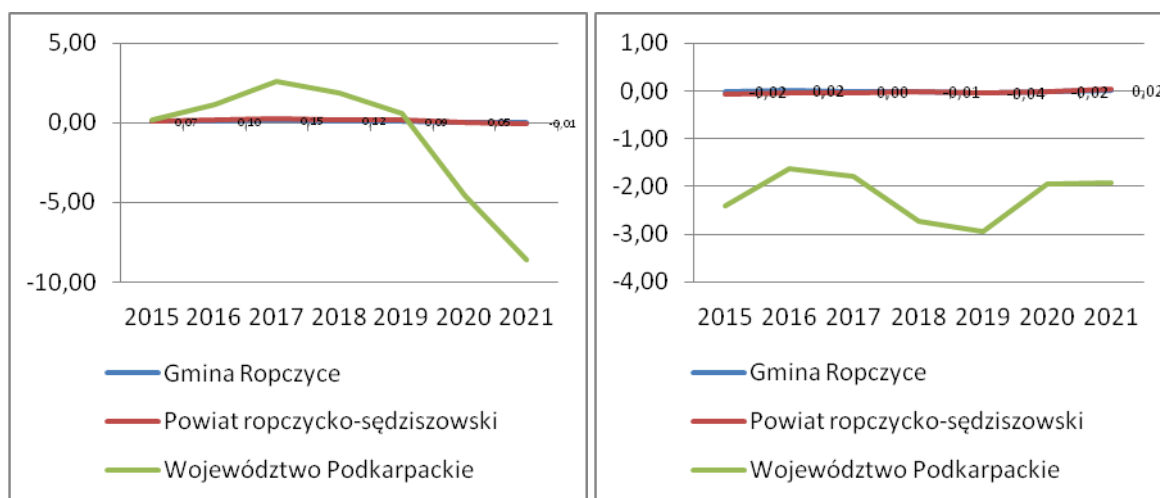

Źródło: Opracowanie własne.

Struktura demograficzna gminy Ropczyce ciągle pozostaje porównywalna do struktury demograficznej całego powiatu ropczycko-sędziszowskiego.

Na sytuację demograficzną w przypadku gminy Ropczyce umiarkowany wpływ ma także przyrost naturalny. W okresie od 1995 do 2020 roku liczba urodzeń przeważała liczbę zgonów, sytuacja ta zmieniła się dopiero w 2020, w którym liczba urodzeń była mniejsza od liczby zgonów (przyrost naturalny pierwszy raz od ponad 20 lat wyszedł ujemny i wyniósł -12). W przeliczeniu na 1000 mieszkańców przyrost naturalny dla gminy Ropczyce w roku 2021 wyniósł -2,3 wobec -2,98 odnotowanego w powiecie i -0,25 w całym województwie podkarpackim. Umiarkowanie prezentuje się także saldo migracji – przez całe analizowane pięciolecie charakteryzowało się wartościami dodatnimi, a rezultat odnotowany w 2020 r. (+0,93) był nieco niższy od wartości wskaźnika dla powiatu (+0,98), natomiast był wyższy od wskaźnika dla województwa (+0,91).

Wykres 2. Procesy demograficzne (przyrost naturalny - po lewej i saldo migracji - po prawej, w przeliczeniu na 1000 osób) w gminie Ropczyce w porównaniu z sytuacją powiatu ropczycko-sędziszowskiego i województwa podkarpackiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

W przypadku wielu gmin sposobem na poprawę sytuacji demograficznej jest podnoszenie atrakcyjności osadniczej. Gminę Ropczyce charakteryzuje dobre położenie i dostępność komunikacyjna oraz atrakcyjne walory przyrodniczo-krajobrazowe.

Analiza danych dotyczących mieszkań oddanych do użytkowania wyniosła w 2021 roku w gminie Ropczyce 174 mieszkania, co na każdych 1000 mieszkańców daje wartość użytku 6,31 nowych lokali. W powiecie ropczycko-sędziszowskim wartość ta wynosi 355 mieszkań, co na 1000 mieszkańców daje wartość 4,76 nowych lokali. Dla porównania w województwie podkarpackim było to 9 904 mieszkania. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 4,69 lokali. Analiza ta pokazuje, że w gminie Ropczyce oddaje się do użytkowania więcej mieszkań, niż w powiecie i województwie. Dla porównania, w Polsce w 2021 roku oddano do użytkowania 234 680 mieszkań, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje 6,16 nowych lokali. Pokazuje to zatem bardzo pozytywny trend rozwoju budownictwa w gminie Ropczyce.

Tworzenie klimatu dla powstawania i rozwijania się na terenie gminy działalności gospodarczych, dających zatrudnienie nowym i potencjalnym mieszkańcom, powinno stanowić kluczowy element polityki podnoszenia atrakcyjności osadniczej.

W odniesieniu do powyższego gmina Ropczyce należy strefę aktywności gospodarczej zwanej Duopolem Dębicko-Ropczyckim, który zmierza do rozwoju strefy przemysłowej i gospodarczej. Ważnymi branżami dla gminy Ropczyce pozostają handel i usługi, budownictwo, transport oraz przetwórstwo przemysłowe. Wyzwaniem jest jednocześnie rozwój i komercjalizacja oferty czasu

wolnego, z wykorzystaniem lokalnych zasobów przyrodniczych i kulturowych. Ważna będzie też realizacja prospołecznej polityki mieszkaniowej.

Kierunek zmian liczby ludności w miastach i na wsi jest niezmienny, tj. od końca lat 90. ubiegłego wieku maleje liczba ludności w miastach i rośnie na wsi – szczególnie w gminach podmiejskich, skupionych wokół dużych miast. Gmina Ropczyce ma przynajmniej częściowy udział w tych procesach. Jednocześnie w 2019 r. liczba ludności w Polsce zwiększyła się tylko w 4 województwach: pomorskim (stopa przyrostu wyniosła 0,45%), mazowieckim (0,37%), małopolskim (0,30%) oraz wielkopolskim (0,14%), natomiast na drugim końcu znajduje się województwo opolskie z wynikiem (-0,39%), na co wpływ ma przede wszystkim ujemny przyrost naturalny, czyli proces obserwowany także i w gminie Ropczyce.

Konsekwencje	Wyzwania
• Umiarkowanie pogarszająca się sytuacja demograficzna – powolny spadek liczby mieszkańców, • Niekorzystna struktura demograficzna z wyraźnym wzrostem liczebności grupy osób w wieku poprodukcyjnym, • Duże areale lasów oraz gruntów rolnych mogą ograniczać podejmowanie inwestycji w jej obszarze, w tym konieczność wyłączenia wielu obszarów gminy z jakichkolwiek działań inwestycyjnych, • niemniej jednak walory przyrodnicze w kontekście kształtowania wizerunku stanowią miejsce przyjazne dla rozwoju rekreacji i turystyki, • Dobre uwarunkowania lokalizacyjne, komunikacyjne, przyrodnicze, kulturowe dla rozwoju w obszarze rekreacji i wypoczynku, • Atrakcyjność terenów gminy pod kątem inwestycji, • Dostępność różnorodnych zasobów i siedlisk przyrodniczych umożliwiających rozwój różnorodnej oferty rekreacyjnej i wypoczynkowej – lasy, zbiorniki wodne, zabytki, ukształtowanie sprzyjające rekreacji.	• Podejmowanie działań zmierzających do wstrzymania lub przynajmniej spowolnienia negatywnych trendów demograficznych (m.in. wsparcie w zakresie tworzenia nowych, atrakcyjnych miejsc pracy na terenie gminy, poprawa warunków życia oraz jakości i dostępności usług publicznych, skuteczna polityka mieszkaniowa), • Łagodzenie skutków zmiany struktury demograficznej ludności gminy, m.in. za sprawą dostarczania usług publicznych na odpowiednim poziomie, dostosowanych do wieku oraz potrzeb, problemów i oczekiwań mieszkańców, • Wzmacnianie pozytywnego wizerunku gminy, atrakcyjnego dla potencjalnych nowych mieszkańców, • Dopasowanie usług publicznych do zmieniającej się struktury i potrzeb społeczności lokalnej, a przez to poprawa jakości życia mieszkańców, • Kompleksowa polityka, uwzględniająca w szczególności potrzeby grup wiekowych o rosnącym udziale, • Wzmacnianie więzi i poczucia przynależności do miejsca zamieszkania – integracja społeczności lokalnej, • Rozwój terenów mieszkaniowych i gospodarczych.

Uwarunkowania i wnioski diagnostyczne wynikające z sytuacji gospodarczej

W gminie Ropczyce w roku 2020 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 2 387 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 1 934 (czyli blisko 75%) stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W 2020 zarejestrowano 185 nowych podmiotów, a 78 wyrejestrowano.

Tabela 8. Statystyka podmiotów gospodarczych w poszczególnych sektorach zarejestrowanych i wyrejestrowanych w gminie Ropczyce w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Rolnictwo, łowiectwo i rybactwo	26	25	24	23	21
Przemysł i budownictwo	542	559	597	651	711
Pozostała działalność	1643	1608	1598	1613	1655
Nowo zarejestrowane	215	177	208	195	185
Wyrejestrowane	170	176	171	125	78
Ogółem	2 211	2 192	2 219	2 287	2 387

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Ropczyce najwięcej (111) jest spółek cywilnych.

Wykres 3. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji PKD 2007

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (2 291) jest mikro-przedsiębiorstw zatrudniających 0 - 9 pracowników. 0,9% (21) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 29,8% (711) podmiotów, a 69,3% (1 655) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób

fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Ropczyce najczęściej deklarowanymi rodzajami działalności są: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (24,3%) oraz budownictwo (23,2%).

Tabela 9. Podmioty wg klas wielkości w gminie Ropczyce

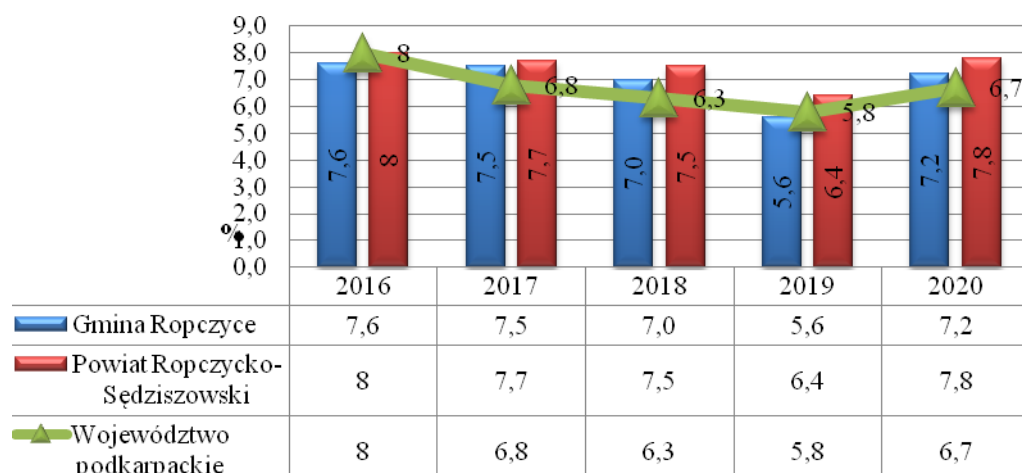
Podmioty wg klas wielkości	2016	2017	2018	2019	2020
Mikro-przedsiębiorstwa (0 - 9 zatrudnionych)	2114	2094	2120	2191	2291
Małe przedsiębiorstwa (10 - 49 zatrudnionych)	76	75	76	74	75
Średnie przedsiębiorstwa (50 - 249 zatrudnionych)	19	22	22	21	20
Duże przedsiębiorstwa (250 - 999 zatrudnionych)	2	1	1	1	1
Ogółem	2211	2192	2219	2287	2387

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Bezrobocie rejestrowane w gminie Ropczyce wynosiło w 2020 roku 11,2% (12,9% wśród kobiet i 9,8% wśród mężczyzn). W 2019 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Ropczyce wynosiło 4 216,57 PLN, co odpowiada 81,40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Ropczyce 2 550 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 2 451 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi 99. 38,9% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Ropczyce pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 28,6% w przemyśle i budownictwie, a 11,5% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,0% w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Udział zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Ropczyce w liczbie ludność w wieku produkcyjnym jest niższy, niż na tle powiatu, w roku 2016 (7,6%) i 2019 (5,6%) był nawet niższy, niż na poziomie wojewódzkim (w tych latach wynosił odpowiednio 8% i 5,8%).

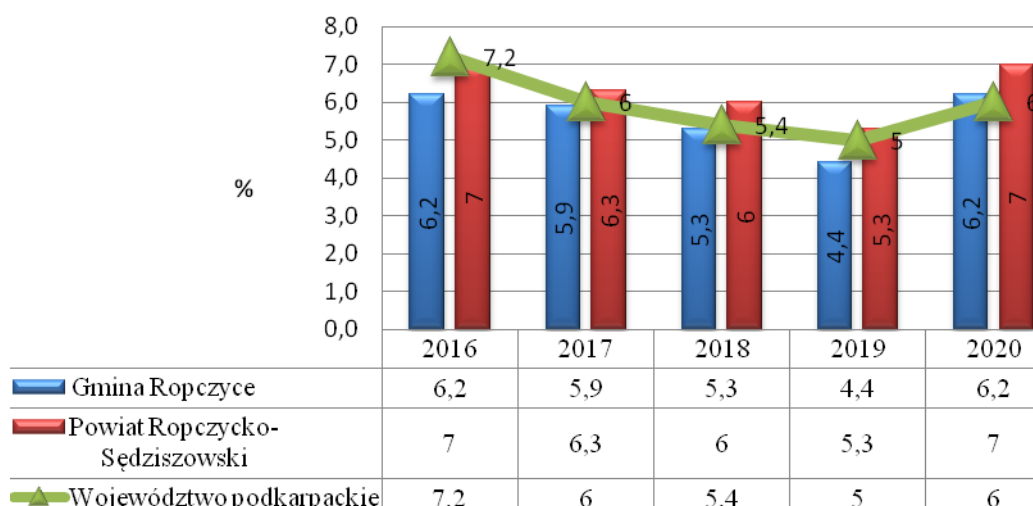
Wykres 4. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego

Liczba bezrobotnych mężczyzn z gminy Ropczyce zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2016-2019 była niższa, niż średnia dla województwa czy powiatu. Rok 2020 pokazał, że liczba zarejestrowanych bezrobotnych mężczyzn z Ropczyc jest nieznacznie wyższa, niż średnia województwa, nie mniej jednak niższa, niż dla powiatu. Średnio w tych latach udział bezrobotnych mężczyzn w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosi 5,6%.

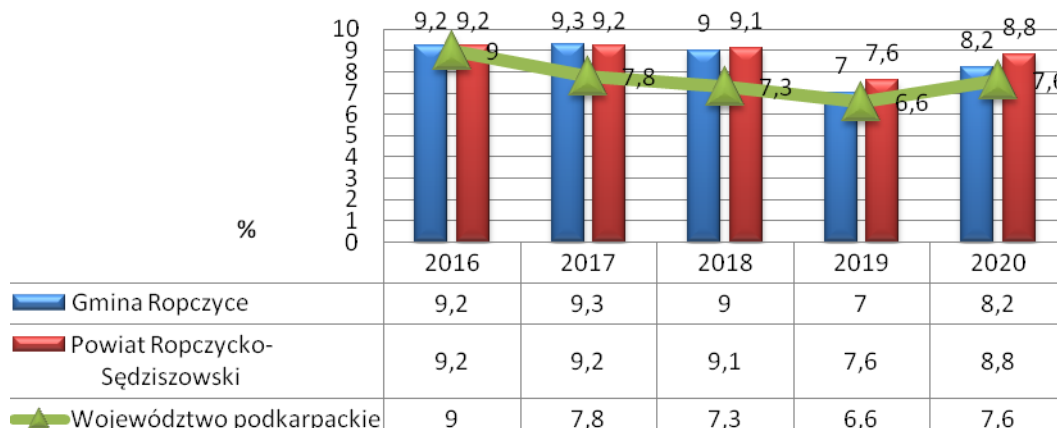
Wykres 5. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%) – mężczyźni

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego

Liczba bezrobotnych kobiet z gminy Ropczyce zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2016-2020 była statystycznie wyższa, niż średnia dla województwa czy powiatu. Rok 2017 pokazał że liczba zarejestrowanych kobiet z Ropczyc w wieku produkcyjnym była wyższa, niż średnia dla województwa i wyższa, niż dla powiatu ropczycko-sędziszowskiego i wynosiła 9,3%. Najniższy wskaźnik bezrobotnych kobiet odnotowany był w 2019, kiedy wynosił 7%.

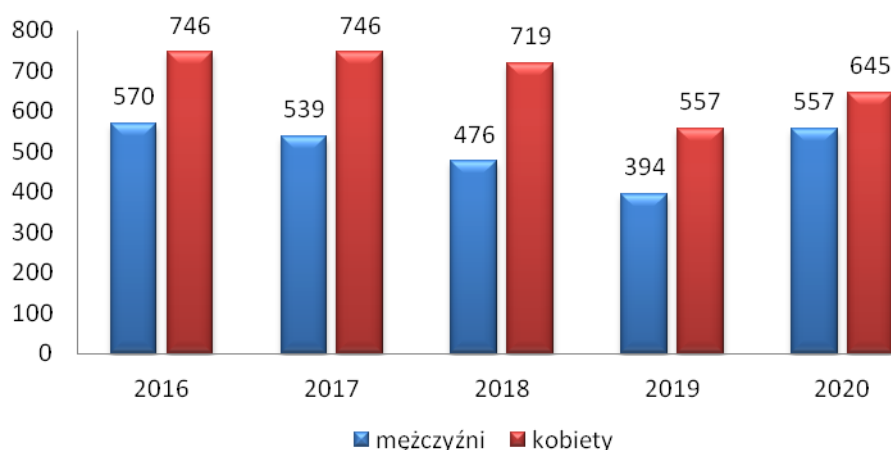
Wykres 6. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%) – kobiety

Źródło: opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego

W gminie Ropczyce w latach 2016-2020 kobiety stanowiły większość osób bezrobotnych. Różnice na przestrzeni lat były duże: w 2016 roku kobiet bezrobotnych w gminie Ropczyce było więcej o 23,5%, w kolejnym roku przeważały o 27,7%, w 2018 bezrobotnych kobiet w gminie było więcej aż o 33,8%, a w 2019 niecałe 30%. W 2020 roku nastąpiła duża zmiana tych dysproporcji i różnica między bezrobotnymi mężczyznami, a kobietami w gminie wyniosła 13,6%.

Wykres 7. Bezrobotni zarejestrowani wg. płci w gminie Ropczyce

Źródło: opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego

Według danych BDL GUS, w przypadku gminy Ropczyce w roku 2020 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 2 387 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 1 934 (czyli blisko 75%) stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W 2020 zarejestrowano 185 nowych podmiotów, a 78 wyrejestrowano. W stosunku do 2016 roku, kiedy wartość ta wynosiła 2211 nastąpił wzrost o 7,96%.

Struktura działalności ta nie uległa znaczącym zmianom w stosunku do roku 2016 i zbliżona jest do tej obserwowanej w powiecie ropczycko-sędziszowskim, gdzie pierwszą lokatę pod względem odsetka zajmowały także podmioty przypisane do sekcji budownictwo (481 podmiotów w gminie Ropczyce; dla przykładu w powiecie jest to 1276 podmiotów). Sytuacja zmienia się w oparciu o województwo, gdzie przoduje handel hurtowy i detaliczny, a budownictwo zajmuje drugie miejsce. Jednostka różni się natomiast w drugiej i trzeciej pozycji w porównaniu do wskaźnika powiatowego i regionalnego. Tutaj na kolejnych miejscach plasowały się podmioty zaliczone do sekcji F (budownictwo), a w kolejności do sekcji C (przetwórstwo przemysłowe). Na poziomie krajowym również handel zajmuje czołowe miejsce, a budownictwo zajmuje drugą lokatę.

Na terenie gminy Ropczyce funkcjonuje podstrefa Duopol Dębicko-Ropczycki, który w Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2023 Dębicy i Ropczyc określony został, jako jeden z regionalnych biegunów wzrostu, których zadaniem jest stymulowanie rozwoju w oparciu o endogeniczne zasoby regionu, a także przenoszenie impulsów prorozwojowych z ośrodka centralnego województwa - Rzeszowa na tereny peryferyjne województwa podkarpackiego. Umieszczenie w tym dokumencie w strukturze planowania i wdrażania działań strategicznych,

nadaje jej status swoistego łącznika pomiędzy założeniami polityki rozwoju na szczeblu krajowym i wojewódzkim, a działaniami strategicznymi realizowanymi na szczeblu lokalnym. Nie można pominąć, zatem jednego z kluczowych kierunków rozwoju dla gminy Ropczyce.

Rysunek 3. Spójność dębicko-ropczyckiego obszaru funkcjonalnego

Źródło: Strategia Rozwoju Dębicko-Ropczyckiego Obszaru Funkcjonalnego

Działania Duopolu Dębicko-Ropczyckiego będą stanowić swoiste kierunki dla wdrażania działań i programów prorozwojowych na poziomie lokalnym (gminnym). Tereny tego obszaru są dobrze uzbrojone w infrastrukturę techniczną, w tym energię elektryczną, gaz, energię ciepłą, wodę do celów przemysłowych i socjalnych, kanalizację sanitarną, sieć telekomunikacji stacjonarnej oraz dobrze rozwinięty system dróg wewnętrznych.

Gmina Ropczyce nie posiada zbyt wiele wydzielonych terenów pod działalność przemysłową, które tworzyłyby samoistnie strefę inwestycyjną. Bariere na tym obszarze stanowi brak aktywizacji gospodarczej, która w przyszłości mogłaby przyciągnąć nowych inwestorów. Nie można też przy analizie pominąć elementów leśnego i rolniczego profilu gospodarczego gminy – kompleksy te na terenie gminy Ropczyce zajmują większą część powierzchni. Same lasy stanowią ponad 19% powierzchni gminy Ropczyce.

Analizując dane Głównego Urzędu Statystycznego, w temacie występuje w ostatnich latach duże wahanie bezrobocia rejestrowanego. Sytuacja powtarza się cyklicznie: wysokie bezrobocie, stopniowy spadek w kolejnych latach oraz ponowy wzrost bezrobocia z tendencją spadkową w latach następnych. W okresie od 2015 roku bezrobocie w gminie Ropczyce wynosiło 16% i spadło do 9% w 2019 roku. Podobnie sytuacja wyglądała na przestrzeni ostatnich lat na terenie całego województwa podkarpackiego. Pomimo, iż wartości bezrobocia dla województwa były niższe (13,2% w 2015 roku i 7,9% 2019), to latach 2020 i 2021 bezrobocie było na wyższym, niż w poprzednich

latach poziomie, zarówno w gminie Ropczyce - 11,3% (2020 r.) z tendencją spadkową - 9,6% (w 2021 r.) i analogicznie ta sama sytuacja znalazła miejsce w na obszarze całego województwa - 9,1% - w 2020 r. i 8,2% w 2021 r.. Sytuacja w Polsce zachowuje proporcje wobec tej analizy; adekwatnie jak wzrasta i maleje bezrobocie w gminie Ropczyce czy województwie podkarpackim sytuacja ta jest tak samo widoczna na poziomie krajowym. Wyższa liczba osób bezrobotnych w roku 2020 to bez wątpienia efekt spowolnienia gospodarczego wywołanego epidemią Covid19. Zaszeregowanie osób bez pracy w gminie Ropczyce ze względu na płeć, wiek oraz czas pozostawania bez zatrudnienia, pozwala na zarysowanie profilu przeciętnego bezrobotnego w 2020 r. Jak wyżej wspomniano zadowalające tendencje na rynku pracy zostały załamane w wyniku negatywnych konsekwencji pandemii COVID-19. Jak pokazują wskaźniki na koniec 2020 r. stopa bezrobocia w całym kraju wyniosła 6,2%. W porównaniu do 2019 r. (5,2%) nastąpił wzrost o jeden procent. Sytuacja wymaga wdrożenia mechanizmów łagodzących skutki kryzysu społeczno-gospodarczego na szczeblu centralnym, ale jednocześnie zaangażowania i współpracy na poziomie lokalnym.

Konsekwencje	Wyzwania
• Konkurencyjność gminy Ropczyce względem pozostałych jednostek tworzących powiat ropczycko-sędziszowski, • Występujące zjawisko emigracji zarobkowej i naukowej, przekładające się na odpływ kadr oraz szereg innych negatywnych konsekwencji z nim związanych, • Potencjał w zakresie rozwoju usług, głównie związanych z zagospodarowaniem czasu wolnego (rekreacja i wypoczynek), dostarczaniem zdrowej żywności i promocją zrównoważonego stylu życia, • Znaczny odsetek osób długotrwale bezrobotnych. • Duże problemy z aktywizacją zawodową osób o najniższym potencjale na rynku pracy, • Ryzyko załamania gospodarczego i wystąpienia negatywnych zjawisk społecznych w związku z epidemią koronawirusa, • Wysoki poziom aktywności gospodarczej mieszkańców gminy,	• Łagodzenie skutków gospodarczych związanych z epidemią koronawirusa (2021) i wypracowanie mechanizmów reagowania na podobne wydarzenia w przyszłości, • Podniesienie poziomu atrakcyjności gminy dla inwestorów, np. poprzez rozwój strefy aktywności gospodarczej, • Zwiększenie udziału przedsiębiorstw zaliczanych do grupy małych i średnich w strukturze gospodarczej jednostki, • Wsparcie procesu profesjonalizacji działania przedsiębiorstw z terenu gminy oraz promocja ich produktów i usług, • Rozwój i komercjalizacja oferty czasu wolnego, • Objęcie wsparciem lub współpraca w aktywizacji wybranych grup bezrobotnych, w tym poszkodowanych w wyniku pandemii COVID-19, • Współpraca międzysektorowa i międzyorganizacyjna w zakresie wsparcia biznesu dotkniętego skutkami pandemii koronawirusa.

- Korzystne zmiany społeczne takie jak wzrost kreatywności, wykształcenia, wykorzystania technologii cyfrowych, postaw przedsiębiorczych, mobilności, obywatelskości.

Uwarunkowania i wnioski diagnostyczne wynikające ze stopnia rozwoju infrastruktury technicznej

W skład infrastruktury technicznej wchodzi urządzenia, sieci przemysłowe (instalacje: kanalizacyjna, wodociągowa, energetyczna, teleinformatyczna, ciepłownicza), drogi oraz zasoby mieszkaniowe. Dobry stan infrastruktury technicznej wpływa na dużą atrakcyjność regionu oraz na wzrost poziomu życia mieszkańców na tych obszarach.

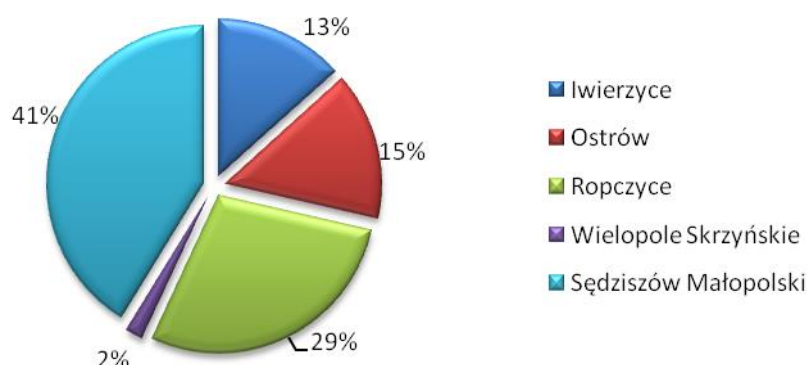
Liczba przyłączy sieci wodociągowej, prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania sięgała w 2020 roku w województwie podkarpackim 354 445, z czego 13 675 przyłączy zlokalizowanych jest na terenie powiatu ropczycko-sędziszowskiego, co stanowi 3,86% terenu całego województwa. W samym powiecie, gmina Ropczyce pod względem przyłączy (29% wszystkich przyłączy z powiatu) zajmuje drugie miejsce zaraz po gminie Sędziszów Małopolski (41%). Dla porównania gmina Wielopole Skrzyńskie posiada jedynie 2% przyłączy z całego powiatu ropczycko-sędziszowskiego.

Tabela 10. Przyłącza sieci wodociągowej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w gminie Ropczyce, powiecie ropczycko-sędziszowskim oraz województwie podkarpackim

[szt.]	2016	2017	2018	2019	2020
Podkarpackie	333 755	329 469	338 386	346 636	354 445
Powiat ropczycko-sędziszowski	12 882	12 448	13 116	13 389	13 675
Iwierzycze	1 733	1 674	1 749	1 787	1 829
Ostrów	1 960	1 990	2 023	2 055	2 074
Ropczyce	3 854	3 616	3 698	3 793	3 890
Wielopole Skrzyńskie	264	232	244	246	248
Sędziszów Małopolski	5 071	4 936	5 402	5 508	5 634

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Wykres 8. Udział przyłączy wodociągowych w poszczególnych gminach powiatu ropczycko-sędziszowskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego

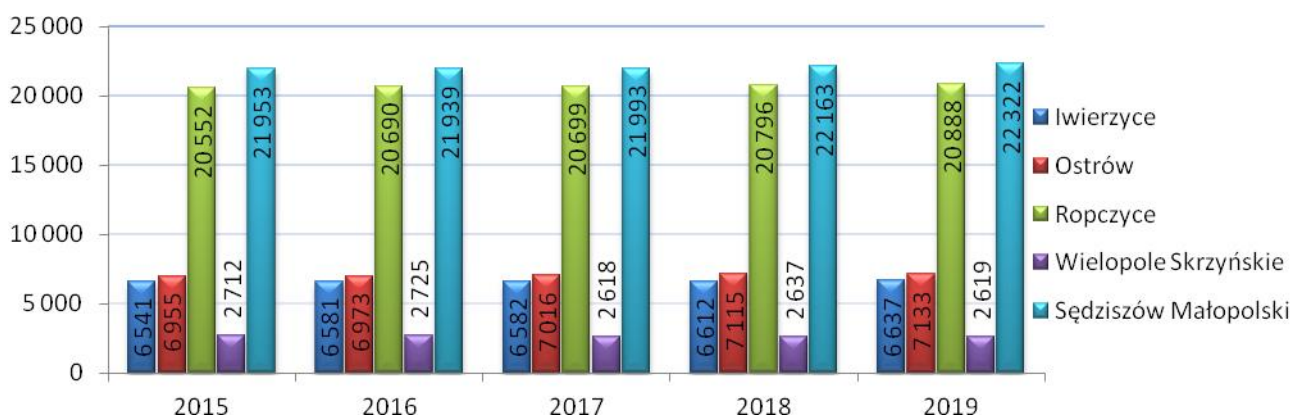
Tabela 11. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w gminie Ropczyce, powiecie ropczycko-sędziszowskim oraz województwie podkarpackim

[osoba]	2015	2016	2017	2018	2019
Podkarpackie	1 710 852	1 715 137	1 718 462	1 723 692	1 727 479
Powiat ropczycko-sędziszowski	58 713	58 908	58 908	59 323	59 599
Iwierzycy	6 541	6 581	6 582	6 612	6 637
Ostrów	6 955	6 973	7 016	7 115	7 133
Ropczyce	20 552	20 690	20 699	20 796	20 888
Wielopole Skrzyńskie	2 712	2 725	2 618	2 637	2 619
Sędziszów Małopolski	21 953	21 939	21 993	22 163	22 322

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

W całym powiecie ropczycko-sędziszowskim w 2019 roku z sieci wodociągowej korzystało 59 599 użytkowników, co stanowi 3,45% wszystkich odbiorców wodociągów z województwa podkarpackiego. Z wodociągu w gminie Ropczyce korzysta 35% użytkowników (ze wszystkich mieszkańców powiatu), co daje gminie Ropczyce drugie miejsce zaraz po gminie Sędziszów Małopolski, gdzie odsetek osób korzystających z wodociągów wynosi 37,4 %. Gmina Wielopole Skrzyńskie posiada zaledwie 2 619 użytkowników linii wodociągowej, co stanowi zaledwie 4,3% korzystających z powiatu ropczycko-sędziszowskiego.

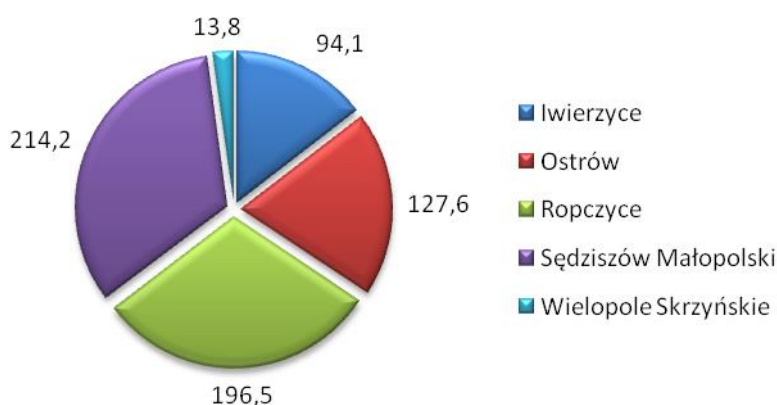
Wykres 9. Liczba osób korzystająca z sieci wodociągowej w powiecie ropczycko-sędziszowskim.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego

Na terenie gminy Ropczyce znajduje się sieć wodociągowa o długości ponad 196 km; daje to gminie Ropczyce drugie miejsce w powiecie, zaraz po gminie Sędziszów Małopolski, gdzie sieć wodociągowa była dłuższa o niecałe 20 km.

Wykres 10. Długość km sieci wodociągowej w poszczególnych gminach powiatu ropczycko-sędziszowskiego.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

W okresie 2015-2020 zauważalny był umiarkowany, jednakże stopniowy wzrost wyposażenia w instalacje wodociągowe w gminie Ropczyce. W 2015 roku łączne wodociągowe posiadało 93,9% mieszkań, a w 2020 już 94,3%. Tendencja ta odnotowuje wzrost. Jednak wskaźniki te są niższe, niż dla poziomu województwa czy kraju, gdzie stopień zwodociągowania w 2020 roku wyniósł 96,97%.

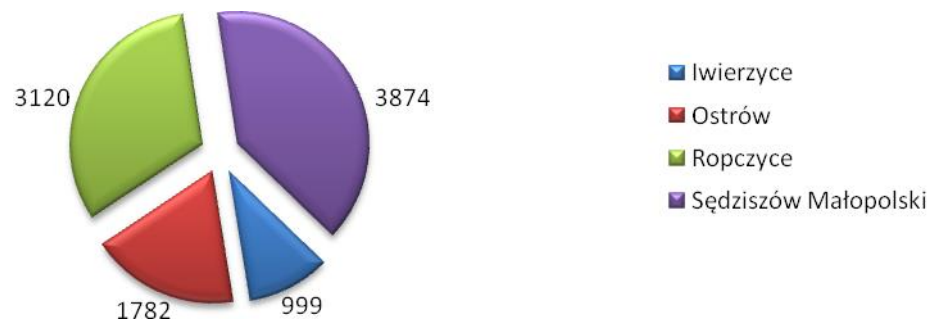
W powiecie ropczycko-sędziszowskim występuje sieć kanalizacyjna, jednakże jest mniej rozwinięta, niż sieć wodociągowa; liczba użytkowników sieci kanalizacyjnej w powiecie jest zatem mniejsza. Dla przykładu, gmina Wielopole, w odróżnieniu od gminy Ropczyce, ma duże braki w tej infrastrukturze. W 2020 roku liczba przyłączy sieci kanalizacyjnej w województwie podkarpackim szacowana była na poziomie 315 549. W samym powiecie ropczycko-sędziszowskim liczba przyłączy wynosiła 9 775. Obszar analizowanej gminy Ropczyce miał odnotowanych 3 120 przyłączy, co stanowi 31,9% całego powiatu i zajmuje drugie miejsce w powiecie zaraz po Sędziszowie Małopolskim, który posiada przyłącza w powiecie na poziomie 39,6%.

Tabela 12. Przyłącza kanalizacji prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w powiecie ropczycko-sędziszowskim

[szt.]	2016	2017	2018	2019	2020
Podkarpackie	279 898	280 993	291 934	303 864	315 549
Powiat ropczycko-sędziszowski	7 235	7 255	7 778	8 582	9 775
Iwierzycze	654	638	1 011	999	999
Ostrów	1 512	1 538	1 560	1 750	1 782
Ropczyce	2 493	2 317	2 378	2 454	3 120
Sędziszów Małopolski	2 576	2 762	2 829	3 379	3 874

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wykres 11. Ilość przyłączy do sieci kanalizacyjnej poszczególnych gmin powiatu ropczycko-sędziszowskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego.

W związku z tym, iż sieć kanalizacyjna w powiecie jest słabiej rozwinięta od wodociągowej, adekwatnie do tego mniejsza liczba mieszkańców z terenu powiatu ropczycko-sędziszowskiego korzysta z infrastruktury kanalizacyjnej. Liczba korzystających osób w tym powiecie z sieci kanalizacyjnej wynosi 37 523, co stanowi 2,48% korzystających z kanalizacji w województwie podkarpackim. Na analizowanym obszarze, podobnie jak w przypadku linii wodociągowej, najwięcej osób korzystających z kanalizacji mieszka w gminach Sędziszów Małopolski i Ropczyce.

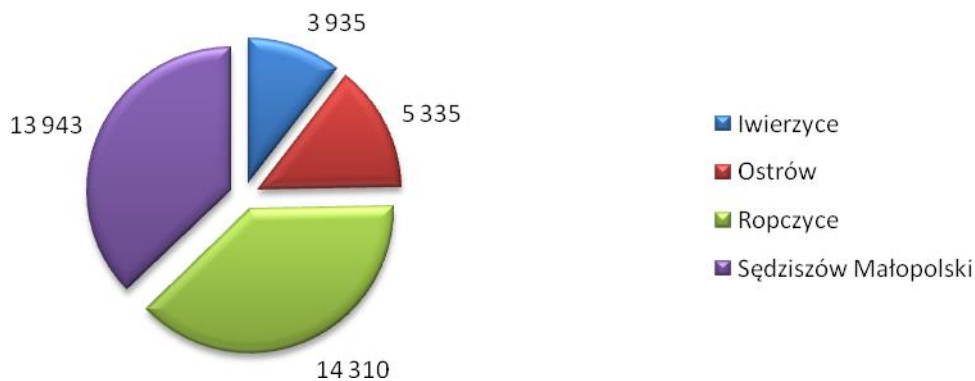
Tabela 13. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w powiecie ropczycko-sędziszowskim

[osoba]	2015	2016	2017	2018	2019
Podkarpackie	1 474 254	1 482 875	1 485 798	1 498 644	1 513 201
Powiat ropczycko-sędziszowski	34 507	34 721	35 146	36 270	37 523
Iwierzycze	3 209	3 227	3 210	3 951	3 935
Ostrów	4 919	4 972	5 029	5 121	5 335
Ropczyce	14 103	14 242	14 027	14 161	14 310
Sędziszów	12 276	12 280	12 880	13 037	13 943

Małopolski

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wykres 12. Liczba ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w powiecie ropczycko-sędziszowskim w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego

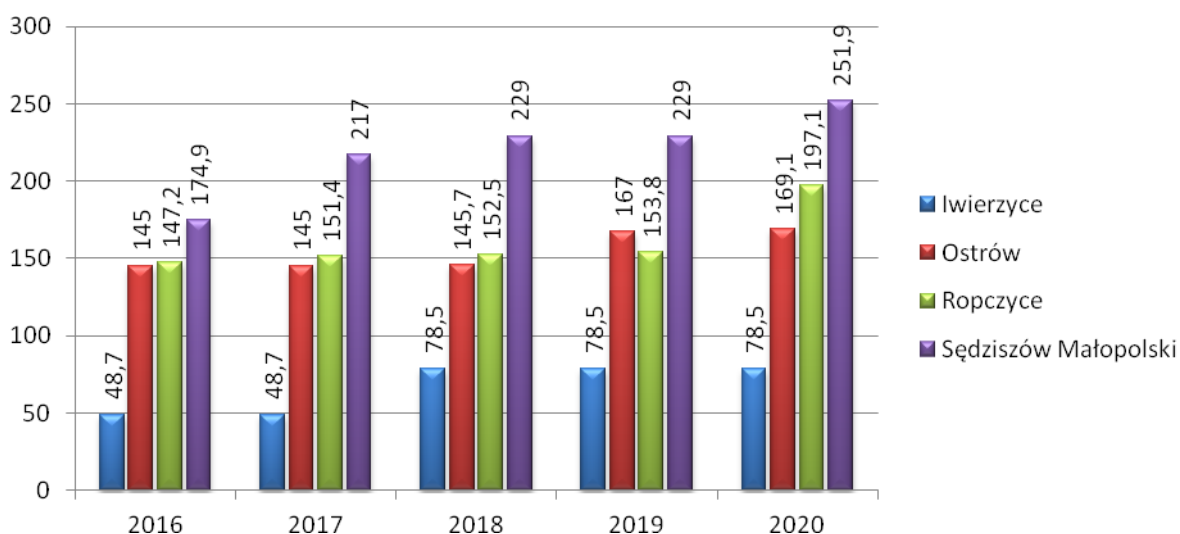
W ciągu ostatnich 5 lat zauważalna jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej, zarówno na tle całego województwa (10,2% dłuższa sieć w 2020 w porównaniu do 2016), jak i powiatu ropczycko-sędziszowskiego (sieć dłuższa o prawie 26%). W samym powiecie najbardziej skanalizowana jest gmina Sędziszów Małopolski, której długość sieci kanalizacyjnej wynosi blisko 252 km.

Tabela 14. Długość sieci kanalizacyjnej w powiecie ropczycko-sędziszowskim

[km]	2016	2017	2018	2019	2020
Podkarpackie	16 472,3	16 672,0	17 114,2	17 720,6	18 356,2
Powiat ropczycko-sędziszowski	515,8	562,1	605,7	628,3	696,6
Iwierzycę	48,7	48,7	78,5	78,5	78,5
Ostrów	145,0	145,0	145,7	167,0	169,1
Ropczyce	147,2	151,4	152,5	153,8	197,1
Sędziszów Małopolski	174,9	217,0	229,0	229,0	251,9

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wykres 13. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej powiecie ropczycko-sędziszowskim w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego

Stan sieci ciepłowniczej (centralnego ogrzewania) w gminie Ropczyce jest na wysokim poziomie. Analizując sytuację tej infrastruktury, gmina Ropczyce posiada bardzo korzystną sytuację. Stan sieci ciepłowniczej w gminie Ropczyce jest znacznie wyższy, niż w innych gminach powiatu i jest wyższy nawet od wskaźnika dla województwa podkarpackiego w 2019 roku, w którym wyniósł 81,2%. To więcej o 3,44% w stosunku wartości dla województwa. Gmina Sędziszów Małopolski ma podobną wartość, sieć ciepłownicza w 2019 obejmowała tam 78,3% mieszkańców.

Tabela 15. Stan sieci ciepłowniczej w poszczególnych gminach powiatu ropczycko-sędziszowskiego i województwie podkarpackim

[%]	2015	2016	2017	2018	2019
Podkarpackie	77,3	77,6	77,9	78,2	78,5
Powiat ropczycko-sędziszowski	73,8	74,0	74,4	74,7	75,1
Iwierzycy	68,2	68,3	68,5	68,8	69,0
Ostrów	61,0	61,6	62,1	62,7	63,3
Ropczyce	80,1	80,4	80,6	80,9	81,2
Sędziszów Małopolski	77,1	77,2	77,6	77,9	78,3

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Ilość mieszkań wyposażonych w gaz sieciowy w gminie Ropczyce w 2019 roku osiągnęła wartość 71,8%; jest to wartość niższa, niż dla całego województwa o 1,59% jednakże to więcej, niż w gminie Sędziszów Małopolski, która ma podobny profil do gminy Ropczyce. Stan sieci gazowniczej w gminie Ropczyce jest o blisko 8 punktów procentowych wyższy, niż w powiecie.

Tabela 16. Stan gazu sieciowego w poszczególnych gminach powiatu ropczycko-sędziszowskiego i województwie podkarpackim

[%]	2015	2016	2017	2018	2019
Podkarpackie					75,1
Powiat					
ropczycko-sędziszowski	64,1	64,1	64,0	64,1	64,0
Iwierzycze					
Ostrów					
Ropczyce	71,7	71,6	71,6	71,9	71,8
Sędziszów					
Małopolski					70,2

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Dostępność sieci wodociągowej w gminie Ropczyce jest wśród najwyższych poziomów pośród gmin ościennych. Mieszkańcy gminy Ropczyce korzystają z sieci wodociągowej zarządzanej przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ropczycach, będące w 100% własnością Gminy Ropczyce. Natomiast w przypadku sieci kanalizacyjnej oraz gazowej był to również rezultat bardzo wysoki wśród tła porównawczego. Znacznie niższymi odsetkami charakteryzowały się także gminy Iwierzycze czy Ostrów oraz cała powiat ropczycko-sędziszowski.

Polityka gospodarowania odpadami w gminie jest bardzo przejrzysta. Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych organizuje gmina. W drodze postępowania przetargowego, stosownie do przeprowadzonego zamówienia publicznego gmina wyłania wykonawcę - firmę świadczącą usługi w powyższym zakresie. W chwili obecnej zadanie to realizowane jest przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ropczycach ul. Przemysłowa 12. Pozbywanie się odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych (działalność gospodarcza, instytucje), należy do danego podmiotu gospodarczego wytwarzającego odpady, który zawiera obowiązkowo umowę o odbiór odpadów z wybranym przez siebie przedsiębiorcą wpisanym do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie miasta i gminy Ropczyce. Odpady komunalne z terenu gminy Ropczyce odbierane są w postaci zmieszanej oraz segregowanej. Zbieranie odpadów komunalnych w sposób selektywny stanowi podstawowy element systemu gospodarki odpadami. Przedsiębiorstwo świadczy usługi w zakresie odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Ropczyce specjalistycznymi samochodami. Gmina Ropczyce prowadzi selektywną zbiórkę odpadów we frakcjach: plastik, szkło, papier i makulatura, odpady BIO oraz zimny popiół. Na obszarach miejskich rozstawione są pojemniki przeznaczone do selektywnej zbiórki w ilości 120 szt., natomiast na terenie gminy, od gospodarstw indywidualnych zbiórka odpadów segregowanych prowadzona jest do worków foliowych w kolorach: żółty – plastik, zielony – szkło, niebieski – papier, brązowy – odpady BIO, szary – zimny popiół i odbierana przez firmę zajmującą się odbiorem odpadów. W 2021 r. ogółem odebrano następujące ilości odpadów segregowanych: – plastik – 577 Mg – szkło – 484 Mg – makulatura – 173 Mg – odpady kuchenne – 63 Mg – popiół – 166 Mg – odpady zielone – 95 Mg – odpady wielkogabarytowe – 131Mg – sprzęt RTV, AGD – 32 Mg – zużyte opony – 42 Mg – gruz i materiały budowlane – 67Mg – inne odpady – 20 Mg. W porównaniu z rokiem 2020 odebrano więcej o: 137 Mg odpadów zmieszanych, 78 Mg plastiku, 7 Mg odpadów kuchennych, 43 Mg odpadów zielonych, 38 Mg makulatury, 8 Mg

odpadów wielkogabarytowych, 22 Mg zużytych opon, 11Mg zużytego sprzęt RTV i AGD, 146 Mg popiołu. Gmina Ropczyce w roku 2021 uzyskała wartość zbliżoną do bardzo rygorystycznej wartości wymaganej przepisami prawa. Corocznie obserwuje się wzrost ilości wysegregowanych odpadów opakowaniowych. Ilość obsługiwanych gospodarstw domowych wynosi 5 247 (2020 – 5 166), zakładów i instytucji – 330 (2020 – 398). W 2021 roku Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych zajmowało się wywozem nieczystości płynnych, których ogółem wywieziono 4651 m³ (2020 – 4 660 m³), w tym z zakładów i instytucji – 1686 m³ (2020 – 2 142 m³), a od osób fizycznych – 2965 m³ (2020 – 2 518 m³). W 2021 roku zakupiono pojemniki na segregowane odpady komunalne (40 szt.) na wymianę zużytych i uzupełnienie punktów odbioru odpadów komunalnych z terenu zabudowy wielorodzinnej w Ropczycach.

Dostęp do sieci telefonicznych stacjonarnych i komórkowych oraz sygnału internetowego przesyłanego drogą radiową i za pomocą sieci światłowodowej obejmuje teren całej gminy Ropczyce. Należy w tym zakresie wyróżnić gminę Ropczyce i gminę Sędziszów Małopolski, które bezpłatnie udostępniły dostęp do bezprzewodowego Internetu w miejscach publicznych. W wyniku realizacji projektu „WiFi4EU” w 2019 gmina zakupiła i zleciła instalację hotspotów Wi-Fi w przestrzeni publicznej. W 2021 roku utrzymany został dostęp do bezpłatnego internetu w punktach WiFi. Miejsca, w których bezpłatnie można skorzystać z internetu na terenie gminy Ropczyce to: Rynek, basen, hala 100-lecia, ogródek jordanowski, dworzec PKS, szkoła muzyczna, domy kultury w Witkowicach, Niedźwiadzie i Brzezówce oraz w WCK w Gnojnicy Dolnej.

Poza tym, w ostatnich latach zwiększa się lista dostawców oferujących Internet światłowodowy w wielu miejscach. Kilka takich podmiotów świadczy również usługi na terenie gminy Ropczyce.

Najbardziej aktualne dane dotyczące stopnia rozwoju infrastruktury sieciowej, obejmowały rok 2019, w którym odnotowywane były wzrosty wartości przyłączeniowych. Gmina Ropczyce pod kątem stanu infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i ciepłowniczej wygląda bardzo dobrze na tle całego powiatu. Rozwija się. Pod względem odsetka ludności, posiadającej dostęp do danego rodzaju infrastruktury, gmina Ropczyce notowała znakomite wskaźniki. Dostęp do wodociągu, kanalizacji i gazociągu ma bezpośrednie przełożenie na atrakcyjność osadniczą danej miejscowości, komfort życia mieszkańców, a w szerszej perspektywie także na stan środowiska naturalnego.

Gmina Ropczyce od 2015 roku realizuje Plan Gospodarki Niskoemisyjnej. Określa on działania, których realizacja pozwoli na osiągnięcie celów pakietu klimatyczno-energetycznego Unii Europejskiej. Cel główny planu związany z redukcją emisji gazów cieplarnianych ma zostać osiągnięty poprzez promowanie gospodarki niskoemisyjnej, efektywne gospodarowanie energią, zwiększeniem udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, redukcję gazowych i pyłowych zanieczyszczeń do powietrza, w tym CO₂, podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz ich wpływu na lokalną gospodarkę ekoenergetyczną i jakość powietrza.

Od 2021 roku na obszarze gminy Ropczyce funkcjonuje klaster energii. Jest to porozumienie zawarte przez gminy: Ropczyce, Dębica, Iwierzycę oraz Ostrów w celu ograniczenia niskiej emisji na terenie gminy poprzez działania inwestycyjne polegające na budowie mikroinstalacji na budynkach jednorodzinnych oraz dużych źródeł OZE, takich jak farmy fotowoltaiczne, wiatrowe czy biogazownie. Działania pro - ekologiczne polegające na zwiększaniu świadomości ekologicznej u mieszkańców gmin, a dodatkowo różnicowanie źródeł energii celem osiągnięcia bezpieczeństwa energetycznego gmin i ich mieszkańców oraz zagospodarowanie lokalnie dostępnych zasobów celem wytwarzania taniej i zielonej energii. Porozumienie zawarte zostało dn. 23 sierpnia 2021 roku zostało zawarte cywilnoprawne o ustanowieniu Ropczycko-Dębickiego Klastra Energii pomiędzy gminami: Ropczyce,

Iwierzycy, Ostrów, Dębica, Żyraków oraz koordynatorem klastra – firmą DOEKO GROUP. W 2022 roku w ramach planowanego projektu parasolowego przeprowadzonych zostało około 300 analiz technicznych możliwości posadowienia instalacji OZE w budynkach jednorodzinnych mieszkańców gminy Ropczyce. Główne źródło finansowania inwestycji docelowo mają stanowić fundusze pozyskane ze środków Krajowego Planu Odbudowy.

Konsekwencje	Wyzwania
• Wysoka jakość życia mieszkańców z punktu widzenia dostępności do wielu rodzajów podstawowej infrastruktury technicznej, • Duża atrakcyjność gminy Ropczyce jako miejsca dobrego do zamieszkiwania, • Pozytywny wpływ dużej dostępności infrastruktury technicznej na jakość środowiska naturalnego, • Dobra infrastruktura telekomunikacyjna	• Utrzymanie usług związanych z infrastrukturą techniczną na dobrym poziomie; • Podnoszenie jakości usług związanych z infrastrukturą techniczną i dostosowanie ich do zmieniających się warunków osadniczych oraz potrzeb gospodarczych, • Optymalizacja kosztów związanych z utrzymywaniem i rozwojem infrastruktury sieciowej, • Planowanie i realizacja nowych odcinków infrastruktury technicznej na obszarach Gminy Ropczyce, • Rozwój klastra energii.

Uwarunkowania i wnioski diagnostyczne wynikające z potrzeb polityki społecznej i ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa publicznego

Gmina Ropczyce, będąca organem prowadzącym dla szkół podstawowych i przedszkoli publicznych zapewnia szeroki dostęp do edukacji i wychowania dla dzieci i młodzieży. W gminie Ropczyce funkcjonuje również samorządowy Żłobek Miejski, mający oddział zamiejscowy oraz Niepubliczny Żłobek „Wesołek”, w których sprawowana jest opieka nad dziećmi do lat 3.

Na terenie powiatu ropczycko-sędziszowskiego działają także placówki na poziomie kształcenia ponadpodstawowego.

Dla ponadpodstawowych placówek edukacyjnych na terenie powiatu ropczycko-sędziszowskiego organem prowadzącym jest Powiat Ropczycko-Sędziszowski. Działające tu szkoły ponadpodstawowe to: trzy licea ogólnokształcące (Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Ropczycach – 18 oddziałów, Liceum Ogólnokształcące im. ks. Piotra skargi w Sędziszowie Małopolskim – 17 oddziałów, Liceum Ogólnokształcące Sportowe w Ropczycach w ramach Zespołu Szkół im. k. dra Jana Zwierza w Ropczycach – 4 oddziały), trzy technika (Technikum nr 1 w Sędziszowie Małopolskim – 12 oddziałów, Technikum nr 2 w Ropczycach w ramach Zespołu Szkół Agro-Technicznych im. Wincentego Witosa w Ropczycach – 22 oddziały, Technikum nr 1 w Ropczycach w ramach Zespołu Szkół im. k. dra Jana Zwierza w Ropczycach – 4 oddziały – 32

oddziały) oraz trzy branżowe szkoły I stopnia (Branżowa Szkoła I stopnia nr 1 w Ropczycach (w ramach Zespołu Szkół im. k. dra Jana Zwierza w Ropczycach) – 1 oddział, Branżowa Szkoła I stopnia nr 2 w Ropczycach (w ramach Zespołu Szkół Agro-Technicznych im. Wincentego Witosa w Ropczycach) – 4 oddziały, Branżowa Szkoła nr 3 Specjalna (w ramach Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Ropczycach) – 4 oddziały). Ponadto w utrzymaniu powiatu są: Szkoła Podstawowa nr 4 w Ropczycach (w ramach Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Ropczycach) – 21 oddziałów, Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy (w ramach Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Ropczycach) – 3 oddziały, Przedszkole Specjalne „Promyk” w Ropczycach - (w ramach Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Ropczycach) – 2 oddziały.

Liczba szkół w gminach powiatu wygląda następująco:

- gmina Ropczyce: szkoły podstawowe – 13, liczba oddziałów – 140 oddziałów, przedszkola – 9 (w tym 6 publicznych samorządowych), punkt przedszkolny – 1 (niepubliczny), oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych – 24,
- gmina Sędziszów Małopolski: szkoły podstawowe – 14, liczba oddziałów 131, przedszkola – 9 (w tym 4 publiczne samorządowe), punkt przedszkolny – 1, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych – 23,
- gmina Iwierzycze: szkoły podstawowe – 5, liczba oddziałów – 42, przedszkola – 1, liczba oddziałów – 5 oddziałów, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych – 8,
- gmina Ostrów: szkoły podstawowe – 6, liczba oddziałów – 47, przedszkola – 2, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych – 11,
- gmina Wielopole Skrzyńskie: szkoły podstawowe – 6, liczba oddziałów – 52, przedszkola – 1, liczba oddziałów - 4, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych – 8

W powiecie ropczycko-sędziszowskim szkolnictwo jest na wysokim poziomie. Dwa największe ośrodki edukacyjne mieszczą się w gminie Ropczyce i gminie Sędziszów Małopolski. W gminie Ropczyce z edukacji korzysta większa ilość uczniów. Poza jednym rokiem, w którym odnotowany był spadek liczby uczniów, z roku na rok widoczny jest wzrost liczby uczniów w szkołach. Na przestrzeni lat 2015-2019 wyniósł on ponad 22%.

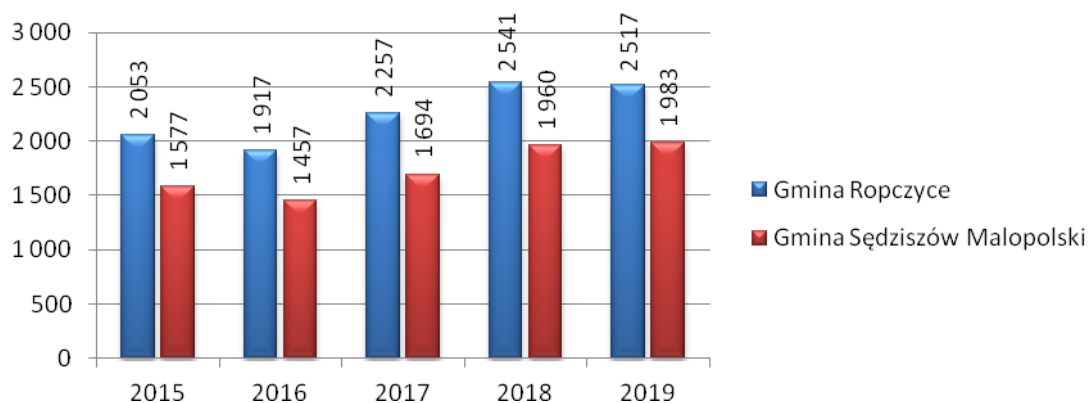
Tabela 17. Ilość uczniów w szkołach na terenie gmin Ropczyce i Sędziszów Małopolski

	2015	2016	2017	2018	2019
Gmina Ropczyce	2 053	1 917	2 257	2 541	2 517
Gmina Sędziszów Małopolski	1 577	1 457	1 694	1 960	1 983

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Opieka żłobkowa i przedszkolna w Ropczycach jest również na bardzo wysokim poziomie. Na terenie gminy funkcjonuje 100 miejsc opieki żłobkowej, co cieszy się dużym uznaniem mieszkańców.

Wykres 14. Ilość uczniów w szkołach na terenie dwóch najbardziej zaludnionych gmin powiatu ropczycko-sędziszowskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego

Na terenie gminy Ropczyce działa Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, którego celem jest pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych. Jednostka realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny, wsparcia seniorów, rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony zdrowia psychicznego.

W gminie na przestrzeni 2016-2019 roku o blisko 30% zmalała liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej na terenie analizowanego obszaru. Natomiast kwoty przyznawane na świadczenia zwiększyły się w tym czasie o 5%, czyli średnio 1,25% na rok. Zmniejszeniu uległa kwota zasiłków ogółem, natomiast kwota zasiłków pielęgnacyjnych pozostała na tym samym poziomie.

Tabela 18. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej wraz z kwotą wypłacanych świadczeń i zasiłków

Gmina Ropczyce	J. m	Lata			
		2016	2017	2018	2019
Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	osoba	1082	908	836	776
Kwota świadczeń rodzinnych	tys. zł	10 572	11 158	10 976	11 117
Kwota zasiłków rodzinnych	tys. zł	5 287	5 335	5 150	4 704
kwota zasiłków pielęgnacyjnych	tys. zł	1 970	1 970	1 970	1 970

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

Na podstawie dostępnych z GUS danych wynika, że liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców na przestrzeni lat uległa zmniejszeniu. W 2016 roku liczba korzystających z pomocy uległa znacznemu zmniejszeniu - o blisko 30% na obszarze gminy Ropczyce, tak samo na terenie powiatu i nieznacznie ponad 30% na tle całego województwa.

Tabela 19. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności

	2016	2017	2018	2019
Gmina Ropczyce	399	332	302	283
Powiat ropczycko-	829	736	672	588

Województwo	887	779	697	619
Podkarpackie				

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W 2021 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował proces ograniczenia marginalizacji osób i rodzin zamieszkujących na terenie gminy Ropczyce poprzez udzielenie im zarówno świadczeń, jak i usług, które miały na celu zmianę ich sytuacji, nie tylko materialnej, ale również społecznej. Wspierając osoby i rodziny będące w trudnej sytuacji życiowej, jednostka kierowała się zasadą pomocniczości, która wykorzystuje zasoby własne rodziny i osoby, takie jak aktywność i potencjał.

Podstawą przyznawania świadczeń z pomocy społecznej jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego, czyli zebranie informacji o osobie lub rodzinie, ustalenie występujących problemów co pozwala na podjęcie właściwych działań i zaplanowanie pomocy. Stosownie do zgłaszanych przez osoby lub rodziny potrzeb, a także od możliwości finansowych MGOPS przyznawana jest odpowiednia forma pomocy, przy czym osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnych życiowych sytuacji. W 2021 roku MGOPS objął wsparciem 429 rodzin, w tym 1037 osób.

W Ropczycach funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy, który przeznaczony jest dla osób z zaburzeniami psychicznymi, tj. przewlekłe psychicznie chorych, z niepełnosprawnością intelektualną i wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. Podstawowym zadaniem placówki jest przede wszystkim podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności uczestników niezbędnych do możliwie jak najbardziej samodzielnego życia. Dom jest placówką dziennego pobytu i funkcjonuje od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30. Środowiskowy Dom Samopomocy w Ropczycach zapewnia uczestnikom udział w aktywnych formach współżycia bez konieczności zmiany miejsca zamieszkania poprzez korzystanie z różnych form terapii.

Kolejną jednostką funkcjonującą w zakresie w pomocy społecznej jest Dom Dziennego Pobytu Emerytów, Rencistów i Osób Samotnych (DDPERiOŚ). Jest ośrodkiem wsparcia o zasięgu gminnym, zapewniającym pomoc osobom starszym, samotnym, niepełnosprawnym, które ze względu na wiek, chorobę czy niepełnosprawność takiej pomocy wymagają. Służy utrzymaniu seniorów w dobrej sprawności psychofizycznej niezbędnej do jak najdłuższego samodzielnego funkcjonowania i pozostawania we własnym domu i środowisku. Dom Dziennego Pobytu wspiera osoby starsze w ich codziennym funkcjonowaniu, przeciwdziała poczuciu osamotnienia, izolacji i marginalizacji oraz aktywizuje i integruje seniorów. DDPERiOŚ realizuje zadania związane z prowadzeniem terapii zajęciowej, zapewnieniem posiłków poprzez codzienne przygotowywanie i wydawanie obiadów, zaspokajaniem potrzeb socjalno-bytowych oraz towarzyskich i kulturalnych podopiecznych.

Opieka zdrowotna spełnia bardzo istotną rolę w funkcjonowaniu państwa polskiego, które sporą część nakładów finansowych przeznacza na ten cel. W gminie Ropczyce również ten sektor ma istotne znaczenie.

W powiecie ropczycko-sędziszowskim działa publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Ropczycach, którego zakresem działalności obejmuje wszystkie gminy powiatu. Świadczy on usługi z zakresu podstawowej opieki medycznej, medycyny pracy, leczenia specjalistycznego, leczenia stacjonarnego, rehabilitacji, psychiatrii i leczenia uzależnień, a także ratownictwa medycznego.

W gminie Ropczyce liczba udzielonych porad lekarskich jest na najwyższym poziomie w powiecie. Pomijając rok 2017, kiedy liczba udzielonych porad do roku poprzedniego była wyższa, to od 2017 roku odnotowuje tendencję spadkową. Liczba porad udzielonych w 2020 roku w samych Ropczycach stanowiła 49,9% ogółu porad udzielonych w całym powiecie. Dla przykładu, liczba porad udzielonych w gminie Iwierzycze wynosiła 3,3%.

Tabela 20. Liczba udzielonych badań ambulatoryjnych (porad lekarskich) w gminie Ropczyce i sąsiednich miejscowościach

	2016	2017	2018	2019	2020
Iwierzycze	17 460	16 222	15 200	15 196	13 656
Ostrów	18 880	22 575	18 206	18 035	15 215
Ropczyce	232 556	242 362	234 750	232 359	205 527
Sędziszów Małopolski	169 423	172 372	180 584	178 356	153 535
Wielopole Skrzyńskie	24 844	25 541	25 689	25 945	23 937
Powiat ropczycko - sędziszowski	463 163	479 072	474 429	469 891	411 870

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Liczba przychodni w gminie Ropczyce zmieniła się minimalnie na przestrzeni ostatnich lat, ale jest zbliżona. Najwięcej ich było w roku 2018 – 18 przychodni, a w 2020 jest 16 (dla porównania w gminie Iwierzycze w 2020 roku było dwie, a w Wielopolu Skrzyńskim tylko jedna).

Jeśli chodzi o liczbę przychodni w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, to w gminie Ropczyce i w gminie Sędziszów przypada najwięcej, bo po 6 przychodni na każde 10 tys. mieszkańców

Tabela 21. Liczbę przychodni w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w powiecie ropczycko-sędziszowskim

	2015	2016	2017	2018	2019
Iwierzycze	3	3	4	4	4
Ostrów	6	6	6	5	5
Ropczyce	5	5	6	7	6
Sędziszów Małopolski	4	6	7	7	6
Wielopole Skrzyńskie	4	2	2	2	2
Powiat ropczycko - sędziszowski	4	5	6	6	5

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W powiecie ropczycko-sędziszowskim na 10 tys. mieszkańców przypada niespełna 10 lekarzy. Liczba ta na przestrzeni lat 2015-2019 jest nieznacznie zmienna, lecz nie przekracza 10. Dla porównania w województwie podkarpackim liczba ta jest dwukrotnie wyższa. Ponadto na uwagę zasługuje fakt, iż są to lekarze w wieku średnim i starszym. Na teren gminy nie napływają młodzi,

wykształceni lekarze, co w przyszłości może okazać problematyczne. Brak również lekarzy specjalistów od różnych schorzeń, co często zmusza pacjentów do wyjazdów do innych miejscowości. Elementem zachęty mógłby być dodatek dla lekarzy od nadawany przez państwo, który byłby atrakcyjną formą wynagradzania dla lekarzy pracujących w takich ośrodkach.

Tabela 22. Lekarze pracujący wg podstawowego miejsca pracy na 10 tys. ludności.=

[osoba]	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat ropczycko- sędziszowski	9,6	9,3	9,4	9,1	9,7
Województwo Podkarpackie	21,0	21,3	21,9	21,7	22,1

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Na terenie gminy Ropczyce funkcjonuje 6 placówek pomocy medycznej. Gmina realizuje – sama lub we współpracy z partnerami – szereg badań i akcji profilaktycznych, które pożądane są przez dużą część społeczności lokalnej. Działające na terenie gminy przychodnie nie przekładają się na zadowalający dostęp do rozmaitych usług medycznych dla mieszkańców gminy, a ewentualne problemy w tym obszarze mogą być związane, podobnie jak i w skali całego kraju, głównie z ujawniającymi się coraz częściej brakami w kadrze medycznej, czy sprzęcie medycznym, kolejkami do specjalistów oraz utrudnionej dostępności do placówek medycznych dla osób niepełnosprawnych lub starszych, nieposiadających własnego transportu.

Porządek publiczny, bezpieczeństwo obywateli, ochrona przeciwpożarowa

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że w 2021 roku skala przestępstw zamknęła się w liczbie 338 zdarzeń. To o blisko 130 więcej, niż w roku 2015, ale mniej niż w roku poprzedzającym (358). Ilość przestępstw o charakterze gospodarczym ma tendencję wzrostową. Na przełomie 2015-2021 wzrosła ona o ponad 270%. Początkowo liczba przestępstw o charakterze gospodarczym była na poziomie 33, w 2021 liczba ta wynosi 123. Natomiast w 2021 roku w stosunku do roku poprzedzającego spadła liczba przestępstw kryminalnych, przeciwko mieniu oraz drogowych. Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu są najrzadsze i było ich 7 w latach 2020 i 2022. W stosunku do roku 2015 to mniej o 36%. Sytuacja w całym powiecie ropczycko-sędziszowskim w 2021 wyglądała następująco: przestępstwa ogółem - 915, w tym kryminalne - 415, przeciwko mieniu - 403, gospodarcze - 334, drogowe - 123 oraz przeciwko życiu i zdrowiu – 19. Analiza udostępnionych danych z lat 2015-2020 ukazuje gminę jako miejsce stosunkowo bezpieczne, ale z tendencją wzrostową odnotowywanych przestępstw i wykroczeń. W zakresie bezpieczeństwa publicznego największym problemem wydają się być te o charakterze kryminalnym, przeciwko mieniu i gospodarczym, których tendencja jest wzrostowa.

Tabela 23. Przestępstwa popełnione w gminie Ropczyce w latach 2015-2021

Kategoria przestępstwa	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ogólnie	201	260	226	207	286	358	338
Przestępstwa kryminalne	113	151	114	114	171	210	153
Przeciwko mieniu	77	132	110	76	113	175	149
Przestępstwa drogowe	39	47	37	40	43	50	46
Przestępstwa gospodarcze	33	51	58	42	54	85	123
Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	11	9	9	9	9	7	7

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W gminie Ropczyce działa 12 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych: w Gnojnicy Woli, Ropczycach-Chechły, Ropczycach-Witkowicach, Ropczycach-Śródmieściu, Małej, Lubzinie, Okoninie, Łązkach Kucharskich, Brzeźówce, Niedźwiadzie, Ropczycach-Granicach, Gnojnicy Dolnej. Dwie z tych jednostek to jednostki szybkiego reagowania włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego: OSP Ropczyce Śródmieście i OSP Lubzina.

Konsekwencje	Wyzwania
• Powolny choć nieunikniony wzrost zapotrzebowania na opiekę zdrowotną i wsparcie społeczne, w tym na usługi specjalistyczne, związany ze zmianami w strukturze demograficznej, • Ograniczony dostęp opieki zdrowotnej dla mieszkańców gminy (w tym opieki medycznej), • Duży (nawet pomimo spadku w analizowanym okresie) odsetek korzystających z pomocy społecznej długotrwale – konieczność zdiagnozowania przyczyn zjawiska oraz wdrożenia mechanizmów pomocowych, • Porównywalny, przewidywalny katalog problemów (osoby dotknięte chorobą i niepełnosprawnościami, a także ubóstwem, często samotne), przekładających się na konieczność udzielenia wsparcia z zakresu pomocy społecznej, • Ryzyko problemów społecznych będących konsekwencją pandemii koronawirusa.	• Doskonalenie systemu ochrony zdrowia, w tym w kontekście zmian w strukturze demograficznej, • Przeciwdziałanie (widocznym na terenie całego kraju) problemom związanym z funkcjonowaniem służby zdrowia na poziomie lokalnym, • Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy poprzez poprawę wyposażenia i podnoszenie kwalifikacji miejscowych placówek służących ratowaniu zdrowia i życia (w tym OSP), • Skierowanie dodatkowego wsparcia z zakresu pomocy społecznej do osób i rodzin realnie tego potrzebujących, • Monitorowanie oraz reagowanie na zmiany w zakresie liczebności i struktury ludności objętej pomocą oraz związane z tym nowe potrzeby społeczne, • Oferta wsparcia dla osób i rodzin dotkniętych skutkami pandemii koronawirusa, • Wdrożenie działań mogących poprawiać bezpieczeństwo i ograniczać liczbę przestępstw na terenie gminy.

Analiza SWOT

Strefa społeczna

	Zjawiska pozytywne	Zjawiska negatywne
	Mocne strony	Słabe strony
Cechy organizacji	• Dodatni przyrost naturalny, • Sprawnie funkcjonujący samorząd, • Wykształcona kadra pomocy społecznej, • Dobra infrastruktura pomocowa, • Dobre rozpoznanie środowiska lokalnego, • Dobra współpraca z instytucjami i organizacjami gminnymi i powiatowymi, • Wsparcie dla osób starszych i osób w podeszłym wieku, • Poradnictwo specjalistyczne wysokiej jakości; • Duża liczba żłobków.	• Wysoka stopa bezrobocia, • Niski poziom dochodów ludności, • Brak atrakcyjnych warunków zatrudnienia i ofert pracy dla młodych ludzi, • Brak mobilności zawodowej mieszkańców gminy, • Brak większych zakładów pracy, • Niewystarczająca ilość organizacji pozarządowych działających w zakresie pomocy społecznej, • Długotrwałe uzależnienie części rodzin od pomocy społecznej, • Brak sieci poradnictwa specjalistycznego, • Słaby dostęp do lekarzy rodzinnych i specjalistycznych usług medycznych.
	Szanse	Zagrożenia
Cechy otoczenia	• Rozwój jednorodzinnego i wielorodzinnego budownictwa mieszkaniowego, • Program przeciwdziałania bezrobociu, • Tworzenie nowych miejsc pracy, • Migracja ludności z miast na wieś, • Pozyskiwanie środków z Unii Europejskiej, standardy zabezpieczenia społecznego przyjęte w UE, • Powstawanie nowych organizacji pozarządowych, • Rozwój wolontariatu, • Wzrost dochodów ludności, • Gminy partnerskie/dobra współpraca i promocja gminy, • Wzrost zainteresowania wypoczynkiem na wsi. • Uruchomienie gabinetów specjalistycznych.	• Starzenie się społeczeństw • Bezrobocie, • Ubożenie społeczeństwa, • Odpływ z gminy ludzi młodych i wykształconych, • Pogarszające się warunki bytowe, • Patologie społeczne.

Analizując strefę społeczną zauważyć można, że mocne i słabe strony, jak i szanse i zagrożenia równoważą się. Na uwagę zasługuje fakt, że w gminie jest dodatni przyrost naturalny, rozwija się budownictwo mieszkaniowe, gmina prowadzi dobrą politykę pomocową. Na terenie gminy funkcjonuje duża liczba żłobków. Duży przyrost naturalny jest pozytywnym zjawiskiem, jednakże znaczna część społeczeństwa na tym obszarze boryka się z problemami bezrobocia, brakiem większych zakładów pracy i niskim poziomem dochodów, co z kolei powoduje ucieczkę ludzi młodych poza obszar gminy. Szansą naprawy tych negatywnych zjawisk jest przyciągnięcie inwestorów, budowa zakładów pracy, rozwój sektora rolno-spożywczego, w którym mieszkańcy mogliby znaleźć zatrudnienie.

Strefa gospodarcza

	Zjawiska pozytywne	Zjawiska negatywne
	Mocne strony	Słabe strony
Cechy organizacji	• Dodatnie saldo podmiotów zgłoszonych do ewidencji działalności gospodarczej, • Bliska odległość do aglomeracji miejskich: Rzeszowa, Dębicy, Mielca, • Dobre warunki do rozwoju, pozarolniczej działalności gospodarczej, • Dobrze rozwinięta sieć dróg (pobliska droga krajowa, wojewódzka, drogi powiatowe i gminne, pobliska autostrada), • Dobrze rozwinięta sieć placówek usługowo-handlowych, • Dobra dostępność komunikacyjna m.in. linia kolejowa, • Występowanie strefy przemysłowej, • Są Miejscowe Przedsiębiorstwa Oczyszczania.	• Mała liczba zakładów produkcyjnych, • Rozdrobnienie działek i gospodarstw rolnych, • Trudne ukształtowanie terenu, • Brak ulg podatkowych dla przedsiębiorców, • Prawodawstwo związane z prowadzeniem inwestycji budowlanych.
	Szanse	Zagrożenia
Cechy otoczenia	• Pozyskiwanie środków unijnych na rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości, • Tworzenie programów dla rozwoju przedsiębiorczości i rolnictwa, • Stworzenie planów zagospodarowania przestrzennego, • Specjalizacja gospodarstw rolnych, • Rozwój przetwórstwa, • Stworzenie warunków dla rozwoju rzemiosła, • Stworzenie warunków dla rozwoju agroturystyki, • Wykorzystanie odnawialnych źródeł	• Rosnące ceny paliwa i materiałów budowlanych, • Ograniczenia środowiskowe, • Niska opłacalność produkcji rolnej, • Biurokracja, wieloznaczność interpretacji przepisów prawa, • Emigracja ludzi młodych, wykształconych i przedsiębiorczych, • Koncentracja instytucji wspierających rozwój przedsiębiorczości w ośrodkach miejskich, • Brak zbytu na produkty rolne, • Duża liczba rozdrobnionych działek

	energii, • Budowa łącznika gminy Ropczyce z autostradą.	rolnych, • Brak scaleń rolnych, • Nieopłacalność produkcji rolnej, • Brak melioracji i systemów nawadniania.
--	--	---

Analizując tabelę SWOT strefy gospodarczej można stwierdzić, że gmina Ropczyce ma dogodne warunki do rozwoju działalności gospodarczej i inwestycyjnej, ma dobrą lokalizację i dobrze rozwiniętą sieć dróg, a także dobre położenie. Minusem dla tej lokalizacji jest brak bezpośredniego łącznika z autostradą, co stwarza pewne niedogodności; jego budowa z pewnością stanowiłaby szansę dla tego regionu. Łącznik mógłby zapewnić przyływ inwestorów i przedsiębiorców, a także innych podmiotów. Na tym obszarze występują dobre warunki do rozwoju działalności, jednakże brak dużych zakładów przetwórstwa oraz rynków zbytu dla działalności z sektora rolno-spożywczego. Szansą dla rolnictwa na tym terenie byłaby promocja produktów i żywności od lokalnych producentów, którzy mogliby sprzedawać swoje produkty na obszarze gminy lub pozyskiwanie odbiorców po za gminą, z którymi mogliby nawiązać stałą współpracę w kwestii dostaw i sprzedaży.

Dobrym zjawiskiem jest duża liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na obszarze gminy. Negatywne zjawisko, będące poważnym zagrożeniem, to emigracja młodych ludzi poza teren gminy. Szansą dla utrzymania tych osób byłoby stworzenie dogodnych warunków to tworzenia i rozwoju działalności oraz zapewnianie miejsc stałego źródła dochodów. Dużą szansą rozwoju jest wspieranie młodych ludzi przez państwo, tworzenie dogodnych warunków dla pracodawców zatrudniających ludzi młodych, preferencyjne stawki ubezpieczeniowe dla nowozatrudnionych pracowników oraz tych otwierających własne działalności gospodarcze.

Strefa środowiskowa

	Zjawiska pozytywne	Zjawiska negatywne
	Mocne strony	Słabe strony
Cechy organizacji	• Bogactwo walorów przyrodniczo-krajobrazowych, • Dobre warunki do rozwoju różnych form turystyki, • Duża liczba pieszych i rowerowych szlaków turystycznych w regionie, • Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.	• Słabo rozwinięta oferta gospodarstw agroturystycznych, • Brak inwestycji w odnawialne źródła energii, • Ukształtowanie terenu, tereny osuwiskowe, zalewowe.
	Szanse	Zagrożenia
Cechy otoczenia	• Możliwość pozyskania środków unijnych na rozwój turystyki i promocji gminy, • Stworzenie planów zagospodarowania przestrzennego, • Rozwój infrastruktury turystycznej,	• Degradacja środowiska związana z działalnością człowieka, • Niewystarczające nakłady na ochronę środowiska, • Zanieczyszczenie środowiska poprzez nieekologicznie ogrzewanie budynków,

	agroturystyki i wykorzystanie walorów krajobrazowych gminy, • Inwestycje w odnawialne źródła energii, • Powstanie miejsc dla aktywności i integracji mieszkańców, • Obszar chronionego krajobrazu rezerwat przyrody „Szwajcaria Ropczycka”.	• Zagrożenie powodziowe.
--	--	--------------------------

Strefa środowiska przyrodniczego, kultury, sztuki, sporu i rekreacji jest dobrze rozwinięta w gminie. Gmina posiada dogodne warunki dla rozwoju turystyki i rekreacji. Bogactwo walorów przyrodniczych stanowi stabilną podstawę do rozwoju turystyki. Jest tu wiele szlaków pieszych i rowerowych mogących być zachętą do rozwoju turystyki, jednakże baza noclegowo-gastronomiczna nie jest dobrze rozwinięta. Brak tu większej ilości różnorodnych gospodarstw turystycznych i agroturystycznych oferujących noclegi. W kwestiach środowiskowych i przyrodniczych zagrożeniem są tereny osuwiskowe powodziowe, które występują na obszarze gminy Ropczyce. Szansą dla tych negatywnych zjawisk byłoby zabezpieczenie tych terenów. Braki w infrastrukturze turystycznej i noclegowej równoważy dobrze rozwinięta infrastruktura rekreacyjna i sportowa. Na terenie gminy jest dużo boisk i placów sportowo-rekreacyjnych, dobrze zagospodarowanych i funkcjonalnych. Szansą do promocji turystyki jest potencjał niewykorzystany dotąd poprzez posiadanie obszaru chronionego krajobrazu, jakim jest rezerwat przyrody „Szwajcaria Ropczycka”.

Strefa przestrzenno-funkcjonalna

	Zjawiska pozytywne	Zjawiska negatywne
	Mocne strony	Słabe strony
Cechy organizacji	- Korzystne położenie komunikacyjne - dobra dostępność komunikacyjna gminy, - Bliskość ośrodka miejskiego (Rzeszów, Dębica, Mielec), - Rozwój sieci dróg i poprawa jakości ich nawierzchni, - Dobre połączenie kolejowe wschód-zachód, - Bliskość autostrady A4 - Dobrze rozwinięty transport publiczny (PKS, PKP i transport prywatny).	- Postępujący spadek liczby wewnątrzgminnych połączeń autobusowych, - Niewielka liczba chodników i ciągów rowerowych,, - Mała ilość miejsc parkingowych na terenie gminy, - Niezadowalający stan dróg gminnych, - Niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych i komunalnych, - Ograniczona dostępność komunikacyjna do niektórych instytucji, - Wymagająca poprawy baza lokalowa ośrodka pomocy społecznej.
Cech	Szanse	Zagrożenia

	• Przygotowanie terenów inwestycyjnych, • Utrzymywanie jakości dróg na wysokim poziomie oraz pozyskiwanie kolejnych nakładów na poprawę jakości dróg.	• Zagrożenia wypadkowe spowodowane złą jakością nawierzchni dróg.
--	--	---

W analizie infrastruktury przestrzenno-funkcjonalnej jako mocne strony wskazać można dobre położenie komunikacyjne i zadowalający stan dróg gminnych, bliskość autostrady i możliwość korzystania z różnych środków transportu publicznego. Słabe strony to przede wszystkim postępujący spadek połączeń komunikacji publicznej, w tym dojazdów do ważnych instytucji. Szansą dla wzrostu bezpieczeństwa jest budowa chodników na terenie całej gminy, utrzymanie stanu dróg i chodników na wysokim poziomie.

Infrastruktura techniczna

	Zjawiska pozytywne	Zjawiska negatywne
	Mocne strony	Słabe strony
Cechy organizacji	• Rozwój rodzinnego i wielorodzinnego budownictwa mieszkaniowego, • Dobrze rozwinięta sieć drogowa, informatyczna, wodociągowa, • Wysoki poziom gazyfikacji, • Dobry dostęp do Internetu, • Dobra sieć kanalizacyjna.	• Bariery architektoniczne dla niepełnosprawnych, • Niezadowalający stan wizualny prywatnych budynków, znajdujących się w centrum miasta, • System odbioru odpadów.
	Szanse	Zagrożenia
Cechy otoczenia	• Budowa szerokopasmowego Internetu na terenie gminy, • Rozwój sieć kanalizacyjnej i wodociągowej. • Rozwój kolei aglomeracyjnej	• Starzejąca się istniejąca infrastruktura, • Zagrożenia wypadkowe spowodowane złą jakością nawierzchni dróg.

W analizie infrastruktury technicznej, jako mocne strony wskazać należy wysoki poziom jedno- i wielorodzinnego budownictwa mieszkaniowego. Słabe strony to przede wszystkim bariery architektoniczne i niedostosowanie infrastruktury technicznej do osób z niepełnosprawnościami, wymagający poprawy system odbioru odpadów komunalnych oraz zły stan techniczny budynków w centrum miasta. Wynika to z faktu, iż wspomniane budynki są własnością prywatną, nie samorządową. Wygląd budynków wpływa w znacznym stopniu na postrzeganie gminy, dlatego też przedstawiciele samorządu rozmawiają z właścicielami w celu poprawy przez nich wizerunku rynku. Na obszarze gminy występuje dobrze rozwinięta sieć wodociągowa i kanalizacyjna, które są

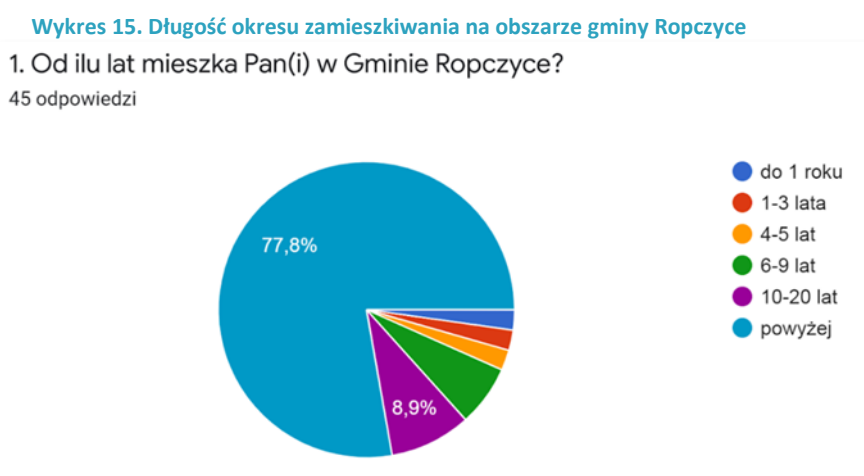
rozbudowywane. Dane urzędu statystycznego nie odzwierciedlają jednak pełnych danych, ponieważ znaczną część mieszkańców posiada własne ujęcia wody, które nie są ujęte w danych statystycznych. W rzeczywistości liczba osób posiadających przyłącza wody jest znacznie wyższa, niż wskazana w urzędzie statystycznym. Szansą rozwoju gminy pod kątem rozwoju technologii jest budowa szerokopasmowego Internetu światłowodowego oraz przygotowanie terenów stricte inwestycyjnych pod działalność gospodarczą.

Analiza potrzeb i uwarunkowań rozwojowych gminy Ropczyce

Analiza na podstawie zgromadzonych ankiet

W ankiecie dotyczącej analizy potrzeb mieszkańców i sytuacji gospodarczej w Ropczycach udział wzięło 45 osób. Profil i potrzeby tych osób prezentowane są poniżej na podstawie analizy odpowiedzi.

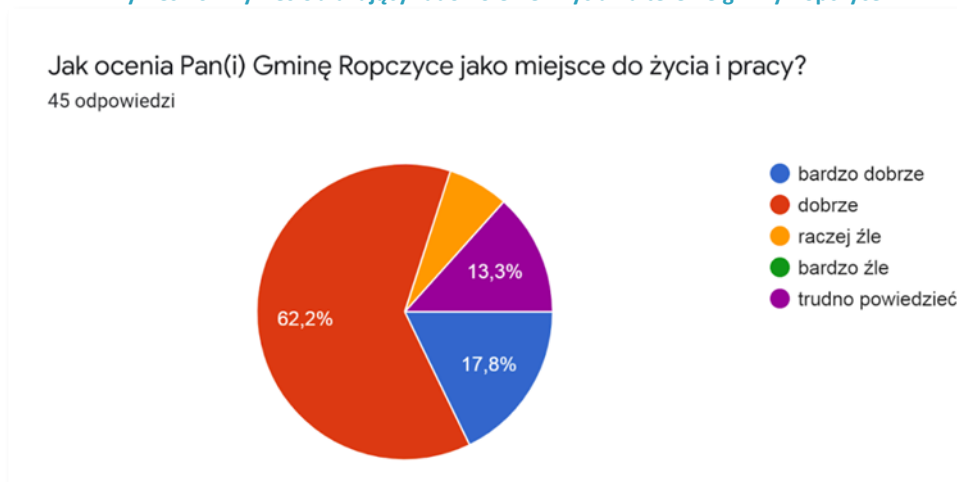
Osoby wypełniające ankietę to w przeważającej większości stali mieszkańcy gminy Ropczyce. Ponad 77% ankietowanych to osoby mieszkające na tym obszarze od ponad 20 lat. Blisko 9% to ankietowani, którzy mieszkają tu od 10-20 lat. Staż zamieszkiwania przekłada się na liczbę osób biorących udział w ankiecie. Im dłuższy okres zamieszkiwania, tym więcej osób wypełniło ankietę. Może to mieć bezpośredni związek z tym, że to grupa osób, które są zadowolone z życia w tym miejscu, pracują tutaj, uczą się i mają możliwość konstruktywnego wypowiedzenia się w sprawach dotyczących gminy i społeczeństwa.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety

Jak można zauważyć na kolejnym wykresie, większość mieszkańców dobrze ocenia jakość życia na obszarze gminy, co potwierdza ponad 60% ankietowanych, niecałe 18% bardzo dobrze postrzega Ropczyce, jako miejsce do życia. Co ciekawe, ponad 13% badanych nie ma w ogóle zdania na ten temat. Występuje również grupa osób, która raczej źle ocenia gminę Ropczyce pod kątem warunków do życia i pracy. Na uwagę zasługuje fakt, że żadna z osób ankietowanych nie ocenia bardzo źle życia w gminie.

Wykres 16. Wykres obrazujący zadowolenie z życia na terenie gminy Ropczyce

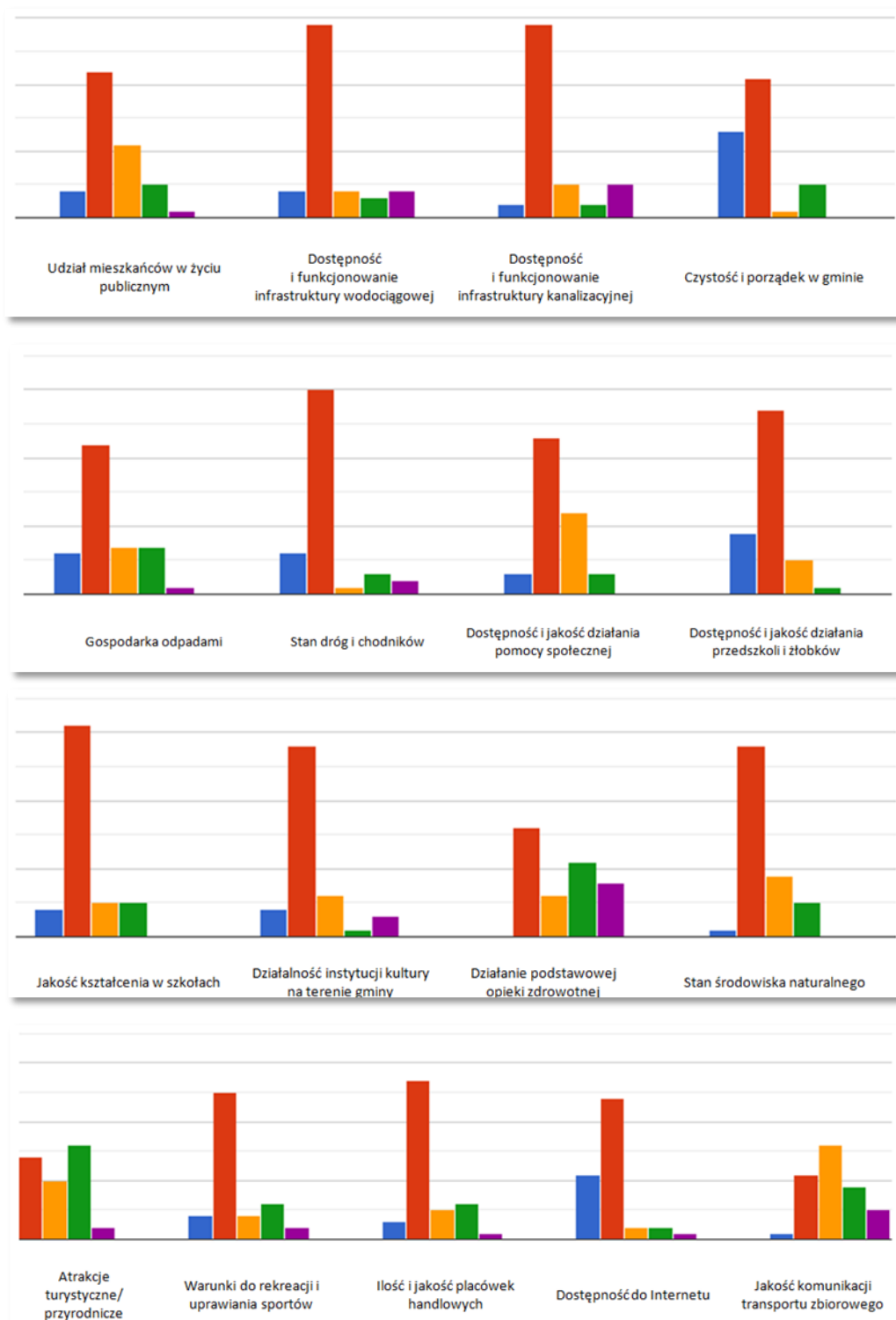
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety

Jeśli chodzi o ocenę poszczególnych dziedzin życia, bardzo charakterystycznym jest wystawianie oceny dobrej w poszczególnych zakresach. Możliwość znalezienia zatrudnienia na terenie gminy Ropczyce jest tutaj jednym z trzech wyjątków, poza jakością transportu i atrakcji turystycznych. W kwestii możliwości znalezienia zatrudnienia na terenie gminy Ropczyce skrajne zdania rozkładają się prawie równomiernie. Podobna liczba osób uważa, że można znaleźć pracę z łatwością i podobna liczba osób uważa, że kwestia znalezienia pracy wygląda raczej źle. Pozostaje kilka osób, które nie mają zdania w tej kwestii.

Warunki do prowadzenia działalności oceniane są dobrze. Zdecydowana większość (75%) ankietowanych potwierdza, że gmina Ropczyce posiada dobre warunki do zamieszkania. Również ponad 75% badanych uważa, że jest to miejsce bezpieczne.

Wykres 17. Ocena jakości poszczególnych dziedzin życia w gminie Ropczyce

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety

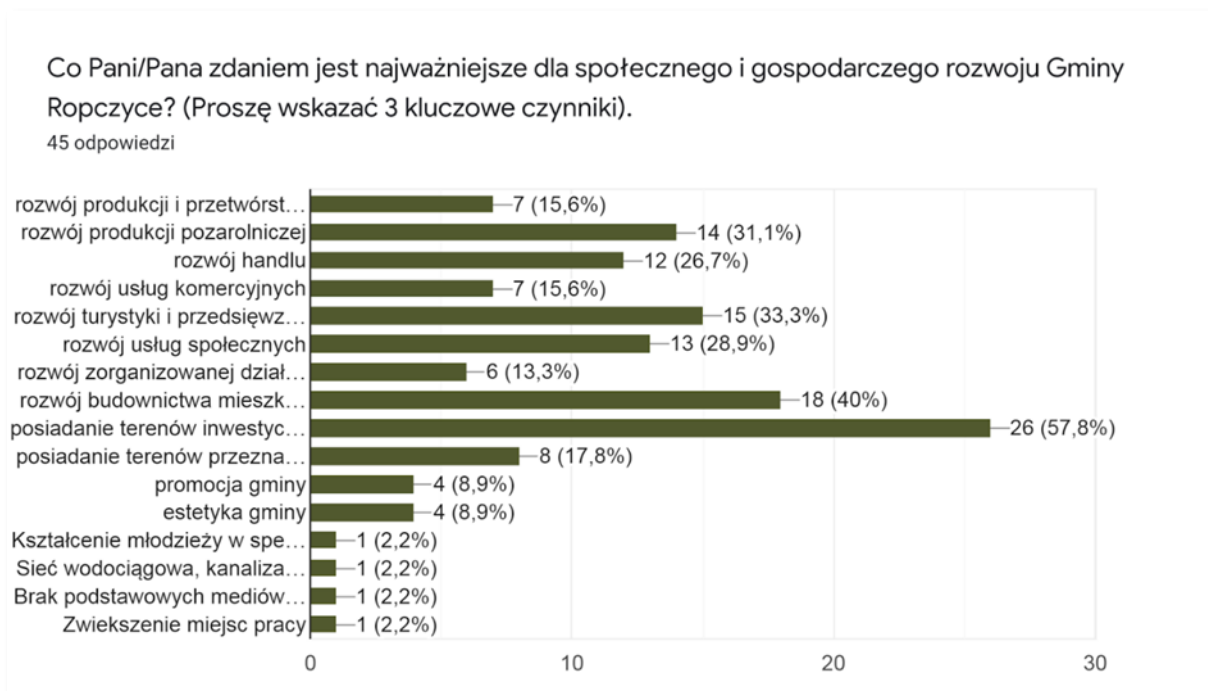
Tematyka udziału mieszkańców w życiu publicznym również wygląda podobnie. Ankietowani uważają, że mieszkańcy mają duży udział w życiu publicznym. Stan i jakość infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej również przez ankietowanych jest oceniana jako dobry. Ponad 75% ocenia bardzo dobrze oraz dobrze czystość i porządek na terenie gminy Ropczyce. Tematyka gospodarki odpadami jest oceniana dobrze przez połowę ankietowanych. Zauważa się tutaj również

głosy odmienne, które rozkładają się na podobnym poziomie. Zarówno są to głosy oceniające bardzo pozytywnie, jak również negatywnie. Stan dróg i chodników oceniany jest wysoko. 80% pytanym ocenia ten element bardzo pozytywnie. W dostępności i jakości działania pomocy społecznej, poza opiniami dobrymi, zauważalne są opinie bardziej negatywne. 1/3 osób pytanym deklaruje, że ta sfera działania nie funkcjonuje prawidłowo.

Dostępność i jakość działania przedszkoli i żłobków jest wysoko oceniana przez mieszkańców gminy (80%). Miejsc w tych placówkach jest dużo, a jakość usług świadczona jest na wysokim poziomie. Podobnie, bardzo wysoko oceniana jest jakość edukacji na terenie gminy, która cieszy się dobrą opinią u blisko 80% badanych. Działalność placówek kulturalnych również jest dobrze oceniana przez mieszkańców i ankietowanych. Sfera opieki zdrowotnej ma inny rozkład, niż pozostałe dziedziny. Żadna odpowiadająca osoba nie wypowiedziała się bardzo dobrze na temat jakości usług medycznych, świadczonych w gminie. 35% uważa, że opieka zdrowotna jest na dobrym poziomie, 13% nie ma zdania, pozostała grupa badanych (42%) negatywnie ocenia jakość usług medycznych na terenie gminy. Stan środowiska naturalnego jest bardzo wysoko oceniany w gminie Ropczyce przez blisko 65% odpowiadających, natomiast stan atrakcji turystycznych nie jest już tak pozytywnie oceniany. Tylko 31% pytanym jest zadowolona z atrakcji turystycznych, aż 35% raczej źle ocenia stan i ilość atrakcji, a 4% ocenia to bardzo źle. Aż 22% nie wypowiedziało się w tym temacie. Warunki do uprawiania sportu są znacznie lepiej postrzegane i 66% badanych ocenia je pozytywnie. Kilka osób nie miało zdania, a 8% ankietowanych nie jest zadowolonych z jakości warunków do uprawiania sportów i rekreacji. Ilość i jakość placówek handlowych na terenie gminy również jest oceniana jako wystarczająco dobra. Stan infrastruktury informatycznej i dostęp do Internetu jest pozytywnie oceniany przez blisko 78% badanych. Jakość komunikacji i transportu jest średnio oceniana przez większość osób biorących udział w badaniu. Aż 35% nie ma zdania na ten temat, 26% osób uważa, że komunikacja zbiorowa funkcjonuje pozytywnie natomiast 31% nie jest zadowolonych z poziomu jakości komunikacji.

Czynniki definiowane przez biorących udział w badaniu jako najważniejsze dla rozwoju społecznego i gospodarczego wskazują na posiadanie terenów inwestycyjnych (57,8%), kolejno typowany jest rozwój budownictwa mieszkaniowego (40%), rozwój turystyki i przedsięwzięć rekreacyjnych (15%) oraz działalności pozarolniczej (14%). Również jako czynniki rozwoju gminy wskazywane są usługi społeczne, rozwój handlu i usług komercyjnych. Nie stanowią priorytetów dla rozwoju społeczno-gospodarczego w gminie Ropczyce pozostałe czynniki, tj. kształcenie młodzieży w specjalnościach poszukiwanych przez pracodawców w powiecie i aktywne zaangażowanie pracodawców w praktyczne kształcenie młodzieży i wsparcie w zatrudnianiu absolwentów lokalnych szkół, inwestycje w infrastrukturę wodociągową, kanalizacyjną, teleinformatyczną, czy zwiększenie ilości miejsc pracy w lokalnych zakładach.

Wykres 18. Najważniejsze czynniki rozwoju gospodarczego

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety

Powyższe stwierdzenie potwierdza kolejne pytanie o ocenę stanu społeczno-gospodarczego gminy, który jest przez pytanych oceniany bardzo wysoko: 4,5% badanych uważa, że ta sytuacja jest bardzo dobra, ponad 86% uważa, że jest dobra i zadowalająca. Nieco ponad 9% łącznie uważa, że jest zła, bardzo zła lub nie ma zdania w tej kwestii.

Wykres 19. Ocena sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie

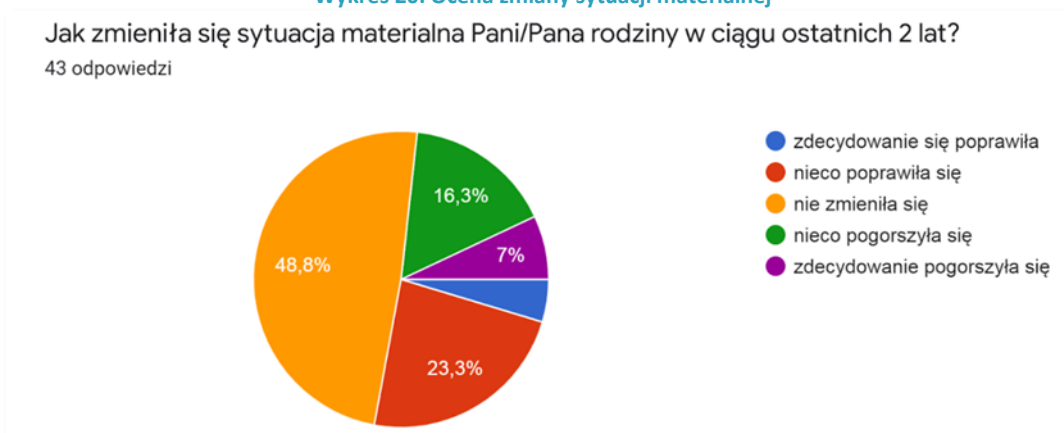

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety

Sytuacja materialna mieszkańców gminy Ropczyce nie uległa znaczącym zmianom w ciągu ostatnich dwóch lat. Blisko połowa badanych (48,8%) deklaruje, że ich sytuacja nie uległa zmianie,

23,3% uważa że sytuacja pogorszyła się, a 28% uważa minimalną zmianę na lepsze. Co nie potwierdza znacznych zmian.

Wykres 20. Ocena zmiany sytuacji materialnej

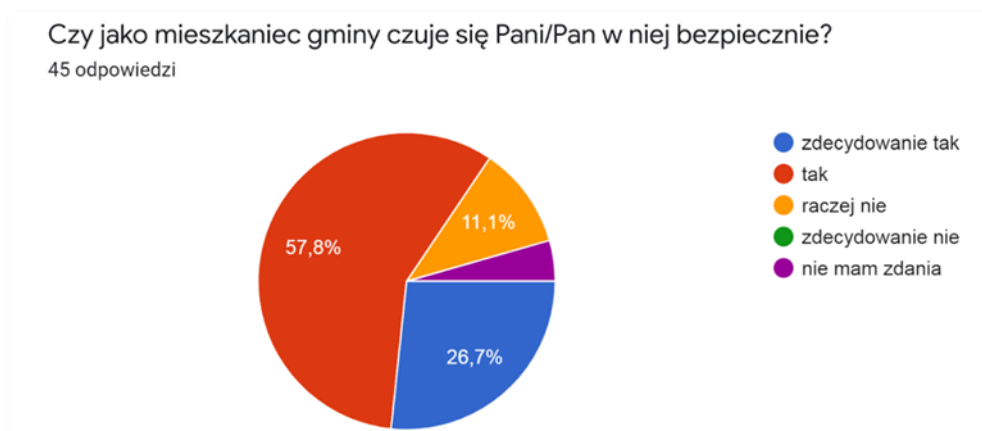

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety

Wśród dziedzin, które powinny być szczególnie wspierane przez samorząd gminy w opinii ankietowanych, na największą uwagę zasługują: rozbudowa dróg (40% wskazało tę dziedzinę), po 33,3% osób uznało, że interwencji samorządu wymagają ochrona zdrowia z profilaktyką oraz budowa/rozbudowa/modernizacja terenów rekreacyjnych, niewiele mniej osób uważa, że potrzeba większego zainteresowania oświatą ze strony gminy. Ponadto gmina powinna wspierać budownictwo (26,7%). Zdaniem badanych większa uwaga ze strony samorządu powinna zostać skupiona na sporcie i rekreacji oraz zajęciach pozalekcyjnych dla dzieci (po 17,8%). Pozytywnie oceniane (jakie te, które nie wymagają interwencji władz samorządowych) są: ochrona przeciwpowodziowa, ilość miejsc pracy, braki mediów.

Mieszkańcy gminy Ropczyce czują się bezpiecznie na terenie gminy. Potwierdza to 84,5% pytaných (z czego ponad 26% czuje się tu bardzo bezpiecznie), 11% osób raczej nie czuje się bezpiecznie, a 4,4% nie ma zdania na ten temat.

Wykres 21. Bezpieczeństwo w gminie

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety

Osoby biorące udział w ankiecie deklarują zgodnie (ponad 57%), iż nie mają potrzeby posiadania większej ilości informacji na temat gminy dotyczących jej funkcjonowania i rozwoju. 1/3 pytaných deklaruje, że oczekiwałaby większej ilości informacji i zagadnień z nią związanych, a blisko 9% osób uzyskiwanie tych informacji wręcz uważa to za konieczne.

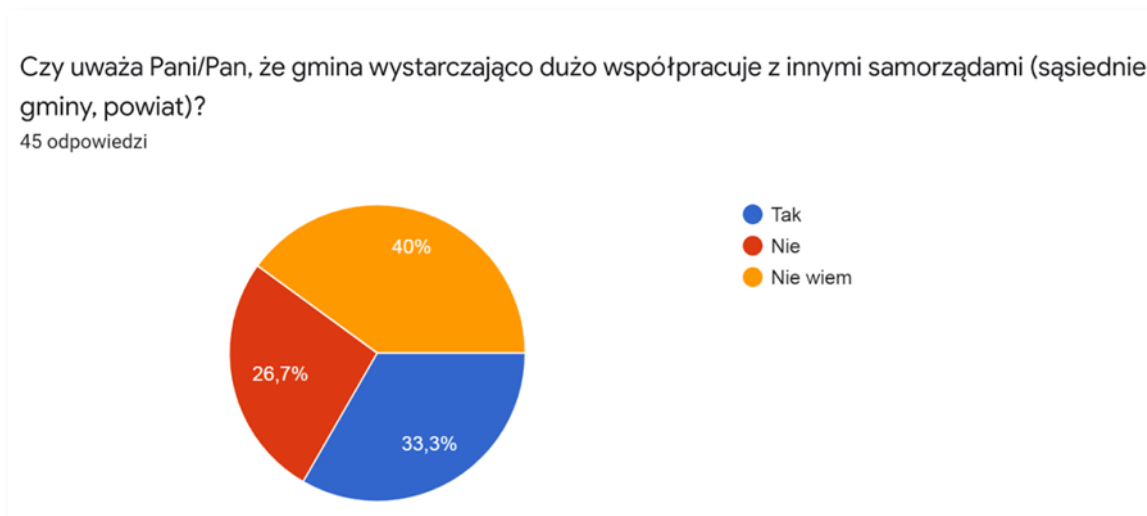
Wykres 22. Znajomość zagadnień o funkcjonowaniu gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety

Mieszkańcy gminy zapytani o opinię na temat współpracy gminy Ropczyce z innymi (w tym sąsiednimi) jednostkami i samorządami terytorialnymi nie mają opinii lub nie posiadają wiedzy w tym temacie. 40% pytaných nie ma zdania na ten temat, 33% uważa, że gmina wystarczająco dobrze współpracuje z innymi podmiotami, a blisko 27% ma bardzo odmienne zdanie na ten temat twierdząc, że współpraca nie jest wystarczająca.

Wykres 23. Opinia ankietowanych nt. współpracy gminy Ropczyce z innymi samorządami

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety

Aby skutecznie rozwijać gminę należy podejmować odpowiednie działania temu sprzyjające. W ankiecie zapytano mieszkańców, które dziedziny przyczynią się najbardziej do rozwoju gminy. Zdecydowana większość, bo aż 73% wskazuje, że silna gospodarka umocni gminę Ropczyce. W tym celu należy zwrócić uwagę na politykę gminy, zachęcającą do prowadzenia działalności gospodarczej na jej terenie, tworzenie nowych miejsc pracy, rozwój infrastruktury technicznej, kształtowanie postaw przedsiębiorczych, współpracę szkół i środowisk biznesu. Pytani zwracali uwagę, że samorząd powinien położyć duży nacisk na rozwój nowoczesnej edukacji i oświaty, atrakcyjną ofertę spędzania czasu wolnego. Wysoka dostępność i infrastruktura komunikacyjna również powinna być brana pod uwagę pod kątem rozwoju gminy Ropczyce.

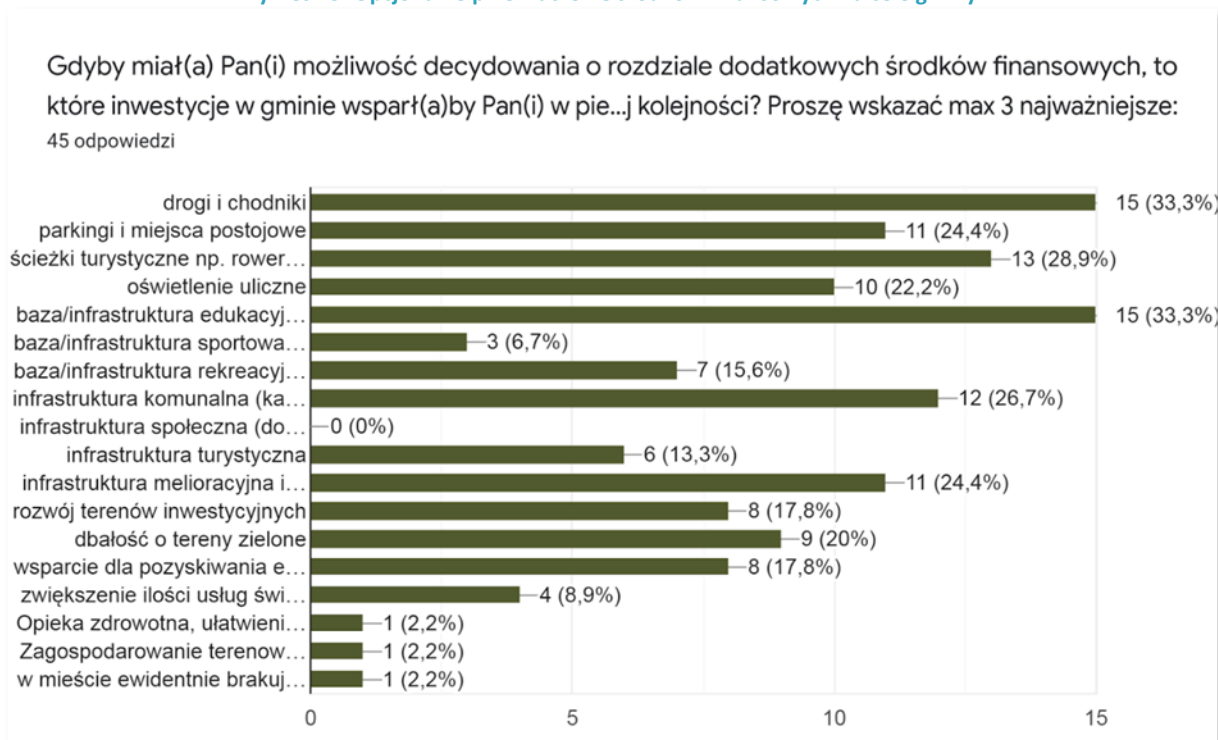
Wykres 24. Kierunki rozwoju gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety

Rozwój gminy i planowanie strategiczne powinno być sporządzone w oparciu o partycypację, czyli współdziałanie w tworzeniu planów różnych sfer, dlatego też opinie mieszkańców powinny być kluczowe dla rozwoju i dawać możliwość ukierunkowania pewnych działań.

Wykres 25. Opcjonalne przeznaczenie środków finansowych na cele gminy

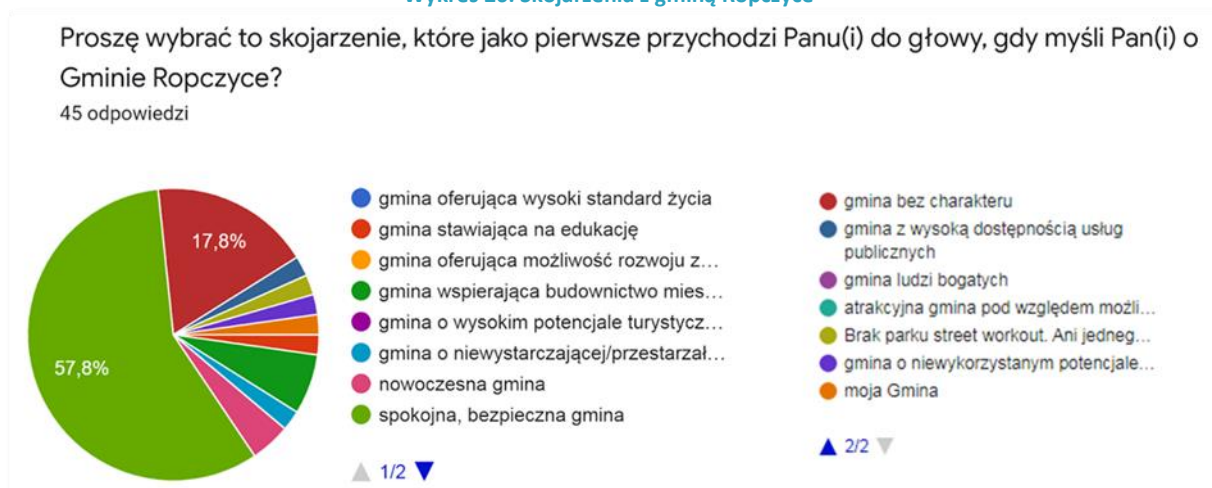

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety

Ankieta, w oparciu o którą została przygotowana strategia rozwoju dała możliwość mieszkańcom wypowiedzenia się w kwestii przedsięwzięć rozwojowych. Gdyby mieszkańcy gminy mieli zadecydować o przeznaczeniu wolnych środków finansowych, przeznaczyliby je w głównej mierze na infrastrukturę i oświatę. Po 33,3% osób przeznaczyłoby środki na inwestycje drogowe i chodniki oraz na bazę i infrastrukturę edukacyjną. Znaczna grupa (28,9%) przeznaczyłaby środki na ścieżki turystyczne, np. rowerowe. Inwestycje w media (sieci wodociągowe, kanalizacyjne) oraz infrastrukturę melioracyjną również stanowiłyby bardzo ważne przedsięwzięcia. Parkingi, miejsca postojowe i oświetlenie uliczne to także ważne przedsięwzięcia, które mają na uwadze mieszkańcy gminy.

Ogólnie, mieszkańcy są zadowoleni z życia w gminie Ropczyce. Mając do wyboru różne skojarzenia na temat gminy, najczęściej wskazywali: „gmina bezpieczna i spokojna” (57,8%). Jako druga najczęściej wybierana była odpowiedź: „gmina bez charakteru” (17,8%). Zauważalne jest również wspieranie budownictwa przez gminę (6,7%).

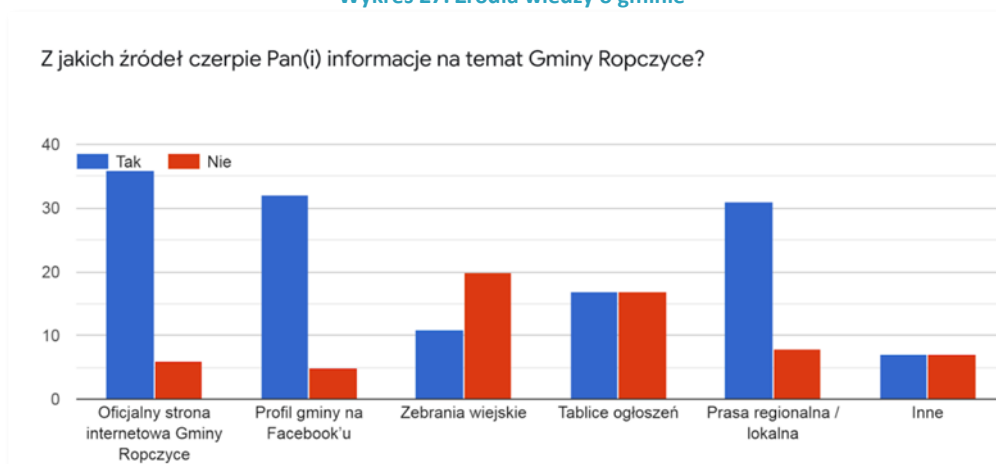
Wykres 26. Skojarzenia z gminą Ropczyce

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety

W jednym z poprzedzających pytań padły informacje, że znaczna część mieszkańców nie czuje większej potrzeby bycia poinformowanym o zagadnieniach i sprawach gminy, lecz była też grupa osób, która wręcz wskazywała, że chciałaby wiedzieć, co się dzieje w gminie. Istotnym jest więc odpowiedź na pytanie, z jakich źródeł najczęściej mieszkańcy gminy pozyskują informacje na jej temat. Okazuje się, że aż 80% poszukuje informacji na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Miejskiego, ponad 71% na oficjalnym profilu gminy w mediach społecznościowych, a 68% w prasie lokalnej. Najmniej popularnymi źródłami informacji są: zebrania wiejskie (24%), tablice ogłoszeń (37%) i inne kanały informacyjne (15%).

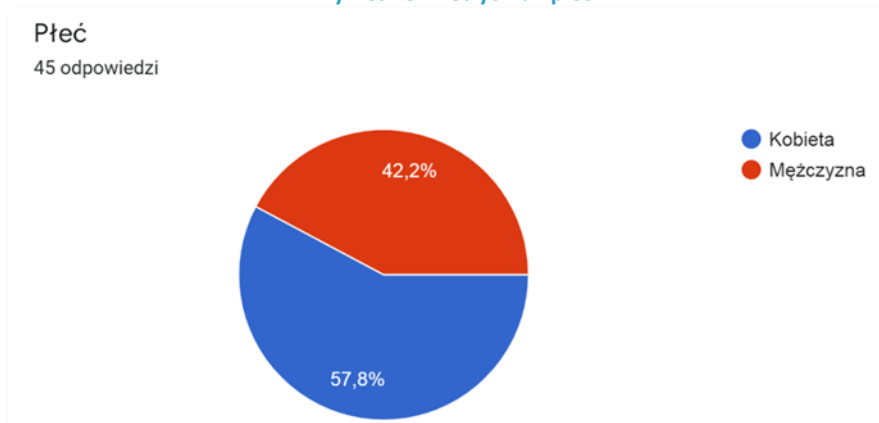
Wykres 27. Źródła wiedzy o gminie

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety

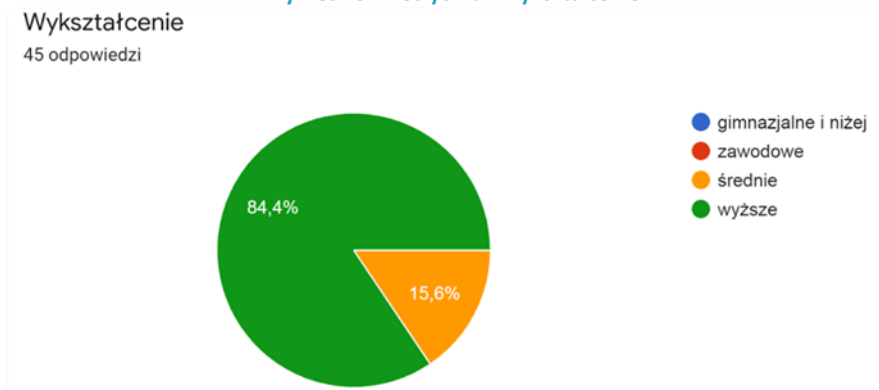
Osoby biorące udział w ankiecie to w przeważającej części kobiety (57,8%), osoby z wyższym wykształceniem (84,4%) oraz osoby z wykształceniem średnim (15,6%).

Wykres 28. Metryczka - płeć

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety

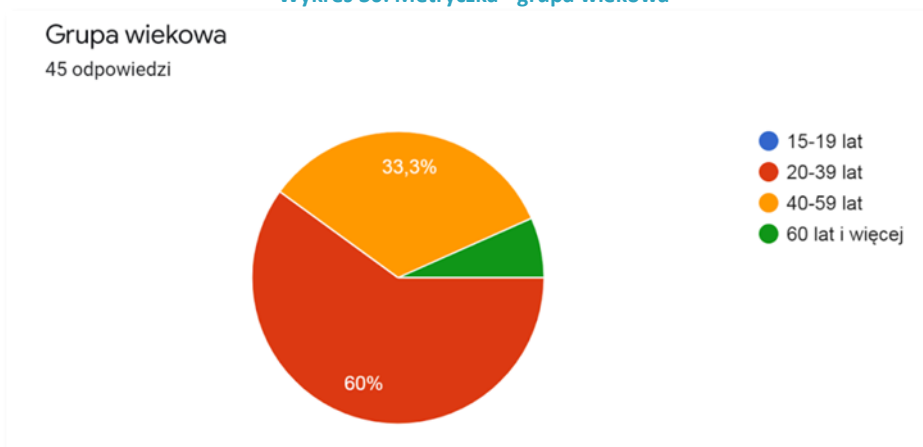
Wykres 29. Metryczka - wykształcenie

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety

Wśród ankietowanych największe grupy osób stanowiły osoby w przedziale wiekowym 20-39 lat (60%) oraz 40-59 lat (33,3%). Osoby młode w wieku 15-19 lat nie wzięły udziału w badaniu ankietowym.

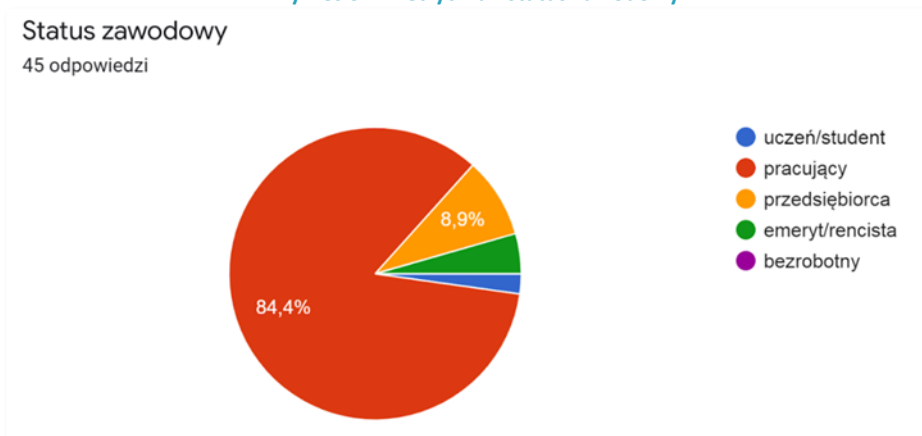
Wykres 30. Metryczka - grupa wiekowa

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety

Przeważającą grupę badanych stanowiły osoby pracujące (aż 84,4%), zaledwie 8,9% stanowili przedsiębiorcy, emeryci i renciści (4,4%); uczniowie i studenci (2,2%) stanowili najmniejszy odsetek ankietowanych.

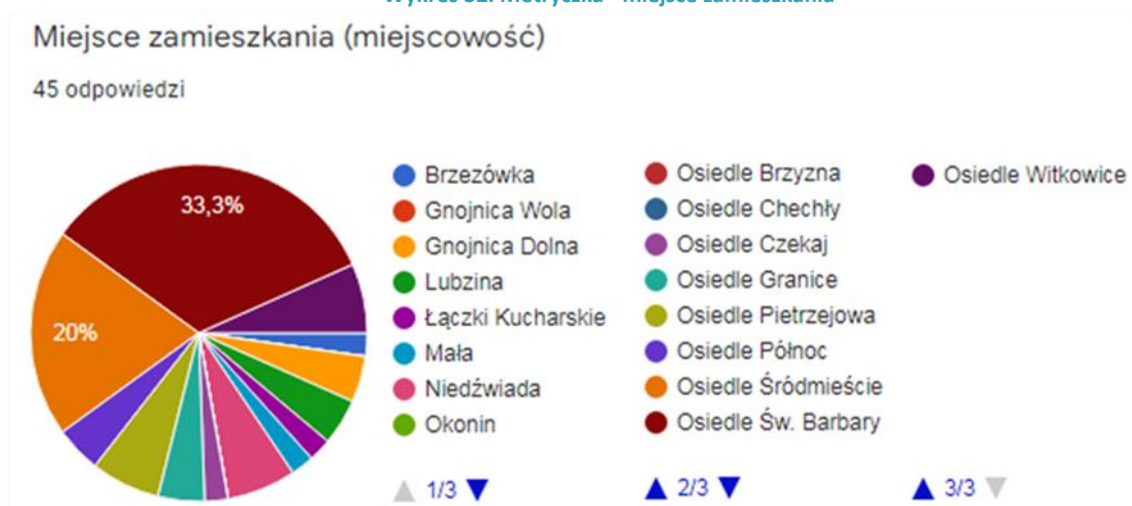
Wykres 31. Metryczka - status zawodowy

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej ankiety

Jeśli chodzi o miejsce zamieszkania badanych, przeważająca większość pochodzi z terenów miejskich. Ponad 73% badanych mieszka w mieście (z czego ponad 33% na osiedlu Św. Barbary, a 20% w Śródmieściu). Najmniej aktywny udział w badaniu wzięli mieszkańcy z obszarów wiejskich, z których najbardziej wyróżniającą się miejscowością była miejscowość Niedźwiada (6,7%).

Wykres 32. Metryczka - miejsce zamieszkania

Rozwój strategiczny gminy Ropczyce

Aby skutecznie zarządzać rozwojem lokalnym niezbędne jest odpowiednie sformułowanie tego rozwoju, dlatego najistotniejszym elementem formułowania jest programowanie, definiowane jako szereg działań, podejmowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego, które zmierzają do

osiągania wyznaczonych wcześniej celów. Niezmiernie istotną rolę w całym tym, procesie odgrywają samorządy lokalne, które odpowiadają za działania koordynujące oraz administracyjne, które w efekcie przyczynią się do rozwiązywania problemów, zgłaszanych przez interesariuszy w procesie konsultacji społecznych.

Dokument strategiczny wymaga wyrazistej i logicznej struktury, która opiera się na kluczowych elementach.

Wizja - określa pożądany przez interesariuszy wizerunek w najbliższych latach; po przeprowadzeniu analizy,

Misja – określa całokształt podejmowanych działań, które mają przyczynić się do osiągnięcia najlepszych efektów i dążenia do realizacji wizji poprzez określenie celów szczegółowych, operacyjnych i kierunków działań,

Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań opracowane w oparciu o dostępne dane statystyczne, dokumenty oraz materiały udostępnione przez Urząd Miejski w Ropczycach. Po uwzględnieniu wyników analizy SWOT i innych danych zostały zaproponowane cztery cele strategiczne, które realizowane będą poprzez realizację celów operacyjnych i zaproponowanych kierunków działań.

Określone cele, a następnie kierunki działań, powinny odpowiadać na potrzeby rozwojowe gminy i rozwiązywać najważniejsze problemy. Ważnym aspektem wyznaczania celów jest wzmocnienie potencjału lokalnego i wykorzystywanie zasobów własnych, jak też możliwości pojawiających się w otoczeniu. Realizacja zakładanych celów spowoduje zmiany w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej o charakterze ilościowym, ale przede wszystkim jakościowym.

W celu prawidłowego określenia rozwoju formułujemy wizerunek gminy w kolejnych latach. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej, uzupełniona o dane statystyczne i konsultacje z interesariuszami przyczyniły się do opracowania wizji gminy Ropczyce w czterech obszarach.

Wykres 33. Wizja gminy Ropczyce

Wnioski z opracowanej diagnozy społeczno-gospodarczej gminy Ropczyce oraz z przeprowadzonych konsultacji przyczyniły się do opracowania części programowej strategii, która zawiera najważniejsze założenia polityki rozwoju lokalnego. Wyznaczone w strategii cele strategiczne oddziałują na siebie wzajemnie i nawiązują do siebie, tworząc efekt komplementarności. Zaplanowane działania w sferze gospodarczej i społecznej będą realizowane z zachowaniem ładu przestrzennego. Ponadto działania te wpłyną na poprawę jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności osadniczej gminy. Natomiast efektem realizacji celów związanych z rozbudową infrastruktury technicznej będzie rozwój społeczny, gospodarczy oraz poprawa jakości środowiska przyrodniczego. Realizacja celów i kierunków działań będzie przybliżała do osiągnięcia pożądanego statusu rozwoju gminy, określonego w jej wizji.

Wizja i misja rozwoju gminy Ropczyce

Wizja rozwoju stanowi zobrazowanie, opis pożądanego stanu gminy Ropczyce w perspektywie roku 2030. Definiuje ona stan docelowy, do którego dążyć będą mieszkańcy i przedstawiciele gminy Ropczyce. Wizja interpretuje zasadniczy kierunek wspólnie podejmowanych interwencji. Gmina Ropczyce w 2030 roku jest gminą o dobrych warunkach do życia i pracy, posiadającą dobrą ofertę kulturalno-oświatową i turystyczną, gminą wykorzystującą swoje położenie, dostępność techniczną, komunikacyjną oraz infrastrukturalną. To gmina mająca korzyści płynące z atrakcyjnych warunków rozwoju przedsiębiorczości i rolnictwa, wykorzystująca dobre praktyki

w zakresie gospodarki niskoemisyjnej i możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii, a także dbająca o środowisko i przyrodę. To gmina Ropczyce wykorzystująca efekty zadań i inwestycji wykonanych na przestrzeni ostatnich lat, w tym w ramach współpracy gmin tworzących Duopol Dębica-Ropczyce oraz innych partnerstw lokalnych i ponadlokalnych. Rozwija się przedsiębiorczość lokalna, szczególnie w ramach skoncentrowanych i zorganizowanych stref rozwoju przedsiębiorczości, które cechuje nowoczesność, innowacyjność oraz ponadlokalny wymiar działalności firm. Aktywność gospodarcza mieszkańców przejawia się w zakładaniu nowych działalności gospodarczych w sektorze MŚP. Rozwija się działalność usługowa. Stale poszerza się oferta zagospodarowania czasu wolnego, bazująca na lokalnych walorach historycznych, kulturalnych, rekreacyjnych i przyrodniczych. Gmina Ropczyce to gmina mająca do zaoferowania czystą przyrodę, szlaki krajobrazowe: piesze, rowerowe i konne. Powstają nowe atrakcyjne i funkcjonalne przestrzenie publiczne, służące mieszkańcom a także turystom.

Gmina Ropczyce dba o zrównoważony rozwój, wspiera inwestycje w infrastrukturę (gospodarczą, drogową, techniczną, społeczną, społeczeństwo oraz przestrzeń i zasoby lokalne, stanowiące podstawę jakości życia i oferty czasu wolnego.

Realizowane są przedsięwzięcia bazujące na założeniach planu gospodarki niskoemisyjnej i rozwoju sieci wodnej, kanalizacyjnej, ciepłowniczej, inwestycje w OZE, przedsięwzięcia nastawione na ochronę przyrody i różnorodności biologicznej. Większa jest dostępność i rozwój usług publicznych świadczonych przez jednostkę samorządu terytorialnego. Działania samorządu dostosowane są do zmieniających się potrzeb i struktury społeczności lokalnej. Wdrożone jest nowoczesne zarządzanie mające wpływ na rozwój i wzrost gospodarczy, aktywizacja oraz integracja społeczności lokalnej. Zauważalny jest wzrost współpracy mieszkańców na poziomie lokalnym oraz ponadregionalnym. Gmina jest zjednoczona, podejmująca nowe wyzwania, otwarta na nowe cele.

Misja jest elementem wskazującym nadrzędny cel polityki rozwoju gminy Ropczyce, wokół którego powinny koncentrować się działania władz samorządowych i wszystkich zaangażowanych partnerów. Stanowi przesłanie, będące podstawą i określeniem kierunku współpracy na szczeblu lokalnym. Wspólna i konsekwentna polityka zrównoważonego rozwoju, łącząca inwestycje zarówno w infrastrukturę (gospodarczą, drogową, techniczną, społeczną), jak i w ludzi, dbająca o przestrzeń i unikatowe zasoby przyrodnicze i kulturalne, będące podstawą lokalnej tożsamości i jakości życia.

Gospodarka i rolnictwo	Spółeczeństwo	Przestrzeń	Środowisko
Cel strategiczny 1 Zrównoważony rozwój gospodarczy	Cel strategiczny 2 Dogodne warunki życia oraz wysoka jakość usług publicznych, wzmacniających kapitał ludzki i społeczny	Cel strategiczny 3 Przestrzeń do życia i rozwoju	Cel strategiczny 4 Środowisko naturalnie
Cel operacyjny I. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości	Cel operacyjny I. Wzmacnianie kapitału społecznego	Cel operacyjny I. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej	Cel operacyjny I. Rozbudowa infrastruktury technicznej
Cel operacyjny II. Rozwój turystyki i rekreacji oraz	Cel operacyjny II. Wspieranie osób zagrożonych	Cel operacyjny II. Budowa, rozbudowa, modernizacja	Cel operacyjny II. Wspieranie niskoemisyjnej

budownictwa mieszkaniowego	wykluczeniem społecznym i seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami	infrastruktury drogowej i pieszej	gospodarki
Cel operacyjny III. Wsparcie rozwoju rolnictwa	Cel operacyjny III. Wzmacnianie tożsamości lokalnej i kulturowej	Cel operacyjny III. Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury turystycznej/rekreacyjnej	Cel operacyjny III. Rozwój OZE
Cel operacyjny IV. Promocja przedsiębiorczości w gminie	Cel operacyjny IV. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	Cel operacyjny IV. Poprawa jakości i dostępności transportu publicznego	
	Cel operacyjny V. Angażowanie mieszkańców w rozwój gminy		

Określone obszary, cele i kierunki działań zostały zidentyfikowane na bazie pogłębionej diagnozy społeczno-gospodarczej, badań ankietowych mieszkańców, konsultacji społecznych, a także uzgodnień poczynionych w ramach debaty publicznej, w kontekście przyjętej wizji rozwoju gminy w perspektywie 2030 r. W ramach tych działań wyodrębnione zostały cztery cele strategiczne: gospodarka i rolnictwo, społeczeństwo, przestrzeń oraz środowisko.

Pierwszy obszar strategiczny dotyczy zrównoważonego rozwoju gospodarczego. Gminę Ropczycę cechują dobre wskaźniki przedsiębiorczości, jak liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do REGON (również w przeliczeniu na liczbę mieszkańców) i dynamika jej wzrostu. Profil gospodarczy Ropczycy związany jest z budownictwem, usługami i rolnictwem. Gmina Ropczycę należy do strefy aktywności gospodarczej tzw. Duopolu Ropczycko-Sędziszowskiego, który ma wyznaczać kierunki wzrostu gospodarczego na tym obszarze.

Na obszarze gminy funkcjonują przedsiębiorstwa z branży przemysłowej oraz firmy usługowe. Na terenach gminy od 2009 roku funkcjonuje Podstrefa Ropczycę Mieleckiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Euro-Park Mielec”, na której działa już 6 przedsiębiorców z kapitałem polskim, angielskim i francuskim. Nowi inwestorzy mają jeszcze do dyspozycji obszary będące obecnie w użytkowaniu wieczystym Zakładów Magnezytowych Ropczycę SA.

Dodatkowo poza terenami objętymi specjalną strefą ekonomiczną, gmina Ropczycę oferuje jeszcze inne atrakcyjne obszary przeznaczone pod inwestycje objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. 27 października 2016 r. zawarta została umowa z firmą PCC, na podstawie której Gmina Ropczycę podjęła starania zmierzające do uchwalenia planu zagospodarowania przestrzennego terenów obejmujących grunty, które mogły być wykorzystane na potrzeby wybudowania terminala intermodalnego. Umowa została zrealizowana poprzez uchwalenie planu miejscowego. Gmina, po zawarciu umów przedwstępnych oraz po uchwaleniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przeprowadziła procedurę sprzedaży nieruchomości, których była właścicielem, znajdujących się na terenie, na którym mógłby zostać wybudowany terminal.

Na obszarze gminy są miejsce dobrze uzbrojone i skomunikowane, a ich rozwój stanowi jedno z kluczowych wyzwań dla gminy. Jest to, bowiem szansa na zdywersyfikowanie i unowocześnienie gospodarki, nowe atrakcyjne miejsca pracy, a także wzmocnienie budżetu lokalnego, w tym, w kontekście planowanych inwestycji infrastrukturalnych w różnych obszarach działania samorządu.

Poza tym, na terenie gminy Ropczyce od 2021 roku funkcjonuje Klaster Energii, którego zadaniem jest podejmowanie inicjatyw polegających na planie gospodarki niskoemisyjnej oraz wykorzystywaniu na terenie gminy Odnawialnych Źródeł Energii, mających na celu poprawę stanu środowiska naturalnego.

Obszar gminy to tereny o charakterze rolniczym. W 2020 roku 8783 ha obszaru stanowiły grunty niezabudowane użytkowane rolniczo, co stanowi 63% gminy. Rolnictwo stanowi niewykorzystany potencjał. W gminie Ropczyce w 2021 roku funkcjonowało 4960 gospodarstw rolnych osób fizycznych. Struktura gospodarstw jest rozdrobniona. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosiła około 1,8 ha. Występuje tu 10 tys. ha użytków rolnych, w tym grunty orne stanowiące powierzchnię 6,8 tys. ha. Na tym obszarze przeważają małe gospodarstwa rodzinne o różnorodnym profilu, gdzie prowadzona jest typowa produkcja roślinna (głównie zboża, rzepak) oraz produkcja zwierzęca z przewagą trzody chlewnej. Ze względu na bliską cukrownię znacząca jest produkcja buraka cukrowego, jednakże występują tu pewne ograniczenia związane ze stosunkowo niską żyznością gleb, która utrudnia tę produkcję. Znajdują się tutaj też gospodarstwa specjalistyczne ukierunkowane na produkcję drobiu, bydła, a także sadownictwo, warzywnictwo. Gmina mocno wspiera ten obszar, dlatego w latach poprzedzających inwestowała w modernizację miejsca, na którym lokalni producenci i rolnicy mogą sprzedawać swoje produkty.

W Ropczycach został wyremontowany bazar, na którym są m.in. sprzedawane produkty spożywcze i produkcja roślinna lokalnych wytwórców. Oprócz cukrowni nie ma dużych zakładów produkujących żywność.

W odpowiedzi na powyższe, cel strategiczny nr 1. *Zrównoważony rozwój gospodarczy* nawiązywał będzie do budowy konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki oraz szeroko rozumianego rozwoju przedsiębiorczości. Strategia oparta będzie na realizacji przedsięwzięć na rzecz rozwijania terenów zorganizowanej i skoncentrowanej działalności przemysłowej, w tym tworzenie i aktualizowanie dokumentów planistycznych, współpracę z powiatem ropczycko-sędziszowskim, instytucjami otoczenia biznesu, dalszy rozwój infrastruktury technicznej, komunikacyjnej, a także poprzez opracowanie kompleksowej oferty inwestycyjnej gminy, jej promocję i kontakty z inwestorami.

Mając na uwadze dotychczasowe działania podejmowane w gminie istotna będzie aktywność samorządu w zakresie powstawania i wspierania działań integrujących lokalne środowisko do rozwoju przedsiębiorczości, nawiązywania współpracy nie tylko biznesowej, ale współpracy z podmiotami naukowymi i instytucjami badawczymi.

Bardzo mocno powinien uwidocznąć się rozwój przedsiębiorczości w gminie dzięki strefie aktywności gospodarczej - Duopolowi Dębicko-Ropczyckiemu. Fakt istnienia takiego obszaru powinien zaowocować większą liczbą inwestorów na tym obszarze lub podmiotów gospodarczych funkcjonujących na tym terenie. Aby jednak tak się stało, należy w tych działaniach uwzględnić promocję terenów inwestycyjnych i działań zmierzających do rozwoju gospodarki lokalnej.

W ramach tego celu należy uwzględnić również wsparcie przedsiębiorców, w tym firm rodzinnych, w rozwoju działalności, poszerzaniu rynków zbytu dla rodzimych produktów i usług na większą skalę.

Działaniem o iście priorytetowym charakterze będzie rozwój i promocja przedsiębiorczości oraz wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców. Wśród działań wspierających ten rozwój wymienić należy możliwą współpracę z instytucjami otoczenia biznesu z terenu województwa, ośrodkami doradztwa rolniczego i instytucjami publicznymi w zakresie poszerzania oferty szkoleń, fachowego doradztwa, w tym konsultacji i informacji na temat możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na rozpoczęcie lub rozwój własnej działalności gospodarczej, rolniczej itp. (głównie za sprawą nowej perspektywy finansowej UE 2021-2027). Działania samorządu powinny skupić się również na przeciwdziałaniu bezrobociu wraz z Powiatowym Urzędem Pracy. Działania te powinny dawać możliwości znalezienia pracy osobom poszukującym, wdrożone powinny zostać działania mające na celu aktywizację zawodową (m.in. podwyższanie lub zmiana kwalifikacji) oraz w odniesieniu do skutków wywołanych pandemią COVID-19.

W całym kraju zmagamy się z procesami starzenia się społeczeństwa. Jednostki samorządowe z jednostkami wspierającymi (środowiskowymi gminy), zakładają wsparcie dla rozwoju komercyjnych usług przeznaczonych dla osób starszych, również nie inaczej jest w przypadku gminy Ropczyce.

Elementem wspierającym ten cel przez samorząd będzie również aktywność gminy polegająca na wsparciu i promocji rozwoju rolnictwa ekologicznego, działalności agroturystycznej, bazy noclegowej oraz gastronomicznej, produkcji lokalnej oraz wsparciem marketingu i sprzedaży bezpośredniej. Strategia Rozwoju Gminy Ropczyce uwzględnia również potrzeby osób w trudnej sytuacji, m.in. poprzez wsparcie i promocję ekonomii społecznej.

Kolejny obszar rozwojowy strategii, czyli społeczeństwo, dotyczy przede wszystkim aspektów związanych z rozwojem kapitału społecznego, aktywizacją mieszkańców, wzmacnianiem poczucia bezpieczeństwa oraz przynależności lokalnej. Obszar ten obejmuje swym zakresem działania na rzecz zwiększenia dostępności wysokiej, jakości usług: edukacyjnych, zdrowotnych, społecznych, kulturalnych, zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego, a jednocześnie wdrożenia nowoczesnego i partnerskiego zarządzania publicznego. Przedsięwzięcia te mają bezpośredni wpływ na warunki życia oraz aktywność mieszkańców i relacje pomiędzy wszystkimi uczestnikami życia lokalnego, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych, niepełnosprawnych oraz wykluczonych, bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Przedsięwzięcia mające związek z budową kapitału społecznego i społecznego to najważniejsze działania z punktu rozwoju gminy, mające wpływ na jej rozwój w długiej perspektywie czasu. System edukacji w gminie Ropczyce jest oceniany przez mieszkańców na bardzo wysokim poziomie, zarówno, jeśli chodzi o dostępność placówek edukacyjnych, jak również i jakość usług dedykowanych młodemu pokoleniu. Potwierdzają to również dane statystyczne, w tym dotyczące wyników z egzaminów zewnętrznych. Mieszkańcy oczekują utrzymania bazy i wyposażenia oraz oferty na dobrym poziomie. Z diagnozy i opinii mieszkańców wynika, że mieszkańcy gminy Ropczyce chcą wybudować jeszcze jedną placówkę edukacyjną, która będzie potrzebna z punktu widzenia rozwoju gminy. Społeczeństwo zgłasza potrzeby zwiększenia dostępności przyjaznych, atrakcyjnych przestrzeni publicznych, głównie zazielenionych, dostosowanych do potrzeb społeczeństwa oraz ogólnie różnych form ciekawego spędzania czasu wolnego, głównie dla dzieci, młodzieży, dorosłych oraz osób ze specjalnymi potrzebami. Dużych inwestycji wymaga obszar ochrony zdrowia, w tym dostępność bezpłatnych programów profilaktycznych, działalność ośrodków medycznych oraz dostępność lekarzy specjalistów. Składać się na to mogą ogólnokrajowe problemy ze złym stanem służby zdrowia w Polsce, wiek lekarzy, brak zachęty finansowej dla adeptów sztuki lekarskiej oraz brak zachęty płacowej. Na terenie gminy Ropczyce funkcjonują placówki pomocy medycznej,

z których mieszkańcy raczej wyrażają niezadowolenie. Brak specjalistycznej oferty medycznej świadczonej przez lekarzy o różnych specjalizacjach, dlatego mieszkańcy często muszą korzystać z pomocy w gminach ościennych, a jeszcze częściej w dużych ośrodkach miejskich. Opinia mieszkańców w zakresie opieki medycznej stanowi sygnał dla samorządu, aby w granicach swoich kompetencji podejmował działania mające na celu podnoszenie, jakości i dostępności opieki zdrowotnej, w tym profilaktyki.

W obszarze polityki społecznej mieszkańcy doceniają z kolei pomoc osobom znajdującym się w trudnych sytuacjach, udzielaną zarówno przez gminę (działalność Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ropczycach, programy gminne, w tym dedykowane seniorom), jak i organizacje społeczne. Stan przystosowania budynków i przestrzeni publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i osób starszych jest raczej pozytywnie oceniana przez mieszkańców, co dobrze świadczy o gminie. Coraz więcej budynków użyteczności publicznej i miejsc znosi bariery architektoniczne, ułatwiając funkcjonowanie w społeczeństwie osobom potrzebującym. Działania te reguluje również ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej i ochrony zdrowia będą miały bardzo duże znaczenie za sprawą postępującego procesu starzenia się społeczeństwa oraz odpływu ludzi młodych za granicę.

Mieszkańcy gminy Ropczyce doceniają ofertę spędzenia czasu wolnego w gminie. Pozytywnie oceniana jest działalność zarówno Centrum Kultury, jak i jego filii oraz Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej i jej filii. Kultura i dziedzictwo oraz tożsamość lokalna stanowią ważny element gminy. Na jej obszarze znajduje się wiele zabytków wpisanych do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Podkarpackiego oraz takich, które zasługują na szczególną uwagę ze strony turystów, gości i mieszkańców.

Mieszkańcy i interesariusze wysoko oceniają także możliwości spędzania czasu wolnego w zakresie uprawiania sportów, w czym duży udział ma aktywność lokalnych klubów i organizacji sportowych. Mieszkańcy zgłaszają potrzebę utrzymania wysokiego poziomu tej oferty oraz możliwości jej ciągłego rozwoju. Pozytywnie na rozwój gminy wpłynie utrzymanie dotychczasowych ścieżek aktywności fizycznej oraz budowa nowych szlaków oraz miejsc rekreacji i wypoczynku (generalnie miejsc i przestrzeni, sprzyjających aktywnemu i rozwijającemu spędzaniu czasu wolnego) ze szczególnym uwzględnieniem próby zagospodarowania rzeki Wielopolki, jako zbiornika rekreacyjnego.

Mieszkańcy na poziomie średnim oceniają poziom bezpieczeństwa w gminie, wskazując konieczność podejmowania działań, mogących podnieść komfort i bezpieczeństwo wszystkich uczestników życia publicznego, w tym ruchu drogowego, a także mogących pomóc w ograniczeniu procesu dewastacji mienia publicznego i miejsc użyteczności publicznej.

W związku z powyższym, cel strategiczny nr 2 dotyczy zapewnienia dogodnych warunków życia oraz wysokiej, jakości usług publicznych, wzmacniających kapitał ludzki i społeczny. W obszarze edukacji i wychowania priorytety stanowią: utrzymywanie jakości kształcenia na stale wysokim poziomie, rozwój różnorodnych form nauczania, wychowania i opieki nad dziećmi, dostosowanie systemu edukacji do wyzwań demograficznych, społecznych, osadniczych, rynkowych, technologicznych i cywilizacyjnych. Trzeba dołożyć wszelkich starań mających na celu poprawę zdrowia oraz kondycji fizycznej dzieci i młodzieży, a także ciągłe doskonalenie systemu zarządzania sferą oświaty. System edukacji będzie nastawiony na indywidualne potrzeby ucznia – zarówno wykazującego szczególne uzdolnienia, jak również borykającego się z trudnościami lub o specjalnych potrzebach. W obszarze zdrowia, największy nacisk należy położyć na profilaktykę zdrowia,

propagowanie zdrowego stylu życia i aktywizację ruchową mieszkańców oraz zwiększenie dostępności i jakości usług medycznych.

W sferze społecznej zakłada się promocję efektywnej polityki prorodzinnej, senioralnej i międzypokoleniowej. Takie działania pozwolą na wsparcie rodziny na wielu płaszczyznach i we wszystkich fazach jej rozwoju. Pozwoli to na efektywne przeciwdziałanie kryzysom w rodzinie, ich zwalczanie oraz wsparcie seniorów czy też osób z niepełnosprawnościami, ich bliskich, a także opiekunów. Przedsięwzięcie to sprzyjało będzie aktywizacji i integracji wszystkich mieszkańców gminy, ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym. Istotną rolę w tym zakresie będzie kooperacja środowisk z sektorem pozarządowym i prywatnym. Wyzwanie w tej sferze stanowiły będą działania ukierunkowane na przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków zdrowotnych i społecznych wywołanych pandemią COVID-19 oraz skutków gospodarczych będących skutkiem wysokiej inflacji i wzrostów cen.

Trzeci obszar strategiczny dotyczy kwestii przestrzeni. Budowanie atrakcyjności obszaru dobrego dla życia i funkcjonowania, jak również rekreacyjno-turystycznej, wymaga szczególnej dbałości o przestrzeń wspólną oraz zagospodarowanie i stan wykorzystania publicznych miejsc i obiektów. Władze samorządowe dysponują do tego odpowiednimi narzędziami, np. w zakresie planowania przestrzennego, kształtowania przestrzeni oraz ochrony krajobrazu i miejsc szczególnie ważnych dla lokalnej społeczności, a także w postaci odpowiedzialnej polityki inwestycyjnej i komunikacyjnej. Są to elementy niezwykle istotne z punktu widzenia położenia geograficznego jednostki terytorialnej oraz posiadania odpowiednich walorów w tym Obszaru Chronionego Krajobrazu „Szwajcaria Ropczycka”, którego podstawowym założeniem jest ochrona unikatowego krajobrazu.

Gmina Ropczyce nie posiada zbyt dużej ilości powierzchni objętych planami zagospodarowania przestrzennego. Na 31 grudnia 2020 r. obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objętych było 386 ha, co stanowi około: 3% powierzchni gminy (8% powierzchni miasta). Wymieniony obszar objęty jest 14 planami miejscowymi. Najważniejszymi, z punktu widzenia zmian rozwojowych, są wyzwania dotyczące, zatem ochrony i podwyższania wartości przyrodniczych i kulturowych, w tym rozwoju infrastruktury, w tym technicznej i komunikacyjnej, poprzez odpowiednie skomunikowanie gminy i zapewnienie możliwości transportowych, głównie ze stolicą regionu. W odpowiedzi na powyższe, cel strategiczny nr 3 proponuje przedstawicielom wspólnoty lokalnej zmiany w przestrzeni do życia i rozwoju. Wyzwaniem będzie zapewnienie powszechnego dostępu do systemów wodociągowych i kanalizacyjnych oraz modernizacja oczyszczania ścieków, wykorzystująca technologie adekwatne do warunków osadniczych i przyrodniczych. Dokument strategii postępowania zakłada, więc rozwijanie infrastruktury technicznej, w tym sieciowej oraz zapewnienie ewentualnych rozwiązań alternatywnych w związku z planowanymi inwestycjami mogącymi spotkać się z barierami i trudnościami realizacyjnymi. Poza tym, stałe jest zobowiązanie dotyczące doskonalenia systemu gospodarki odpadami w kierunku zmniejszenia ilości produkowanych odpadów, większej segregacji i recyklingu. Planuje się, więc dalszy rozwój infrastruktury komunikacyjnej dla poprawy zewnętrznej i wewnętrznej dostępności oraz doskonalenie systemu transportowego w kierunku lepszego zaspokojenia potrzeb społecznych i zawodowych mieszkańców. W praktyce oznacza to szukanie wsparcia w różnych instytucjach oraz poszukiwanie źródeł wsparcia z zewnętrznych inwestycji drogowych i kolejowych, współpracę z innymi podmiotami i zarządcami infrastruktury w zakresie budowy, modernizacji i przebudowy dróg, chodników i powiązanej infrastruktury na terenie gminy Ropczyce, tworzenie inwestycji własnych, które przyczyniały się będą do poprawy komfortu

i bezpieczeństwa, a przy tym nawiązanie współpracy z przewoźnikami publicznymi i prywatnymi w celu podniesienia jakości i dostępności usług przewozowych przyjaznych dla środowiska, dostosowanych do potrzeb społecznych i zawodowych nie tylko mieszkańców, ale gości i turystów odwiedzających gminę. Istotne będzie również wsparcie zadań infrastrukturalnych służących rozwojowi wykorzystania Internetu, w tym światłowodowego, na terenie gminy, zapewniającego szybką transmisję danych, a także bezpieczeństwo w sieci.

Ostatnim celem określonym w dokumencie jest cel strategiczny 4. Uwidacznia on potrzebę dbałości o stan i ochronę środowiska, dbania o czyste powietrze oraz przystosowywania się do zmian klimatu. Pozwala on na zapewnienie wszystkim mieszkańcom równego dostępu do naturalnego, czystego środowiska oraz przestrzeni do życia i rozwoju. Za główne działanie w zakresie polityki środowiskowej przyjęto racjonalne gospodarowanie zasobami. Wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców, zakłada się także skupienie uwagi oraz intensyfikację aktywności na rzecz ochrony i poprawy jakości środowiska, w tym, w szczególności powietrza i zasobów wodnych, w tym m.in. poprzez wymianę starych pieców, termomodernizację i wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, a także rozwój retencji publicznej, prywatnej i naturalnej,) oraz realizację projektów ekologicznych. Samorząd będzie realizował działania w tym zakresie, ale przede wszystkim będzie wspierał prywatne inwestycje. Działaniem nadrzędnym ma zostać edukacja i wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców, w tym kooperacja z partnerami publicznymi i organizacjami pozarządowymi. Przestrzeń społeczna i środowisko stanowią priorytety i wartości dla gminy i jej mieszkańców. W tym celu strategicznym spotykają się elementy inwestycji infrastrukturalnych, kondycji środowiska, życia społecznego oraz interesów gospodarczych. Przejaw ważności tego celu polega na stałym doskonaleniu i ciągłym rozwoju tej dziedziny. W tym obszarze potrzebna jest świadoma i odpowiedzialna polityka samorządu, która zakłada m.in. aktualizowanie dokumentów planistycznych zgodnie z potrzebami przestrzennymi, społecznymi, gospodarczymi i środowiskowymi i wymogami prawnymi oraz realizowanie wszelkich działań. Zgodnie z powyższym istotne są tutaj działania w zakresie kształtowania ładu przestrzennego oraz dbałość o estetykę przestrzeni publicznej, krajobrazu oraz obiektów użyteczności publicznej i terenów o znaczeniu gospodarczym wraz otoczeniem, w tym przy zaangażowaniu społeczeństwa lokalnego. Niezbędnym jest również tworzenie i rozwijanie przyjaznych, interesujących i funkcjonalnych przestrzeni publicznych, które będą pobudzały do działania, interakcji i integracji oraz będą budowały więzi lokalnej społeczności.

OBSZAR STRATEGICZNY 1

Gospodarka i rolnictwo

Cel strategiczny 1

Zrównoważony rozwój gospodarczy

Cele operacyjne

- Cel operacyjny I. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości
- Cel operacyjny II. Rozwój turystyki i rekreacji oraz budownictwa mieszkaniowego
- Cel operacyjny III. Wsparcie rozwoju rolnictwa
- Cel operacyjny IV. Promocja przedsiębiorczości w gminie

Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane / partnerzy działania
1.1.1.	Aktualizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	Zwiększenie liczby miejsc przeznaczonych pod tereny inwestycyjne	Liczba zaktualizowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, uwzględniających strefy aktywności gospodarczej ↗ Powierzchnia gminy objęta planami zagospodarowani przestrzennego ↗	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Ropczycach, Instytucje otoczenia biznesu, inwestorzy, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego
1.1.2.	Utworzenie stref sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości	Rozwój stref aktywności gospodarczej Zwiększenie potencjału gospodarczego i inwestycyjnego gminy Pozyskanie inwestorów	Wielkość powierzchni gruntów przeznaczonych pod inwestycje ↗ Liczba opublikowanych ofert inwestycyjnych gminy ↗ Liczba nowych inwestorów ↗	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Starostwo Powiatowe w Ropczycach, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego
1.1.3.	Infrastruktura drogowa łącząca strefy aktywności gospodarczej z głównymi trasami komunikacyjnymi i gminą	Lepsza komunikacja z autostradą A4 oraz rozwój komunikacji wewnętrznej	Długość wybudowanych, zmodernizowanych dróg ↗	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Starostwo Powiatowe w Ropczycach
1.1.4.	Przygotowanie i promocja terenów inwestycyjnych	Wzrost zainteresowania inwestorów ofertą gminy Budowa lokalnej marki gospodarczej	Liczba zapytań inwestorów w sprawie oferty inwestycyjnej gminy Liczba opublikowanych	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Powiatu Ropczycko-

		Pozyskanie inwestorów	ofert inwestycyjnych gminy Liczba nowych inwestorów ↗		Sędziszowskiego
1.1.5.	Wspieranie przedsiębiorców z obszaru gminy	Wsparcie rozwoju i ekspansji firm lokalnych Wzrost gospodarczy	Liczba przedsięwzięć w zakresie wsparcia i promocji firm lokalnych oraz objętych nimi podmiotów ↗	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Instytucje otoczenia biznesu, inwestorzy, Stowarzyszenie Przedsiębiorców Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego, przedsiębiorcy
1.1.6.	Wzmocnienie ekonomii społecznej poprzez organizację spotkań z lokalnymi przedsiębiorcami	Wzrost liczby przedsiębiorstw na terenie gminy Spadek bezrobocia	Pobudzenie współpracy, powstanie trwałych relacji i działań kooperacyjnych oraz wzrost możliwości oddziaływania na rozwój gminy ze strony środowiska gospodarczego ↗ Mniejsze bezrobocie ↘	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, Powiatowy Urząd Pracy w Ropczycach	Lokalni przedsiębiorcy, Organizacje pozarządowe, Instytucje otoczenia biznesu

Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane / partnerzy działania
1.2.1.	Wspieranie prywatnych podmiotów działających w branży turystycznej i okołoturystycznej	Stworzenie rynku zbytu dla produktów o charakterze produktu regionalnego, lokalnego, tradycyjnego	Liczba czasowych wydarzeń typu targowego dotyczących promocji oferty lokalnych przedsiębiorców, rolników i producentów Liczba kampanii promujących oferty lokalnych przedsiębiorców, rolników i producentów ↗	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Ropczycach, Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego, instytucje otoczenia biznesu, organizacje pozarządowe, LGD, rolnicy, przedsiębiorcy, producenci, sołtysi, liderzy społeczni, radni
1.2.2.	Wspieranie lokalnych usług turystyczno-sportowo-rekreacyjnych	Komercjalizacja niektórych usług branży turystyczno-rekreacyjnej, zmierzająca do wzrostu przedsiębiorczości	Liczba podmiotów działających komercyjnie w branży usług turystycznych, rekreacyjnych, spędzania czasu wolnego i wypoczynku ↗	Władze samorządowe gminy	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Ropczycach, Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego, instytucje otoczenia biznesu, organizacje pozarządowe, LGD, rolnicy, przedsiębiorcy, producenci, sołtysi, liderzy społeczni, radni
1.2.3.	Wspieranie działań mających na celu budowę, rozbudowę, modernizację bazy	Poprawa warunków dla zakładania i prowadzenia	Liczba działających na terenie	Władze samorządowe gminy	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,

	turystycznej i okołoturystycznej	podmiotów ekonomii społecznej Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem Wzrost atrakcyjności turystycznej, inwestycyjnej gminy	gminy podmiotów związanych z branżą turystyczną, rekreacyjną, gastronomiczną i noclegową Liczba osób zatrudnionych w branży turystycznej, rekreacyjnej, gastronomicznej i noclegowej ↗		Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, instytucje otoczenia biznesu, organizacje pozarządowe, LGD, rolnicy, przedsiębiorcy, producenci, sołtysi, liderzy społeczni, radni
--	----------------------------------	---	---	--	---

Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane / partnerzy działania
1.3.1.	Wsparcie rozwoju rolnictwa	Wsparcie innowacyjnych technologii w rolnictwie, lokalnego rolnictwa i upraw oraz rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego Zwiększenie świadomości postaw mieszkańców i konsumentów związanych z produktami wysokiej jakości	Liczba podmiotów gospodarczych zajmujących się produkcją rolnictwa ekologicznego ↗	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego, LGD, rolnicy, producenci, sołtysi, liderzy społeczni, radni

Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane / partnerzy działania
1.4.1.	Promocja przedsiębiorczości w gminie	Współpraca z organizacjami zewnętrznymi i stowarzyszeniami, których gmina jest członkiem Spadek bezrobocia wśród mieszkańców	Liczba podjętych działań promocyjnych w ramach współpracy z organizacjami zewnętrznymi i stowarzyszeniami ↗	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Ropczycach, Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego, instytucje otoczenia biznesu, organizacje pozarządowe, LGD, rolnicy, przedsiębiorcy, producenci, sołtysi, liderzy społeczni, radni

OBSZAR STRATEGICZNY 2

SPOŁECZEŃSTWO

Cel strategiczny 2

Dogodne warunki życia oraz wysoka jakość usług publicznych,
wzmacniających kapitał ludzki i społeczny

Cele operacyjne

- Cel operacyjny 1. Wzmacnianie kapitału społecznego
- Cel operacyjny 2. Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami
- Cel operacyjny 3. Wzmacnianie tożsamości lokalnej i kulturowej
- Cel operacyjny 4. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców
- Cel operacyjny 5. Angażowanie mieszkańców w rozwój gminy

Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane / partnerzy działania
2.1.1.	Budowa nowych placówek oświatowych	Rozwój bazy dydaktycznej oraz przyszkolnej infrastruktury rekreacyjno-sportowej	Liczba dzieci korzystających z nowej bazy edukacyjnej i/lub rekreacyjno-sportowej ↗ Liczba wybudowanych placówek oświatowych/edukacyjnych ↗	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, placówki szkolno-wychowawcze z terenu gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, rodzice
2.1.2.	Poprawa bazy edukacyjnej w placówkach oświatowych	Poprawa warunków nauki Poprawa efektywności energetycznej bazy, dywersyfikacja źródeł ciepła w kierunku bardziej ekologicznych	Liczba sprzętów/materiałów edukacyjnych zakupionych do placówek oświatowych/edukacyjnych Liczba placówek wykorzystujących OZE ↗	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, placówki szkolno-wychowawcze z terenu gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, rodzice
2.1.3.	Doposażenie placówek oświatowych w nowoczesny sprzęt edukacyjny i pomoce naukowe usprawniające proces kształcenia i rozwój intelektualny	Zwiększenie dostępności infrastruktury, wyrównywanie szans edukacyjnych	Średni wiek komputera w szkole oraz liczba uczniów przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu ↘	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, placówki szkolno-wychowawcze z terenu gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, rodzice
2.1.4.	Udział placówek oświatowych w projektach i programach edukacyjnych (w tym z instytucjami kultury, organizacjami)	Poprawa jakości kształcenia, poprawa wyników egzaminów końcowych	Liczba projektów we współpracy szkoły i co najmniej jednego partnera oraz liczba uczestników	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, placówki	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego,

	pozarządowymi, przedsiębiorcami)	Zwiększenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej Zdobycie przez uczniów wiedzy i specjalistycznych kompetencji (np. znajomość języka obcego) na poziomie międzynarodowym i wielokulturowym	Liczba projektów międzynarodowej wymiany uczniów oraz liczba uczestników Wyniki egzaminów końcowych z języka angielskiego ↗	szkolno-wychowawcze z terenu gminy Ropczyce	rodzice
2.1.5.	Wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami	Podniesienie ogólnego poziomu kondycji fizycznej dzieci i młodzieży, ograniczanie występowania problemów rozwoju fizycznego Zapobieganie problemom i zaburzeniom psychicznym dzieci i młodzieży szkolnej, fachowe wsparcie Poprawa zdrowia dzieci i młodzieży szkolnej	Liczba zajęć ruchowych oraz liczba ich uczestników ↗ Liczba dzieci przypadających na etat psychologa szkolnego ↘ Liczba dzieci i młodzieży, które skorzystały z pomocy psychologa	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, placówki szkolno-wychowawcze z terenu gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, rodzice
2.1.6.	Organizowanie zajęć pozalekcyjnych i rozwój kreatywności, przedsiębiorczości i odpowiedzialności społecznej	Wsparcie młodzieży w procesie podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych Zwiększenie rozeznania rodziców w kwestii kierunkowania edukacji	Liczba dzieci i młodzieży, które skorzystały z konsultacji dotyczących rozwoju edukacyjnego i/lub zawodowego ↗	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, Placówki szkolno-wychowawcze z terenu Gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Rodzice,

		dziecka			
Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane / partnerzy działania
2.2.1.	Aktywizacja społeczeństwa, w tym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i osób starszych	Wzrost integracji społecznej osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym	Liczba spotkań tematycznych, oferty podjęcia pracy dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym ↗	Placówki pomocy społecznej, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Urząd Pracy w Ropczycach, mieszkańcy
2.2.2.	Zwiększenie dostępności do usług, infrastruktury i aktywizacji zawodowej dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i zagrożonych wykluczeniem	Stworzenie możliwości samodzielnego załatwienia spraw dla seniorów i osób ze specjalnymi potrzebami	Liczba placówek, w których zwiększono dostępność usług dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych ↗ Liczba placówek, w których zniesiono bariery architektoniczne ↗	Placówki pomocy społecznej, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Urząd Pracy w Ropczycach, mieszkańcy
2.2.3.	Zwiększenie świadomości społecznej w obszarze zjawisk dysfunkcyjnych	Wzrost wiedzy na temat zjawisk dysfunkcyjnych, rodzajów wykluczenia społecznego oraz możliwości wsparcia	Liczba działań skierowanych do społeczeństwa dotyczących problemów i zjawisk dysfunkcyjnych oraz możliwości wychodzenia z kryzysów ↗	Placówki pomocy społecznej, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, placówki oświatowe	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Urząd Pracy w Ropczycach, mieszkańcy
2.2.4.	Rozwijanie aktywnych form spędzania czasu przez osoby starsze, niepełnosprawne i zagrożone wykluczeniem	Integracja osób starszych Zagospodarowanie czasu wolnego seniorów	Liczba wydarzeń kulturalnych, sportowych dla osób starszych, wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym	Podmioty zajmujące się rozwojem kultury, rekreacją, placówki pomocy społecznej, Urząd Miasta i Gminy	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Urząd Pracy w Ropczycach, mieszkańcy

			↗	Ropczyce	
Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane / partnerzy działania
2.3.1.	Wzbogacenie oferty kulturalnej dla mieszkańców i turystów	Wzbogacenie oferty turystycznej i kulturalnej spędzania czasu wolnego Integracja społeczna mieszkańców	Liczba uczestników wydarzeń kulturalnych ↗	Biblioteki, ośrodki kultury, instytucje odpowiedzialne za działalność sportową, placówki oświatowe i edukacyjne	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, Administracja rządowa
2.3.2.	Organizacja wydarzeń kulturalnych i rekreacyjnych integrujących mieszkańców i turystów	Zaspokojenie potrzeb kulturalnych mieszkańców, turystów i gości	Liczba imprez kulturalnych ↗	biblioteki, ośrodki kultury, instytucje odpowiedzialne za działalność sportową, placówki oświatowe i edukacyjne	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, Administracja rządowa
2.3.3.	Zwiększanie księgozbiorów tradycyjnych i cyfrowych	Zachęta do zwiększenia zainteresowania ofertą biblioteczną i czytelnictw	Liczba nowych/ zmodernizowanych obiektów kulturalnych ↗	biblioteki, ośrodki kultury, placówki oświatowe i edukacyjne	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, Administracja rządowa

Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane / partnerzy działania
2.4.1.	Ulepszenie systemu placówek ochrony zdrowia	Poprawa profilaktyki i diagnostyki na terenie gminy Wzrost świadomości społecznej w zakresie zdrowia Poprawa zdrowia mieszkańców we	Liczba inwestycji zmodernizowanych przy wsparciu gminy ↗ Liczba zróżnicowanych akcji profilaktyczno-diagnostycznych skierowanych i dostosowanych do różnych	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	NFZ, Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Ropczycach, liderzy społeczni, radni

		wszystkich grupach społecznych Modernizacja i rozbudowa infrastruktury ochrony zdrowia Poprawa dostępności i jakości usług medycznych	grup społecznych (zagrożonych) oraz liczba uczestników ↗		
2.4.2.	Monitorowanie miejsc publicznych zagrożonych dewastacją	Poprawa bezpieczeństwa w miejscach publicznych oraz utrzymania dobrego stanu infrastruktury w gminie Ropczyce dzięki monitorowaniu stanu gminu	Liczba przestępstw przeciwko mieniu oraz dewastacji infrastruktury i obiektów użyteczności publicznej ↘	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Ropczycach, liderzy społeczni, radni
2.4.4.	Kooperacja prewencyjna z jednostkami policji, straży miejskiej, jednostkami straży pożarnej i wsparcie tych jednostek	Poprawa bezpieczeństwa w miejscach publicznych dzięki zwiększonej liczbie działań prewencyjnych	Liczba przedsięwzięć o charakterze prewencyjnym i edukacyjnym ↗ Liczba przestępstw o charakterze kryminalnym, przeciwko mieniu, przeciwko zdrowiu lub życiu ↘ Liczba niebezpiecznych sytuacji i zdarzeń z udziałem interwencji policji, straży miejskiej i straży pożarnej ↘	Straże pożarne z terenu gminy Ropczyce, straż miejska, policja władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce,	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Ropczycach, liderzy społeczni, radni

Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane / partnerzy działania
2.5.1.	Współdziałanie z sektorem NGO	Zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w realizacji zadań zleconych	Liczba przedsięwzięć o charakterze społecznym, gospodarczym, kulturalnym, edukacyjnym zrealizowana we współpracy z organizacjami pozarządowymi ↗	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Starostwo Powiatowe w Ropczycach, liderzy społeczni, radni, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy
2.5.2.	Wzmocnienie komunikacji z mieszkańcami	Podejmowanie działań sprzyjających integracji mieszkańców oraz zachęta do partycypacji w rozwoju gminy	Liczba zrealizowanych działań, przedsięwzięć, w których głos mieszkańców będzie decyzyjny dla rozwoju gminy ↗	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Starostwo Powiatowe w Ropczycach, liderzy społeczni, radni, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy
2.5.3.	Promowanie działań zmierzających do zwiększenia poczucia tożsamości regionalnej mieszkańców	Zwiększenie poczucia tożsamości społecznej wśród mieszkańców	Liczba działań promocyjnych, wydarzeń kulturalnych w celu zaangażowania osób mieszkających w gminie w krzewienie historii, kultury, sportu poprzez udział w różnych wydarzeniach ↗	Władze samorządowe, biblioteki, ośrodki kultury, instytucje odpowiedzialne za działalność sportową, placówki oświatowe i edukacyjne	Administracja rządowa, Starostwo Powiatowe w Ropczycach, liderzy społeczni, radni, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy
2.5.4.	Promocja działalności zespołów sportowych, artystycznych, itp.	Promocja lokalnej historii, kultury poprzez wydarzenia o charakterze kulturalnym i rekreacyjnym wzmacniające poczucie przynależności lokalnej	Liczba wydarzeń, eventów, w których zespoły artystyczne, sportowe, itp. będą promować gminę na i po za jej obszarem ↗	Władze samorządowe, biblioteki, ośrodki kultury, Instytucje odpowiedzialne za działalność sportową, placówki oświatowe i edukacyjne	LGD, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, liderzy społeczni, radni, organizacje pozarządowe

OBSZAR STRATEGICZNY 3

PRZESTRZEŃ

Cel strategiczny 3 Przestrzeń do życia i rozwoju

Cele operacyjne

- Cel operacyjny 1. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej
- Cel operacyjny 2. Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury drogowej, pieszej i transportu publicznego
- Cel operacyjny 3. Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej
- Cel operacyjny 4. Poprawa jakości i dostępności infrastruktury technicznej

Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane / partnerzy działania
3.1.1.	Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznych	Zwiększona funkcjonalność i dostępność przestrzenna	Liczba zwiększonych funkcjonalności, wprowadzonych rozwiązań logistycznych ułatwiających funkcjonowanie ↗	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce,	Administracja rządowa, Starostwo Powiatowe w Ropczycach placówki szkolno-wychowawcze z terenu gminy Ropczyce, policja, straż miejska i straż pożarna, przedsiębiorcy
3.1.2.	Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych	Poprawa estetyki i funkcjonalności ważnych obiektów użyteczności obiektów publicznych i społecznych na terenie gminy	Liczba odnowionych, odrestaurowanych, zmodernizowanych obiektów ↗	Władze samorządowe, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Starostwo Powiatowe w Ropczycach placówki szkolno-wychowawcze z terenu gminy Ropczyce, radni, sołtysi
3.1.3.	Ochrona zabytków, miejsc kultów religijnych, obiektów historycznych i kulturowych	Zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego, religijnego i historycznego	Liczba odnowionych, odrestaurowanych, zmodernizowanych obiektów lokalnego dziedzictwa kulturowego, religijnego i historycznego ↗	Władze samorządowe, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Wojewódzki konserwator zabytków, administracja rządowa, Starostwo Powiatowe w Ropczycach placówki szkolno-wychowawcze z terenu gminy Ropczyce, radni, sołtysi
3.1.4.	Zachowanie terenów zielonych	Rozwój terenów zielonych, sprzyjających odpoczynkowi, spędzeniu czasu wolnego, rekreacji Stworzenie nowych stref aktywności rekreacyjnej dla mieszkańców gminy	Liczba utworzonych zielonych stref rekreacji, oraz zielonych stref wypoczynkowych ↗	Władze samorządowe, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Starostwo Powiatowe w Ropczycach, radni, sołtysi

Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane / partnerzy działania
3.2.1.	Budowa, rozbudowa, modernizacja dróg	Utrzymanie i dbałość o stan komunikacji poprzez rozbudowy i modernizację infrastruktury drogowej	Długość rozbudowanych i zmodernizowanych dróg ↗	Władze samorządowe, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Starostwo Powiatowe w Ropczycach, liderzy społeczni, radni, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy
3.2.2.	Budowa, rozbudowa i modernizacja chodników, parkingów i oświetlenia	Poprawa bezpieczeństwa drogowego Poprawa bezpieczeństwa pieszych	Długość wybudowanych chodników ↗ Liczba wybudowanych punktów oświetleniowych ↗ Liczba miejsc postojowych i parkingowych ↗	Władze samorządowe, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Starostwo Powiatowe w Ropczycach, liderzy społeczni, radni, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy

Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane / partnerzy działania
3.3.1.	Utworzenie sieci ścieżek rowerowych i pieszych	Utrzymanie i dbałość o stan ścieżek poprzez rozbudowy i modernizację infrastruktury drogowej	Długość wybudowanych, zmodernizowanych ścieżek rowerowych i pieszych ↗	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, placówki szkolno-wychowawcze z terenu gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Ropczycach
3.3.2.	Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury sportowej i rekreacyjnej	Utrzymanie i dbałość o stan komunikacji poprzez rozbudowy i modernizację infrastruktury	Ilość, zmodernizowanych, utworzonych obiektów architektury sportowo-rekreacyjnej ↗	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, placówki szkolno-wychowawcze	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe

		turystycznej i okołoturystycznej		z terenu gminy Ropczyce	w Ropczycach
--	--	-------------------------------------	--	-------------------------	--------------

Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane / partnerzy działania
3.4.1.	Rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej. System wsparcia indywidualnej gospodarki wodno-ściekowej	Zwiększenie dostępności i jakości usług kanalizacyjnych Zwiększenie przepustowości oczyszczalni ścieków Poprawa warunków mieszkalnych i prowadzenia działalności gospodarczej Ochrona i poprawa stanu środowiska, w szczególności wód Podniesienie jakości infrastruktury wodociągowej, zwiększenie wydajności stacji, zapewnienie odpowiedniego ciśnienia, optymalizacja kosztów gospodarki wodociągowej oraz zastosowanie rozwiązań ekologicznych Zwiększenie dostępności	Odsetek mieszkańców i/lub gospodarstw domowych posiadających dostęp do sieci kanalizacyjnej ↗ Poziom przepustowości oczyszczalni i wielkość rezerwy przepustowości ↗ Odsetek mieszkańców i/lub gospodarstw domowych posiadających dostęp do sieci wodociągowej ↗	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Ropczycach, spółki komunalne z terenu gminy Ropczyce

		i jakości usług w zakresie dostarczania wody, poprawa jakości wody pitnej			
3.4.2.	Działania z zakresu zwiększania retencji, m.in. budowa zbiorników retencyjnych przy Wielopolce	Poprawa retencji Ochrona i poprawa stanu środowiska, w szczególności wód Podniesienie poziomu Bezpieczeństwa	Liczba i pojemność zbiorników retencyjnych ↗ Liczba gospodarstw domowych, które zrealizowały instalacje wykorzystania wody opadowej ↗	Zakład Gospodarki Komunalnej, Urząd Miejski w Ropczycach	Wody Polskie, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, mieszkańcy
3.4.4.	Tworzenie warunków do rozbudowy szerokopasmowej sieci internetowej	Ograniczenie problemu wykluczenia cyfrowego wśród mieszkańców gminy	Liczba gospodarstw domowych, które korzystają z przyłącza do sieci internetowej ↗	Władze samorządowe gminy, sołtysi, radni	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Ropczycach, mieszkańcy
3.4.5.	Wspieranie przebudowy i modernizacji sieci infrastruktury ciepłowniczej i gazowej gminy wraz z modernizacją źródeł ciepła	Zwiększenie dostępności i jakości usług dostarczania paliwa gazowego (dostępność gazu we wszystkich sołectwach) Poprawa warunków mieszkalnych i prowadzenia działalności gospodarczej Ograniczenie niskiej emisji, poprawa jakości powietrza	Odsetek mieszkańców i/lub gospodarstw domowych posiadających dostęp do sieci gazowej ↗ Poziom zanieczyszczenia powietrza i/lub liczba dni w ciągu roku z przekroczonymi normami ↘	Władze samorządowe gminy, sołtysi, radni	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, PGNiG Starostwo Powiatowe w Ropczycach, spółki komunalne z terenu gminy Ropczyce

OBSZAR STRATEGICZNY 4

ŚRODOWISKO

Cel strategiczny 4 Środowisko naturalnie

Cele operacyjne

- Cel operacyjny I. Odpowiedzialne gospodarowanie infrastrukturą i zasobami
- Cel operacyjny II. Troska o stan środowiska naturalnego i działania na rzecz adaptacji do zmian klimatu
- Cel operacyjny III. Rozwój odnawialnych źródeł energii

Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane / partnerzy działania
4.1.1.	Prowadzenie gospodarki melioracyjnej i odwodnieniowej	Kształtowanie odpowiednich stosunków wodnych w podłożu	Liczba zrealizowanych przedsięwzięć i liczba ich odbiorców ↗	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Ropczycach
4.1.2.	Działania z zakresu zwiększania retencji, w tym publicznej, prywatnej i naturalnej	Poprawa retencji Ochrona i poprawa stanu środowiska, w szczególności wód Podniesienie poziomu bezpieczeństwa	Liczba gospodarstw domowych, które zrealizowały instalacje wykorzystania wody opadowej ↗	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, mieszkańcy	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Ropczycach

Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane / partnerzy działania
4.2.1.	Transformacja ekologiczna obiektów i usług turystycznych wraz z certyfikacją	Promocja lokalnego biznesu oraz gminy jako nowoczesnych i dbających o ekologię Wzrost zainteresowania ofertą przedsiębiorców z terenu gminy	Liczba firm z „zielonym certyfikatem” ↗	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Ropczycach
4.2.2.	Edukacja ekologiczna oraz kształtowanie postaw i wzorów zachowań, przede wszystkim młodego pokolenia, we współpracy z partnerami publicznymi oraz organizacjami pozarządowymi.	Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców oraz wykształcenie zachowań prośrodowiskowych	Liczba godzin zajęć z zakresu edukacji ekologicznej w szkołach ↗ Odpady zebrane	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, mieszkańcy	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Ropczycach

			selektywnie w relacji do ogółu odpadów Liczba nowo powstałych dzikich wysypisk śmieci ↘		
4.2.3.	Wieloaspektowe działania na rzecz ochrony przyrody i różnorodności biologicznej	Wzrost poziomu czystości środowiska Wzmocnienie kondycji i bioróżnorodności środowiska naturalnego	Liczba opracowań i publikacji na temat bioróżnorodności na terenie gminy ↗	Urząd Miejski w Ropczycach	Administracja rządowa, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego Starostwo Powiatowe w Ropczycach, nadleśnictwo, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, LGD

Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane / partnerzy działania
4.3.1.	Budowa instalacji fotowoltaicznych w budownictwie publicznym, wielomieszkaniowym i prywatnym	Zwiększenie, zróżnicowanie i ustabilizowanie zasobów energii Poprawa jakości Powietrza Poprawa stanu technicznego infrastruktury komunalnej	Roczna produkcja energii odnawialnej na obszarze gminy ↗	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, mieszkańcy	Administracja rządowa, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego Starostwo Powiatowe w Ropczycach, nadleśnictwo, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, LGD
4.3.2.	Realizacja programów antysmogowych i ochrony powietrza oraz upowszechniania	Poprawa efektywności energetycznej budynków	Liczba i/lub odsetek gospodarstw domowych,	Władze samorządowe gminy,	Administracja rządowa, NFOŚiGW, WFOŚiGW,

	i wykorzystania energetyki odnawialnej, m.in. ekodoradztwo i wsparcie indywidualnych inwestycji w zakresie m.in.: wymiany nieekologicznych źródeł ciepła, instalacji odnawialnych źródeł energii, termomodernizacji budynków.	i mieszkań prywatnych Likwidacja nieekologicznych źródeł ciepła na terenie gminy Zwiększenie wykorzystania OZE przez mieszkańców Ograniczenie niskiej emisji, poprawa jakości powietrza	które korzystają z OZE ↗ Liczba i/lub odsetek gospodarstw domowych, które dokonały termomodernizacji przy wsparciu publicznym ↗ Liczba gospodarstw domowych korzystających z nieekologicznych źródeł ciepła ↗ Poziom zanieczyszczenia powietrza i/lub liczba dni w ciągu roku z przekroczonymi normami ↘	Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, Mieszkańcy	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego Starostwo Powiatowe w Ropczycach, nadleśnictwo, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, LGD
	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej (termomodernizacja, wymiana źródeł grzewczych, instalacja odnawialnych źródeł energii)	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej Wzrost udziału energii ze źródeł odnawialnych w bilansie energetycznym gminy	Liczba i odsetek budynków użyteczności publicznej korzystających z OZE ↗ Liczba i/lub odsetek budynków użyteczności publicznej, które zostały poddane termomodernizacji ↘	Urząd Miejski w Ropczycach	Administracja rządowa, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego Starostwo Powiatowe w Ropczycach, nadleśnictwo, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, LGD

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Ropczyce wraz z ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

Uwarunkowania wodne, a Strategia Rozwoju Gminy Ropczyce na lata 2022-2030

Zgodnie z art. 326 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2020 roku, poz. 310 ze zm.), Strategia Rozwoju Gminy Ropczyce na lata 2022-2030 uwzględnia m.in. ustalenia dokumentów planistycznych, o których mowa w art. 315 pkt 1-3 ww. ustawy tj.:

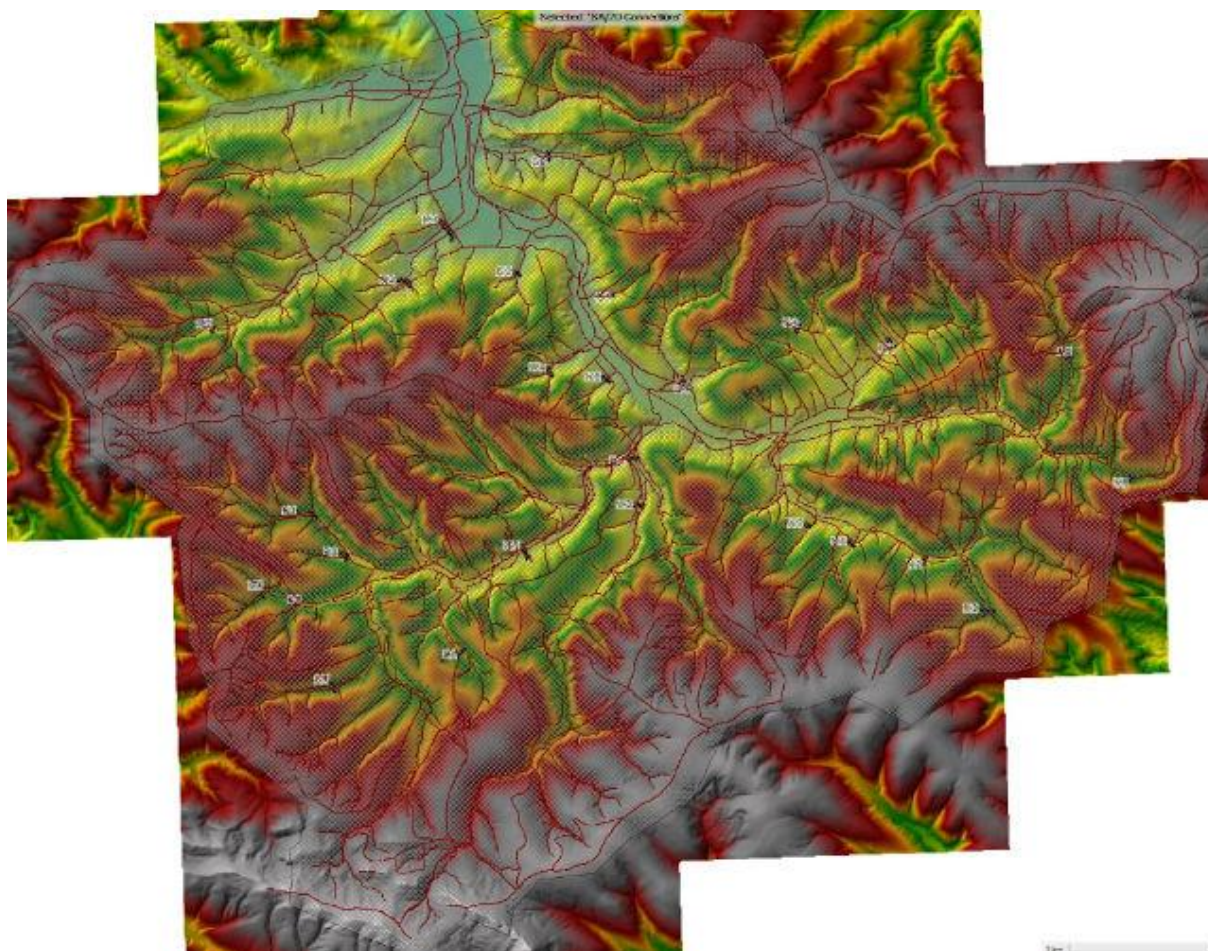
- plany zarządzania ryzykiem powodziowym,
- plany gospodarowania wodami na obszarze dorzecza,
- plan przeciwdziałania skutkom suszy.

Zasoby wodne gminy Ropczyce

Przez gminę przepływa rzeka Wielopolka, która jest rzeką problematyczną. Rzeka jest proawobrzeżnym dopływem Wisłoki. Jej długość wynosi ponad 53 km, a jej źródło znajduje się w miejscowości Nawsie w gminie Wielopole Skrzyńskie. Rzeka w swojej historii wylewała kilkakrotnie, powodując duże straty. W czerwcu 2009 w Ropczycach powódź spowodowała nie tylko wielkie straty materialne, ale jej skutkiem były również ofiary śmiertelne na obszarze powiatu ropczycko sędziszowskiego. W 2021 roku został przygotowany projekt zabezpieczenia przeciwpowodziowego dla regionu rzeki Wielopolski, który zakłada budowę suchych zbiorników przeciwpowodziowych w miejscowościach Broniszów, Glinik i Rzegocin. Rozwiązaniu polegającym na budowie suchych zbiorników sprzeciwiali się mieszkańcy gminy Wielopole Skrzyńskie, dlatego też gmina Wielopole Skrzyńskie zleciła wykonanie analizy i opracowania koncepcji alternatywnej, czyli utworzenia wielu zbiorników małej retencji. Przedmiotem opracowania zlecenia była analiza możliwości inwestycyjnych w obszarze utworzenia systemu małej retencji na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie w zlewni rzeki Wielopolka. Podmiot opracowujący analizę odpowiedzialny był za opracowanie koncepcji korzystnego rozmieszczenia zbiorników powodziowych na odcinkach dopływów Wielopolki. W analizie została oszacowana pojemność zbiorników retencyjnych w układzie koncepcyjnym, a także dwóch opcjach projektowych. Dodatkowo przygotowana została przybliżona linia zalewu terenów w czasach zbiorników retencyjnych. Dla zwizualizowania tej inwestycji opracowane zostały modele 3D, które bazują na numerycznym modelu ukształtowania terenu, a same dane przedstawione w analizie pochodzą z obliczeń hydraulicznych.

Niniejsze opracowanie na potrzeby wizualizacji małej retencji oparto się na modelowaniu przepływów zmiennych na obszarze zlewni, z uwzględnieniem rozkładu opadów. Do punktu wyjścia dla wariantu koncepcyjnego małych zbiorników retencyjnych na obszarze gminy Wielopole Skrzyńskie zostało wykorzystane opracowanie z 2010 roku pt. „Analiza możliwości lokalizacji przeciwpowodziowych zbiorników retencyjnych w zlewni rzeki Wielopolka na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie”. Przygotowany model oparł się na założeniu budowy 28 zbiorników małej retencji. Poniższa grafika przedstawia ich rozmieszczenie.

Rysunek 4. Analiza małej retencji – rozmieszczenie zbiorników wariantu koncepcyjnego naniesione na siatkę obliczeniową

Źródło: <https://hydrobim.pl/analiza-malej-retencji-dla-gminy-wielopole-zakonczona/>

Podmiot wykonujący opracowanie wykonał analizę topografii terenu gminy oraz dokonał obliczeń numerycznych. Opracowane warianty lokalizacji projektowanych zbiorników, a także cała analiza małej retencji uwzględniały elementy, tj.: czasy zalewowe zbiorników, które powinny leżeć poza terenami zabudowanymi, jak najmniejsze niwelety czaszy zbiorników retencyjnych, doliny zalewowe, które cechować powinny największa szerokość i długość przy określonej wysokości piętrzenia wody, obwałowania i tamy zamykające doliny o jak najmniejszej długości, zbiorniki o pojemności skorelowane z wielkością cieku wodnego i obszaru jego zasilania, lokalizację zbiorników na obszarach o niskiej kulturze rolnej (łąki, zarośla) i położone w pobliżu dróg komunikacyjnych, które w jak najmniejszym stopniu mogłyby wpływać w układ komunikacyjny, a przede wszystkim zbiorniki retencyjne powinny w jak największym stopniu chronić obszary zurbanizowane przed zdarzeniami wezbraniowymi. Podmiot opracowujący wykonał dwa warianty projektowe. Jeden stanowił rozwinięcie wariantu koncepcyjnego, który opierał się na wykorzystaniu zbiorników małej retencji na ciekach o wyższym przepływie, rezygnując z tych położonych w pobliżu cieków o niskim przepływie. Rozwiązanie zakładało redukcję o około 50 % przepływów na wybranym cieku przy niewielkich piętrzeniach na zbiornikach, natomiast druga opcja projektowa stanowiła rozszerzenie pierwszej o jeden zbiornik w dolinie rzeki Wielopolki, w miejscu planowanego w „Aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym” (APZRP) zbiornika zlokalizowanego, w rejonie ujścia cieku Malanka do

Brzeźnicy. Wielkość tego zbiornika oszacowana została w taki sposób, aby nie powodował zalewania budynków.

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym

W planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły określone zostały miejsca newralgiczne z punktu wylewów rzek wraz z rekomendacjami do działań zapobiegawczych.

Ryzyko w tym zakresie wyszczególniono w regionie wodnym górnej wschodniej Wisły, w zlewni Wisłoki, całą zlewnię, jako obszar problematyczny. Jako typ powodzi ze względu na źródło i mechanizm powstawania wyszczególniono na rzece Brzeźnica (Wielopolka) i Brzeźnicę wyznaczono jako jedno z miejsc problematycznych. Jako zalecenie wskazano budowę suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Broniszów” na rzece Wielopolce na terenie m. Łączki Kucharskie, Niedźwiada (gm. Ropczyce), m. Broniszów, Glinik (gm. Wielopole Skrzyńskie). Zalecono tu działanie polegające na budowie zbiornika o powierzchni 91 ha i pojemności retencyjnej 2,2 mln m³. Przełożenie koryt rzek Wielopolki i Niedźwiady. W planie zarządzania ryzykiem przeciwpowodziowym dla obszaru dorzecza Wisły dotyczącego Wielopolki zalecono budowę suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Glinik” na rzece Wielopolce na terenie m. Glink (gm. Wielopole Skrzyńskie), m. Niedźwiada (gm. Ropczyce). Ten zbiornik oszacowano na powierzchnię 110 ha, pojemność maksymalną około 2,2 mln m³. Ponadto określona została budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Rzegocin” na rzece Wielopolce na terenie m. Brzeziny, Wielopole Skrzyńskie (gm. Wielopole Skrzyńskie) o pojemności zbiornika 2,2 mln m³, powierzchnia 66 ha.

W Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce w ramach celu operacyjnego 3 określono m.in. kierunek działań dotyczący zwiększenia retencji m.in. poprzez budowę zbiorników wodnych przy rzece Wielopolce, który w rezultacie ma przyczynić się do poprawy retencji, ochrony i poprawy stanu środowiska, w szczególności wód, a także do podniesienia poziomu bezpieczeństwa

W tym kierunkowym zakresie strategia jest zbieżna z obowiązującymi i aktualizowanymi planami zarządzania ryzykiem powodziowym na wyższych szczeblach.

Plany gospodarowania wodami na obszarze dorzecza gminy Ropczyce w odniesieniu do planów gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza Wisły.

W wykazach poniżej Strategia Rozwoju Gminy Ropczyce na lata 2022-2030 określa informacje na temat części wód znajdujących się w granicach gminy wraz przypisanymi działaniami rekomendowanymi

Region wodny	Zlewnia planistyczna	Obszar problemowy	Typ powodzi ze względu na źródło i mechanizm powstawania	Uwagi / charakterystyka obszaru problemowego
Górnej wsch. Wisły	Wisłoki	zlewnia Wisłoki	A11, A21	Obszar problemowy zlewni Wisłoki został ujęty bardzo szeroko, bo od miejscowości Myscowa, aż do ujścia rzeki do Wisły. Obejmuje on też dopływy Wisłoki, takie jak: Ropa, Jasiołka, Grabinka, Brzeźnica, Budzisz. Zagrożenie powodziowe na tym obszarze jest bardzo wysokie i dotyczy licznie podtapianych zabudowań wzdłuż cieków. Szczególnie wysokie ryzyko jest na: potoku Sękówka w Gorlicach, rzece Ropie w okolicach miejscowości Biecz, rzekach: Wisłocie, Ropie i Jasiołce oraz potoku Warzyckim w Jaśle, wzdłuż rzeki Wisłoki, rzece Brzeźnica (Wielopolka), potoku Stary Breń. W tym obszarze wyznaczono cztery miejsca problemowe: Ropa, Moszczanka, Wisłoka, Brzeźnica

Numer działania	Nazwa działania	Opis działania	Nr typu działania	Region wodny	Nazwa zlewni planistycznej	Nazwa obszaru problemowego	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania	Priorytet realizacji działania	Koszt realizacji działania [mln zł]	Termin rozpoczęcia i zakończenia działania
W_GWW_990	Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Broniszów” na rzece Wielopolce na terenie m. łączki Kucharskie, Niedźwiada, gm. Ropczyce, m. Broniszów, Glink, gmina Wielopole Skrzyńskie, woj. podkarpackie	Budowa zbiornika o powierzchni 91 ha i pojemności retencyjnej 2,2 mln m ³ . Przełożenie koryt rzek Wielopolki i Niedźwiady. Szczegółowe parametry inwestycji zostaną ustalone na etapie wykonania studium wykonalności	4	Górnej - Wschodniej Wisły	Wisłoki	zlewnia Wisłoki	RZGW Rzeszów	5	48,0	2023 - 2025
W_GWW_991	Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego	Budowa zbiornika o powierzchni 110 ha, pojemność maksymalna	4	Górnej - Wschodniej Wisły	Wisłoki	Wisłoki	RZGW Rzeszów	5	14,6	2023 - 2025

	„Glinik” na rzece Wielopolce na terenie m. Glink, gmina Wielopole Skrzyńskie, m. Niedźwiada, gmina Ropczyce, woj. podkarpackie	około 2,2 mln m ³ . Szczegółowe parametry inwestycji zostaną ustalone na etapie wykonania studium wykonalności								
W_GWW_993	Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Rzegocin” na rzece Wielopolce na terenie m. Brzeziny, Wielopole Skrzyńskie, gmina Wielopole Skrzyńskie, woj. podkarpackie	Budowa zbiornika o pojemności 2,2 mln m ³ , powierzchnia 66 ha. Szczegółowe parametry inwestycji zostaną ustalone na etapie wykonania studium wykonalności.	4	Górnej - wschodniej Wisły	Wisłoki	zlewnia Wisłoki	RZGW Rzeszów	5	38, 9	2022 - 2025

Plan przeciwdziałania skutkom suszy

Dokument Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata 2022-2030 zakłada promowanie działań, które minimalizowałyby będą skutki suszy. Działania planowane do podejmowania realizowane będą zarówno przez samorząd, społeczność lokalną, jak i organy administracji rządowej.

W dokumencie strategicznym wskazuje na to cel operacyjny 3. Kierunek działania: Działania z zakresu zwiększania retencji, m.in. budowa zbiorników retencyjnych przy Wielopolce. W obszarze tym dokument strategiczny jest spójny z Planem Przeciwdziałania Skutkom Suszy. Art. 184 ust. 2 ustawy Prawo wodne, plan przeciwdziałania skutkom suszy obejmuje:

1. analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych,
2. propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych,
3. propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji,
4. działania służące przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Susze są, obok zjawisk powodziowych, jednymi z najbardziej dotkliwych zjawisk naturalnych, które bardzo negatywnie i w dotkliwy sposób oddziałują na społeczeństwo, środowisko naturalne czy gospodarkę całego kraju. Z prognoz wynika, iż w najbliższych latach spodziewane są wzrosty intensywności, a także częstotliwości występowania zjawiska susz.

Nadrzędnym celem planu jest przeciwdziałanie ich skutkom, co bezpośrednio ma związek z procesem kształtowania zasobów wodnych oraz racjonalnym podejściem do korzystania z tych zasobów.

Cele szczegółowe planu wiążą się z określeniem i przyporządkowaniem obszarów ryzyka związanego z suszą: społeczeństwa, gospodarki i środowiska i obejmują:

- skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy,
- zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy,
- edukację i zarządzanie ryzykiem suszy,
- formalizację i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Strategia postępowania w zakresie przeciwdziałania suszy i jej skutkom opiera się w głównej mierze na działaniach zapobiegających oraz zmniejszających prawdopodobieństwo wystąpienia negatywnych skutków tych zjawisk. Realizowane będą niezależnie od faktycznego wystąpienia zjawiska suszy. Zgodnie z założeniami Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy, w nawiązaniu do gminy Ropczyce przewidują działania tj.:

- Zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych (działanie 1),
- Retencja i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych (działanie 3),
- Analiza możliwości zwiększania retencji w zlewniach z zastosowaniem naturalnej i sztucznej retencji (działanie 6),
- Realizacja działań inwestycyjnych w zakresie kształtowania zasobów wodnych poprzez zwiększanie sztucznej retencji (działanie 7),
- Budowa oraz przebudowa urządzeń melioracyjnych wodnych dla zwiększania retencji glebowej (działanie 8),
- Wykorzystanie wód z systemów drenarskich do nawożenia i nawadniania upraw polowych (działanie 9),

- Przeprowadzenie weryfikacji zasad gospodarowania wodą w zbiornikach retencyjnych (działanie 24).

Czynne osuwiska w Gminie Ropczyce

Na terenie gminy Ropczyce znajduje się czynne osuwisko przy drodze powiatowej w Małej. Działania zabezpieczające osuwisko leżą po stronie Starostwa Powiatowego w Ropczycach. Na wniosek mieszkańców i sołtysa sołectwa Mała burmistrz Ropczyc wystąpił z pisemnym wnioskiem do starostwa Powiatowego w Ropczycach o stosowne zabezpieczenie tego osuwiska.

Na terenie gminy Ropczyce są równie z tereny narażone na osuwanie się. Uwzględniane to jest przy wydawaniu warunków zabudowy (do wiadomości zainteresowanych podawana jest każdorazowo informacja o możliwości osuwania się terenu). Mieszkańcy nie występują z wnioskami o naprawianie tych terenów.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy

Wstęp do modelu

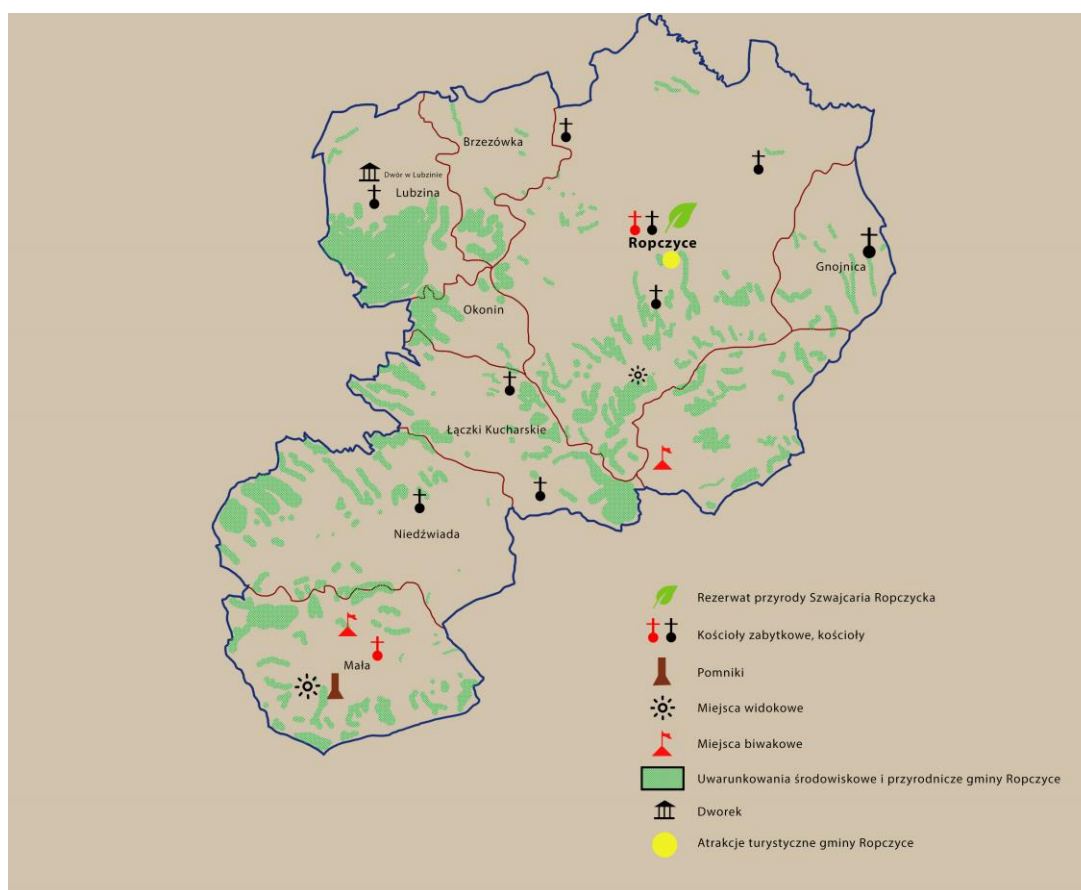
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Ropczyce to jest prezentacja możliwych do osiągnięcia i zaplanowanych w strategii gminy procesów rozwoju oraz ich wpływu na formowanie się struktur przestrzennych. Z jednej strony, ze względu na ukształtowanie terenu, występujące zasoby naturalne i obszary cenne przyrodniczo, a także obszary występowania potencjalnych zagrożeń, historycznie ugruntowane użytkowanie przestrzeni, powiązania infrastrukturalne i komunikacyjne, a także wiele innych uwarunkowań zastanych, a z drugiej strony w wyniku zdiagnozowanych problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w ramach modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Ropczyce przedstawiono różne funkcje terenów w gminie, a także obszary szczególnej koncentracji działalności inwestycyjnej i planowane zmiany w przestrzeni gminy.

Ogólne uwarunkowania modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej

Gmina Ropczyce położona jest w zachodniej części województwa podkarpackiego, w powiecie ropczycko-sędziszowskim, będąc jedną z 5 gmin tego powiatu. Odległość między Ropczycami a Rzeszowem wynosi 30 km. Nieco bliżej położone są niewielkie, kilkutysięczne miasteczka, pełniące funkcję lokalnych ośrodków administracyjnych i usługowych: Dębica (ok. 15 km od Ropczyc), Sędziszów Małopolski (ok. 7 km). Gmina Ropczyce charakteryzuje się dobrą dostępnością komunikacyjną za sprawą układu kolejowego i drogowego. Przez jej obszar przebiega modernizowana linia kolejowa nr 986. Podkarpacka stacja kolejowa w Ropczycach zyska lepszą funkcjonalność, dzięki przebudowie peronów. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. podpisały umowę na prace w ramach Rządowego programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021-2025. Dwa perony na stacji Ropczyce na trasie Kraków – Rzeszów zostaną przebudowane. Nowe obiekty będą wydłużone z 200 do 400 m, co umożliwi przewoźnikom swobodne planowanie postojów na stacji. Na przebudowanych peronach przewidziano montaż nowych wiat, ławek i tablic informacyjnych. Ułatwieniem dla osób niewidomych i niedowidzących będzie oznakowanie z systemem ścieżek dotykowych. Rozpoczęcie prac budowlanych na stacji Ropczyce planowane jest w pierwszym kwartale 2023 r., a ich zakończenie w czwartym kw. 2023 r. Układ drogowy na terenie gminy tworzą: DW 986, przebiegająca przez centrum Ropczyc oraz drogi powiatowe. Na północ od gminy przebiega autostrada A4, lecz na jej terenie nie jest zlokalizowany węzeł autostradowy. Krajobraz gminny jest zróżnicowany, jest to teren, w którym występują tereny równinne jak i łagodne

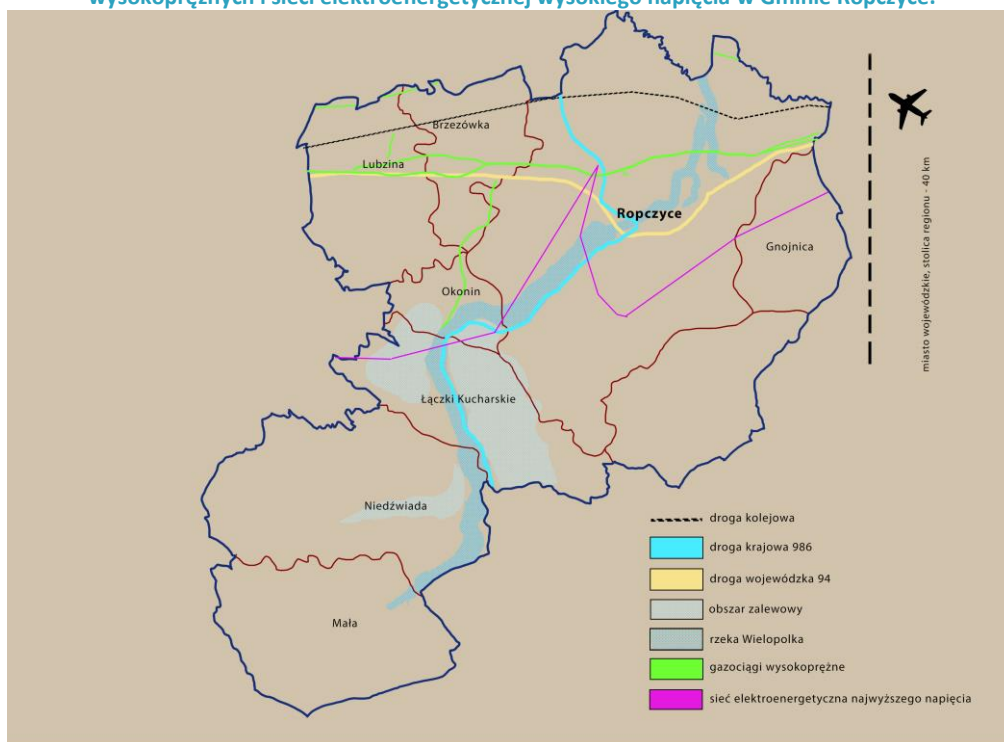
wzniesienia. Na obszarze gminy znajduje się rezerwat przyrody tzw. "Szwajcaria Ropczycka"- wąwóz lessowy, o stromych 10-metrowych zboczach, gęsto porośnięty drzewami. Przez gminę Ropczyce przepływa rzeka Wielopolka, która stwarza zagrożenia powodziowe. Na tych terenach koncentruje się zabudowa pozostałych miejscowości, tereny użytkowane gospodarczo (rolniczo, produkcyjnie, wydobywczo). Struktura osadnicza gminy Ropczyce koncentruje się w jej północnej części na obszarze miejskim gminy. Centrum gminy stanowią Ropczyce, przez którego środek przebiega droga wojewódzka. Zabudowania Ropczyc równomiernie koncentrują się w granicach siatki ulic. Zabudowania zlokalizowane są głównie w centrum miasta i na uboczach, a w pozostałych miejscowości przyjmują najczęściej formę rozciągniętych miejscowości z zabudowaniami głównie przy głównych drogach przechodzących przez te miejscowości. Linowy charakter zabudowań nie sprzyja koncentracji przestrzennej infrastruktury i usług oraz utrudnia kształtowanie integrujących przestrzeni publicznych. Najwięcej osób zamieszkuje miejscowość Ropczyce. Wszystkie miejscowości w gminie są w znacznym stopniu zwodociągowane i skanalizowane. Punkty zborne dla sieci wodno-sanitarnej stanowią stacje uzdatniania wody oraz oczyszczalnia ścieków. W gminie znajduje wiele zabytków wpisanych do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Podkarpackiego.

Wykres 34. Miejsca atrakcyjne turystycznie i rekreacyjnie w gminie Ropczyce oraz uwarunkowania przyrodnicze gminy.

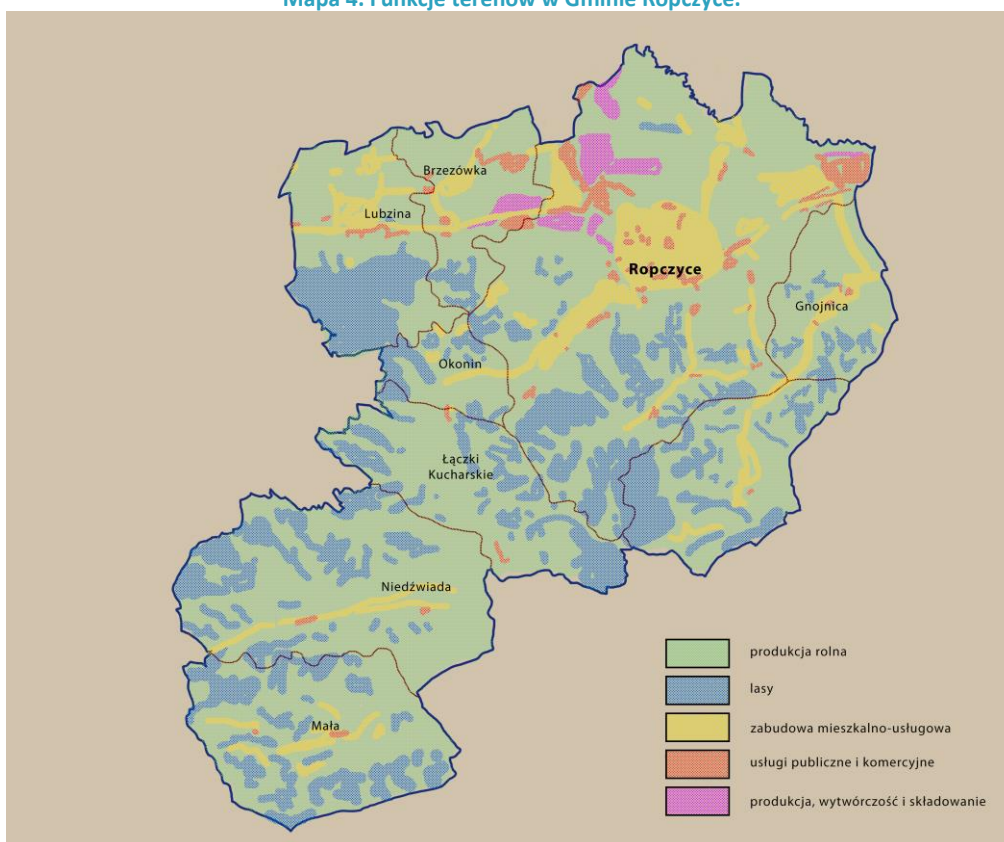
Źródło: Opracowanie własne.

Mapa 3. Przebieg szlaków komunikacyjnych, rzeki Wielopolki wraz z obszarem zalewowym oraz gazociągów wysokoprężnych i sieci elektroenergetycznej wysokiego napięcia w Gminie Ropczyce.

Źródło: Opracowanie własne.

Mapa 4. Funkcje terenów w Gminie Ropczyce.

Źródło: Opracowanie własne.

Należą do nich m.in. dwór w Lubzinie wybudowany na przełomie XVIII i XIX w., budynek Kasy Oszczędności w Ropczycach, pomnik Chrystusa Króla w Małej, Sanktuarium Najświętszej Maryi Panny w Ropczycach oraz wiele zabytkowych kościołów i kapliczek, studnia św. Barbary w Ropczycach, budynek dawnej poczty konnej (XVIII w.) w Ropczycach, kilka starych domów (XIX/XX w.) w Ropczycach, Kościół Przemienienia Pańskiego (1368) w Ropczycach, zabytkowe organy w Sanktuarium Matki Bożej Królowej Rodzin, a także zabytkowe organy w kościele Przemienienia Pańskiego.

W gminie funkcjonują placówki noclegowe. Jest tu kilka obiektów agroturystycznych: gospodarstwo agroturystyczne Kędziorówka (obiekt całoroczny, oferujący 8 pokoi - łącznie 10 miejsc noclegowych), gospodarstwo agroturystyczne Miętowe Wzgórze (oferujące trzy drewniane domki czteroosobowe - łącznie 12 miejsc noclegowych), gospodarstwo agroturystyczne Relax (oferujące 5 miejsc noclegowych). W przypadku większych obiektów noclegowych wymienić można działający na tym obszarze Motel Super 6 (45 pokoi: 1, 2, 3, 4 – osobowych oraz dwa apartamenty). W motelu funkcjonuje restauracja.

Życie kulturalne i edukacyjne gminy skupia się w Ropczycach. Za jego organizowanie i prowadzenie odpowiada przede wszystkim Centrum Kultury imienia Józefa Mehoffera w Ropczycach wraz z jego filiami. Pod jego zarządem pozostaje oferta kulturalna. Na obszarze Ropczyc funkcjonuje Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna z filiami na terenie gminy.

Gmina Ropczyce jest organem prowadzącym dla szkół podstawowych i przedszkoli publicznych zapewnia szeroki dostęp do edukacji i wychowania dla dzieci i młodzieży. W gminie funkcjonuje również samorządowy Żłobek Miejski, mający oddział zamiejscowy oraz Niepubliczny Żłobek „Wesołek”, w których sprawowana jest opieka nad dziećmi do lat 3.

Na terenie powiatu ropczycko-sędziszowskiego działają także placówki na poziomie kształcenia ponadpodstawowego. Dla ponadpodstawowych placówek edukacyjnych na terenie powiatu ropczycko-sędziszowskiego organem prowadzącym jest Powiat Ropczycko-Sędziszowski. Działające tu szkoły ponadpodstawowe to: trzy licea, trzy technika oraz trzy branżowe szkoły I stopnia. Liczba szkół w gminie Ropczyce wygląda następująco: szkoły podstawowe – 13, liczba oddziałów – 140 oddziałów, przedszkola – 9 (w tym 6 publicznych samorządowych), punkt przedszkolny – 1 (niepubliczny), oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych – 24.

Funkcje terenów w gminie

Na poniższej grafice wyodrębnione zostały tereny, na których widoczny jest rozkład zabudowy wyodrębnionej w oparciu o dominujące funkcje: tereny mieszkaniowe, którym mogą towarzyszyć tereny o funkcji usługowej, tereny produkcyjne i eksploatacji surowców mineralnych, a także tereny o innych dominujących funkcjach: użytkowania rolniczego, lasów, terenów planowanych dolesień i zieleni publicznej oraz wody. Widoczna jest również siatka komunikacyjna gminy. Największy udział w powierzchni gminy Ropczyce mają tereny szeroko pojętej zieleni o różnym potencjale wykorzystania (gospodarka leśna, tereny sportowe, rekreacyjne i wypoczynkowe, parkowa zieleń publiczna itp.). Występują one głównie na obszarach granicznych gminy i na obszarach granicznych miejscowości wchodzących w ich skład.

Grafika wskazuje również położenie gruntów użytkowanych rolniczo rozlokowanych w całej gminie. Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. powierzchnia ewidencyjna gminy wynosi 13 908 ha, w tym teren miasta zajmuje 4 710 ha. Struktura użytkowania wskazuje, że w granicach miasta

i gminy znajduje się: 2762 ha gruntów leśnych i zadrzewionych, co stanowi 20% gminy (2020 – 2760 ha), 566 ha gruntów zabudowanych na gruntach rolnych, co stanowi 4% gminy (2020 – 565 ha), 464 ha gruntów stanowiących drogi, co stanowi 3% gminy (2020 – 458 ha), 8783 ha gruntów niezabudowanych użytkowanych rolniczo, co stanowi 63% gminy (2020 – 8801 ha). Tereny mieszkalne koncentrują się w największym stopniu na obszarze miejskim gminy, przez którą przebiega droga wojewódzka 968. Miasto ma jeszcze możliwości rozrostu przestrzennego. Przez miasto przepływa rzeka Wielopolka, która jest obszarem szczególnego zagrożenia powodziowego. Główna działalność produkcyjna i wytwórcza oraz magazynowa skoncentrowana jest wokół miasta i wzdłuż drogi wojewódzkiej. Dostrzega się możliwość rozrostu miasta na północ, aż do granicy gmin. Pozostałe zabudowania w miejscowościach na terenie gminy mają charakter typowo liniowy. Tereny usługowe lokalizują się w centrach miejscowości. Inna charakterystyka dotyczy terenów zieleni z funkcjami usługowymi (wypoczynku, rekreacji, zieleń parkowa itp.). Ważną cechą gminy, decydującą o konkurencyjności lokalnej gospodarki, są dobrze skomunikowane tereny produkcyjne. Ich główna część leży na północ i na wschód od centrum Ropczyc. Obecność ciężkiego transportu na tych terenach może skutkować znaczącą uciążliwością dla społeczności lokalnej. Fakt ten skłania do uwzględnienia w planach rozwoju przestrzennego potrzeby budowy dodatkowego łącznika drogowego z autostradą A4, zlokalizowaną na północ od centrum gminy.

Rozmieszczenie planowanych inwestycji i planowane zmiany w przestrzeni gminy

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ropczycy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy to dokument planistyczny o charakterze ogólnym, który obejmuje obszar całej gminy, wyznacza podstawowy zarys (kierunki zagospodarowania gminy). Uszczegółowienie zasad zagospodarowania terenów następuje w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Istotą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy jest określenie polityki przestrzennej miasta i gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, w oparciu o diagnozę uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego.

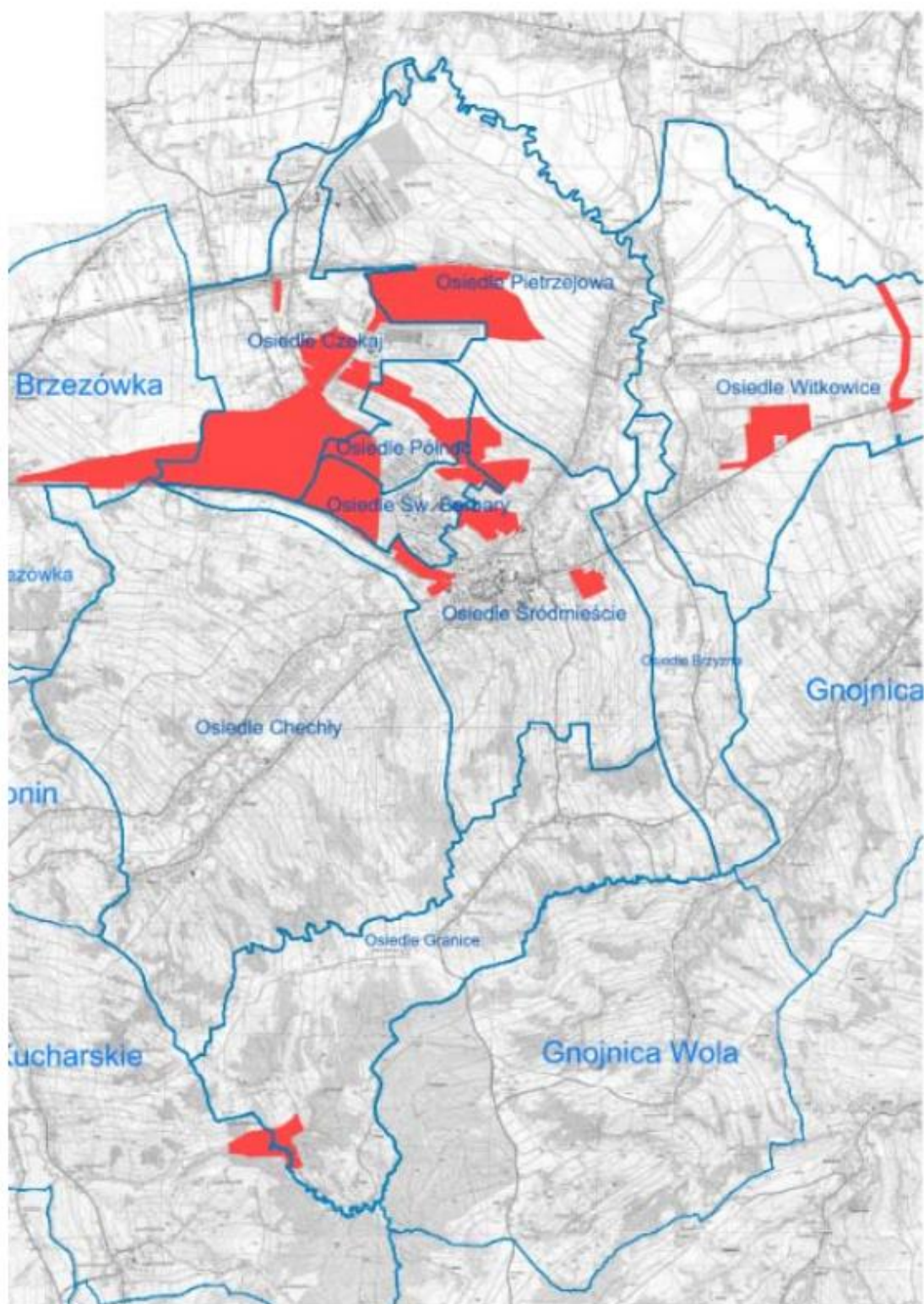
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ropczycy uchwalone zostało uchwałą Rady Miejskiej nr XL/402/2001 z dn. 28.12.2001 r. W 2020 roku nie było zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W 2021 roku dokonano IX zmiany studium miasta i gminy Ropczycy, obejmującej teren w rejonie ulicy Leśnej i Ogrodniczej w Ropczycach, w obrębie ewidencyjnym Ropczycy, Ropczycy-Witkowice i Gnojnica. Zmiana podtrzymuje dotychczasowe kierunki zagospodarowania tego obszaru. Zmiana wprowadziła jedynie granice udokumentowanego złoża gazu ziemnego Gnojnica.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2020 r. obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objęto 386 ha, co stanowi około 3% powierzchni gminy (8% powierzchni miasta). Wymieniony obszar objęty jest 14 planami miejscowymi. W grudniu 2018 roku ukończony został Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu za Zakładami Magnezytowych. Wszedł w życie na początku 2019 roku, po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego. W 2020 roku trwały prace nad przygotowaniem Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla terenu o powierzchni 200 ha (osiedla: Witkowice i Brzyzna)

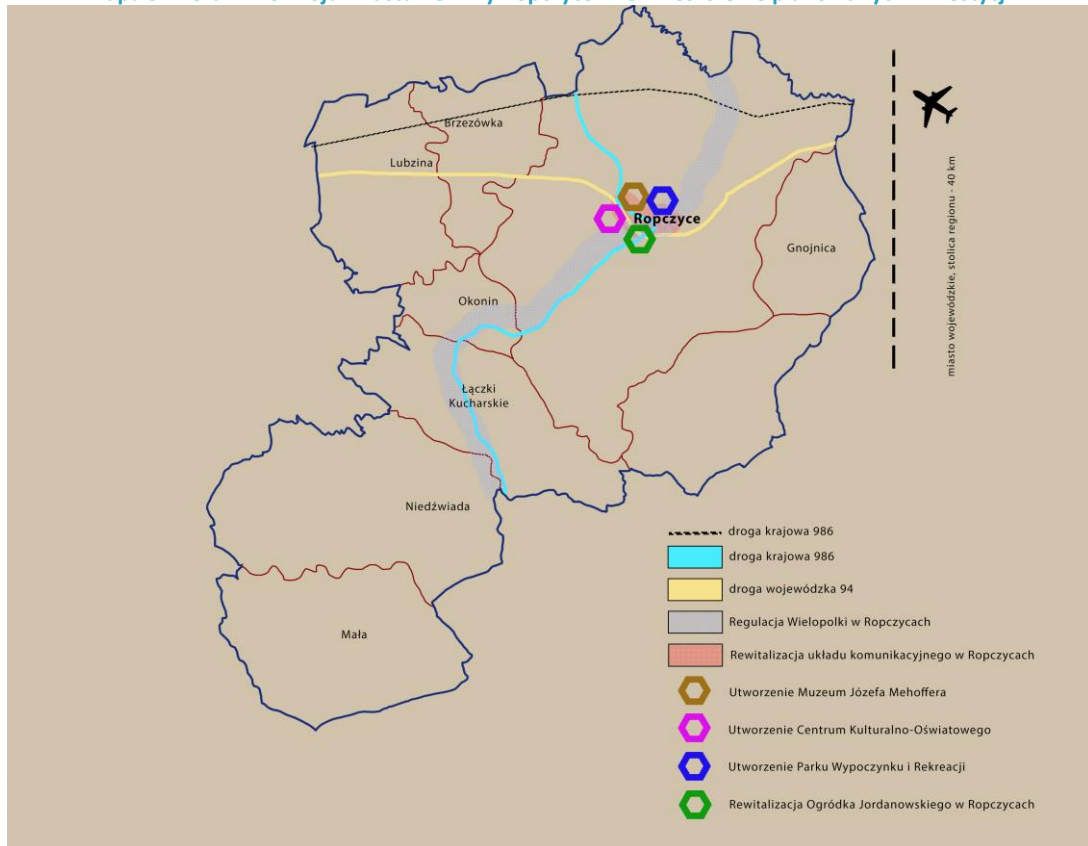
w południowo- zachodniej części Ropczyc oraz Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla obszaru przy Szkole Podstawowej w Niedźwiadzie Dolnej.

Rysunek 5. Obszary objęte planami miejscowymi w Gminie Ropczyce

Źródło: Raport o stanie gminy Ropczyce

Mapa 5. Kierunki rozwoju Miasta i Gminy Ropczyce – rozmieszczenie planowanych inwestycji.

Źródło: Opracowanie własne.

Mapa 6. Obszar strategicznie rozwojowy – element dębicko-ropczyckiego obszaru funkcjonalnego.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 24. Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Ropczyce

Poz.	Nazwa planu	Uchwała Rady Miejskiej w Ropczycach uchwalająca plan	Data wejścia planu w życie	Powierzchnia terenu objętego planem [ha]
1	MPZP (Nr 1) osiedla budownictwa jednorodzinnego przy ul. Grunwaldzkiej w Ropczycach	Nr XXVI/247/96 z dnia 22 kwietnia 1996 r. (Dz. Urz. Woj. Rzesz. Nr 7, poz. 83 z dnia 31 lipca 1996r.)	15.08.1996 r.	6,87
2	MPZP Nr 2/1/97 (obszar położony na pograniczu Łączek Kucharskich i Ropczyce-Chechły – zbiornik retencyjny wody)	Nr XLII/427/97 z dnia 17 listopada 1997 r. (Dz. Urz. Woj. Rzesz. Nr 13, poz. 141 z 12 grudnia 1997r.)	27.12.1997 r.	14,40
3	MPZP nr 1/2000 terenu komunikacji – drogi publicznej stanowiącej odcinek docelowej ulicy łączącej ul. Przemysłową z ul. Ks. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Ropczycach	Nr XL/401/2001 z dnia 28 grudnia 2001 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. Nr 10, poz. 151 z 01 marca 2002r.), zmiana: Nr L/589/10 z dnia 28 czerwca 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. Nr 10, poz. 262 z 31 stycznia 2011 r.)	16.03.2003 r. 03.03.2011 r.	4,40
4	MPZP nr 2/2000 terenu usług komercyjnych budowlanych i składów na działkach nr 135/2, 134/1, 123/5, 122/4, 135/1, 136, 117/2 w Ropczycach w rejonie ulic Dworcowej i Kolejowej	Nr XLI/413/2002 z dnia 18 marca 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. nr 23, poz. 469 z 09 maja 2002r.)	24.05.2002 r.	1,30
5	MPZP nr 5/1/2004 – teren budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i usług w Ropczycach (rejon ul. Pałacowej, Rzeszowskiej)	Nr XVI/155/2004 z dnia 12 lutego 2004r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. nr 21, poz. 232 z 24 marca 2004r.)	08.04.2004 r.	20,00
6	MPZP nr 6/2/2004 terenu drogi publicznej łączącej drogę krajową nr 4 w Brzezówce z ul. Przemysłową w Ropczycach poprzez skrzyżowanie z ul. Kolejową w ciągu drogi wojewódzkiej nr 986 w Ropczycach	Nr XXII/214/2004 z dnia 15 października 2004 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. nr 127, poz. 1481 z 17 listopada 2004r.)	18.12.2004 r.	1,30
7	MPZP nr 7/1/2007 terenu usług w zakresie obsługi zbiorowej komunikacji samochodowej w Ropczycach	Nr XI/124/07 z dnia 23 sierpnia 2007r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. nr 77, poz. 1760 z 17 września 2007r.)	18.10.2007 r.	
8	MPZP nr 8/1/2010 w Ropczycach przy ul. Przemysłowej	Nr XLVI/552/10 z dnia 30 kwietnia 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. Nr 59, poz. 1204 z 09 lipca 2010 r.)	09.08.2010 r.	16,00
9	MPZP nr 9/2/2010 w Ropczycach przy ul. Mickiewicza – kompleks sportowy	Nr XLIX/570/10 z dnia 28 maja 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. Nr 96, poz. 1750 z 11 października 2010 r.) Zmiana: Nr LIII/571/14 z dnia 30.05.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. Poz. 1893 z dnia 02.07.2014 r.)	11.11.2010 r. 17.07.2014 r.	5,30
10	MPZP nr 10/3/2010 terenu zabudowy usługowej, produkcyjnej, mieszkaniowej i komunikacji w Ropczycach	Nr L/588/10 z dnia 28 czerwca 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. Nr 10, poz. 261 z 31 stycznia 2011 r.) Zmiana: LVI/546/18 z dnia 31 sierpnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. Poz. 4054 z dnia 26 września 2018 r.) LVI/547/18 z dnia 31 sierpnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. Poz. 4197 z dnia 9 października 2018 r.)	03.03.2011 r. 11.10.2018 r. 21.10.2018 r.	57,00
11	MPZP nr 11/1/2011 terenu drogi publicznej – łącznika drogi krajowej nr 4 z projektowaną autostradą A-4 – odcinek na terenie miasta Ropczyce	XVI/167/11 z 22 grudnia 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. Poz. 101 z dnia 23 stycznia 2012 r.)	23.02.2012 r.	9,30
12	MPZP nr 12/1/2013 obszaru w Brzezówce w rejonie drogi krajowej nr 4 oraz w Ropczycach w rejonie ulic: Grunwaldzkiej, Kolejowej i Słonecznej – Etap I	Nr XXXVII/403/13 z dnia 15 kwietnia 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. poz. 2458 z 13 czerwca 2013 r.)	14.07.2013 r.	177,00
13	MPZP nr 13/1/2018 w miejscowości Ropczyce	Nr LIX/566/18 z dnia 15 października 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. Poz. 4848 z dnia 15 listopada 2018 r.)	30.11.2018 r.	1,48
14	MPZP nr 14/2/2018 dla terenu położonego za Zakładami Magnezytowych w Ropczycach	Nr III/18/18 z dnia 7 grudnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. Poz. 174 z dnia 8 stycznia 2019 r.)	23.01.2019 r.	71,40
			Ogółem:	385,75

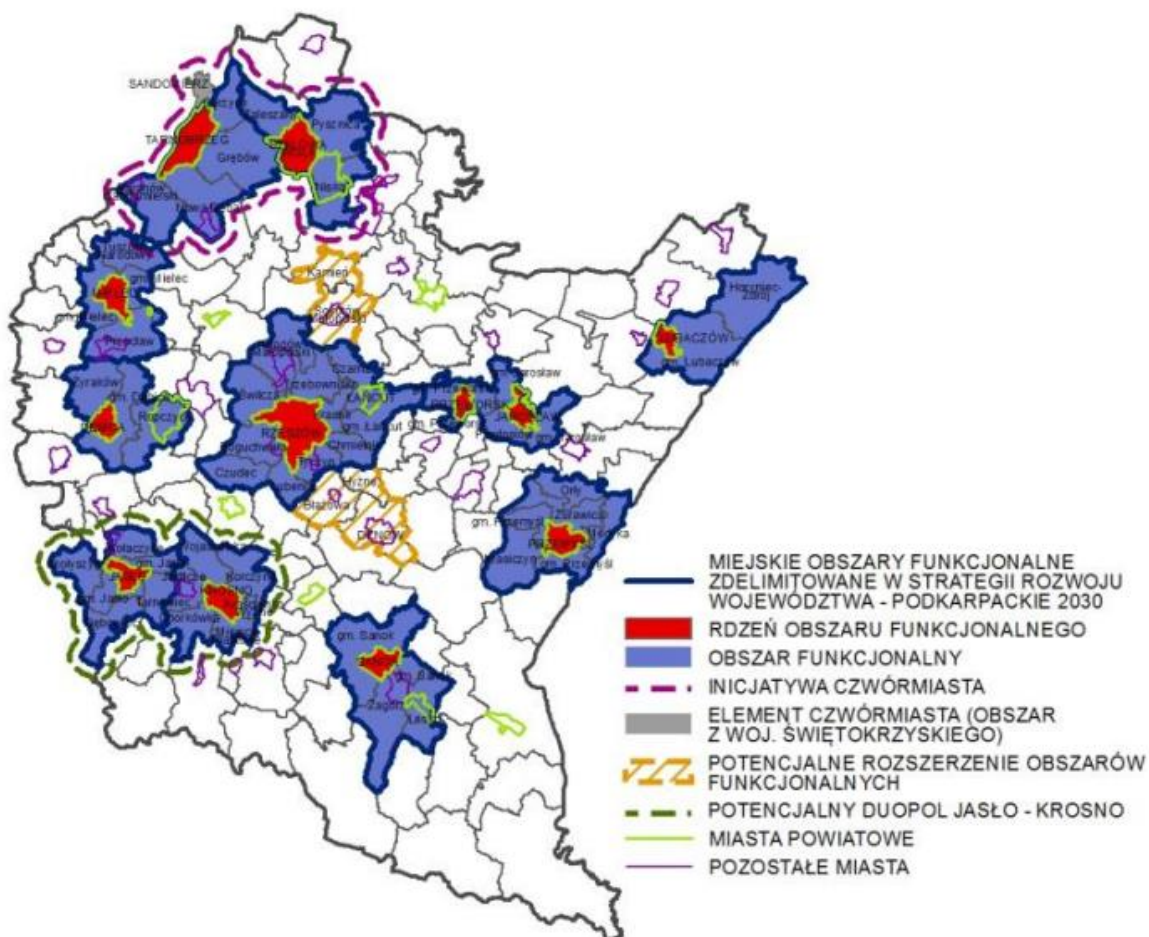
Źródło: Raport o stanie gminy Ropczyce

Obszary strategicznej interwencji

Przejawem polityki rozwoju ukierunkowanej terytorialnie są obszary strategicznej interwencji. Zgodnie z definicją ustawową, obszar strategicznej interwencji (OSI) to określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych, lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych czy przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne albo w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, czy też rozwiązania regulacyjne. Polityka rozwoju województwa uwzględnia OSI określone w SOR i KSRR 2030.

W Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego również określone zostały Obszary Strategiczne Interwencji. Zostały wyznaczone na podstawie integracji dwóch podejść: krajowego i regionalnego, spójnych z Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Wyjaśnia to, iż OSI wyznaczone na poziomie krajowym i regionalnym są komplementarne. Wyznaczone w województwie podkarpackim Strategiczne Obszary Interwencji definiują 11 miast średnich tracących funkcje społeczno – gospodarcze; są to: Przemyśl, Sanok, Jasło, Jarosław, Mielec, Krosno, Dębica, Nisko, Stalowa Wola, Tarnobrzeg, Przeworsk, dla których zostały utworzone miejskie obszary funkcjonalne na poziomie regionalnym oraz wyznaczono 65 gmin zmarginalizowanych społecznie i ekonomicznie. Samorząd Województwa do objęcia specjalnym wsparciem wskazał następujące regionalne obszary strategicznej interwencji: subregionalne bieguny wzrostu i miejskie obszary funkcjonalne, miasta powiatowe i małe, Rzeszów i Rzeszowski Obszar Funkcjonalny, obszary wiejskie, obszary zagrożone trwałą marginalizacją w województwie, obszar Bieszczad, obszar gmin „Błękitnego Sanu”.

Rysunek 6. Miejskie Obszary Funkcjonalne

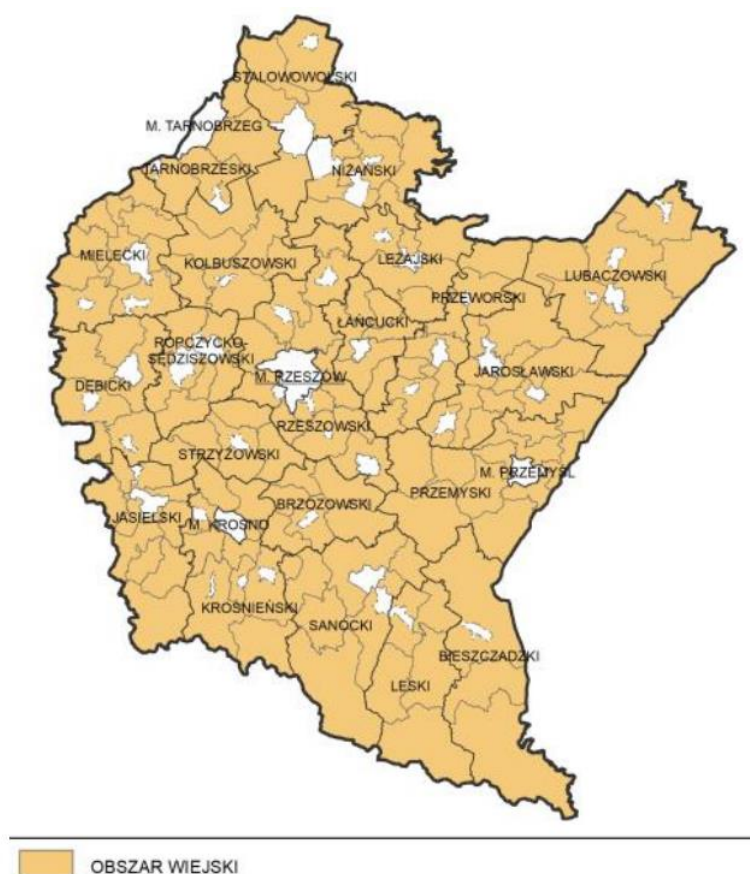

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030

Na potrzeby konstruowania Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego przyjęto kooperację gminy Ropczyce wraz z gminą Dębica i określono je mianem Duopolu Dębicko-

Ropczyckiego. Kooperacja tych dwóch gmin wpisuje się w priorytet 7.1. Wykorzystanie policentrycznego miejskiego układu osadniczego, w ramach kierunku 7.1.1. Wzmocnienie roli biegunów wzrostu w świadczeniu usług publicznych oraz usług wyższego rzędu, a w szczególności wzmocnianie potencjałów wyróżniających je w skali krajowej. Miasta mniejsze, niż główne ośrodki gospodarcze, ze względu na realizowane funkcje różnego rzędu i różnorodne położenie, zostały zidentyfikowane jako regionalne bieguny wzrostu dla całego województwa. Zapisy Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2030 mówią, że stałe wzmocnianie ich potencjału daje możliwości uczestniczenia poszczególnych obszarów w procesach rozwojowych województwa, a także determinuje zwiększenie spójności terytorialnej i społeczno-gospodarczej całego województwa. Ponadto stwarzanie warunków i sytuacji rozwojowych ma wpływać na rozwój konkurencyjności i innowacyjności funkcji biegunów wzrostu. Działanie to również da możliwość określenia nowych dziedzin i ich obszarów oddziaływania.

Mapa 7. Mapa Obszarów Wiejskich województwa podkarpackiego.

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030

Krótką charakterystyką zakładanych działań w ramach kierunków interwencji określonych w Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2030:

- wzmocnienie pozycji biegunów wzrostu w oparciu o potencjał gminy Ropczyce w celu podniesienia pozycji w hierarchii ośrodków rozwoju na poziomie regionu i kraju,

- podejmowanie działań sprzyjających poprawie sytuacji społeczno-ekonomicznej, w tym zwalczanie skutków epidemii COVID-19 w 2020 r.,
- umocnienie rdzeni biegunów wzrostu w zakresie realizowanych funkcji miastotwórczych,
- zachowanie policentrycznej struktury osadniczej umożliwiającej rozpowszechnianie efektów działań rozwojowych na obszar całego województwa,
- wsparcie biegunów wzrostu w zakresie wykorzystania potencjałów endogenicznych,
- kreowanie nowych regionalnych biegunów wzrostu,
- tworzenie układów multipolarnych uwzględniających rozprzestrzenianie się procesów rozwojowych ponad granicami administracyjnymi,
- rozwój kapitału ludzkiego poprzez poprawę jakości edukacji oraz zróżnicowanie oferty edukacyjnej i popularyzującą naukę z wykorzystaniem innowacji,
- rozwój usług publicznych i podniesienie ich jakości, m.in. w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego,
- poprawa ładu przestrzennego obszaru poprzez integrację planowania przestrzennego,
- poszerzenie oferty kulturalnej i zwiększenie udziału mieszkańców w życiu kulturalnym regionu,
- wykorzystanie potencjału turystycznego ośrodków poprzez kreowanie różnorodnych produktów turystycznych,
- wsparcie uczelni oraz szkół poprzez włączanie ich w lokalne i regionalne programy promocji, a także uwzględnienie ich funkcjonowania w ofertach inwestycyjnych.

Analiza sytuacji gminy Ropczyce wskazuje, iż wpisuje się również w działanie 7.1.2. Rozwój potencjału gospodarczego miast, ze szczególnym uwzględnieniem biegunów wzrostu wraz z rozprzestrzenianiem trendów rozwojowych na otaczające je obszary funkcjonalne oraz wiejskie. SRW wyjaśnia, iż zdolność gospodarcza ośrodków miejskich jako biegunów wzrostu zależna jest od wielu czynników, m.in.: od obszaru realizowanych usług publicznych, jakości systemu edukacji, poziomu rozwoju gospodarczego, w tym rynku pracy, dostępności komunikacyjnej oraz atrakcyjności oferty inwestycyjnej czy oddziaływania rdzenia na obszary funkcjonalne i wiejskie. Podejmowane działania należy skierować na podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez stymulowanie procesów rozwojowych przez następujące różne miasta i ich obszary funkcjonalne, w tym Duopol Dębica-Ropczyce, których dostępność komunikacyjna w układzie wschód-zachód umożliwia rozwój usług transportowych oraz przedsiębiorstw o skali międzynarodowej (ze wskazaniem na przemysł gumowy czy chemiczny). Rekomenduje się kształtowanie rozwoju powiązań społeczno - gospodarczych z biegunem mieleckim, w celu utworzenia układu multipolarnego.

Zakładane przez SRW działania w tym zakresie to:

- wzmacnianie sieci ciężarów grawitacyjnych miast regionu stanowiących szansę do stworzenia sieci stymulowania przepływu procesów rozwojowych,
- rozwój obszarów dla potencjalnych inwestorów pod kątem możliwości rozwoju stref działalności gospodarczej,
- wspieranie rozwoju strefy działalności gospodarczej w kierunku powstawania i efektywnego funkcjonowania przedsiębiorstw wraz z oddziaływaniem na obszary wiejskie,
- kreowanie nowych miejsc pracy oraz zwiększenie wartości PKB poprzez rozwój sektora usług i przedsiębiorstw,

- dywersyfikacja gospodarki biegunów wzrostu i ich obszarów funkcjonalnych w celu wzmocnienia funkcji gospodarczej,
- niwelowanie istniejących barier transgranicznych i zacieśnienie współpracy gospodarczej z przedsiębiorstwami z Ukrainy i Słowacji,
- wprowadzenie w ośrodkach miejskich rozwiązań wpisujących się w ideę Smart City,
- kształtowanie miejskich terenów zieleni w nawiązaniu do idei: „zielone miasta”,
- wsparcie rozwoju biegunów wzrostu z wykorzystaniem ich potencjału turystycznego i rekreacyjnego.

Powiązanie jest również z działaniem 7.1.3. Rozwój powiązań komunikacyjnych wewnątrz obszarów funkcjonalnych biegunów wzrostu. Policentryczność układu osadniczego daje możliwość tworzenia wielokierunkowych powiązań funkcjonalnych. Jednym z instrumentów, mogących pozytywnie wpłynąć na to działanie jest wzmocnienie komunikacji na obszarze województwa poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury transportowej, odpowiadającej za spójność terytorialną i gospodarczo-społeczną.

SRW rekomenduje następujące działania w tym zakresie:

- zwiększenie spójności terytorialnej obszarów funkcjonalnych budowę, rozbudowę oraz modernizację infrastruktury kolejowej,
- podniesienie bezpieczeństwa komunikacyjnego poprzez budowę obwodnic i odciążenie centrów miast od przeciążeń wynikających z transportu indywidualnego i komunikacji publicznej,
- modernizację i rozwój infrastruktury dróg lokalnych w celu zwiększenia spójności obszarów funkcjonalnych miast,
- rozwój transportu publicznego, w tym poprzez modernizację i rozwój infrastruktury w celu efektywniejszego przemieszczania się wewnątrz obszarów funkcjonalnych oraz między nimi,
- wspieranie systemu zrównoważonego transportu wraz węzłami intermodalnymi typu P&R, B&R,
- rozwój zintegrowanej sieci ścieżek rowerowych, tras rowerowych, jako alternatywy dla przemieszczania się na krótkich odcinkach oraz służących rekreacji.

Duopol dębicko-ropczycki swoje odzwierciedlenie będzie miał również w działaniu 7.1.4. Rozwój miast powiatowych i miast mniejszych, gdzie obszary te pełnią istotną rolę w kreowaniu uwarunkowań społeczno-gospodarczych. Tereny te tworzą lokalne centra pełniące funkcje administracyjne oraz gospodarczo-usługowe o ograniczonym zasięgu oddziaływania. W tym obszarze należy wzmacniać potencjał tych obszarów oraz ich funkcje w strukturze osadniczej m.in.: poprzez wsparcie w tworzeniu stabilnych podstaw rozwoju, wzrost aktywności gospodarczej i przedsiębiorczej, przemodelowanie rynku pracy (wzrost zatrudnienia), stymulowanie aktywności i zdobywania kompetencji przez społeczność lokalną oraz skuteczne budowanie partnerstw.

W ramach tego działania zakłada się:

- poprawę i rozwój warunków prowadzących do dynamizacji przedsiębiorczości w oparciu o potencjalne specjalizacje gospodarcze ośrodka miejskiego,
- wzmacnianie powiązań funkcjonalnych w celu przywrócenia roli ośrodka w układzie osadniczym,
- zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców poprzez rozwój kompetencji zawodowych,

- modernizację przestrzeni miejskiej umożliwiającą wykorzystanie potencjałów i zasobów miast, w tym turystycznych i wypoczynkowo-rekreacyjnych,
- poprawę jakości życia mieszkańców poprzez wzrost dostępu do usług publicznych,
- rozwój kapitału społecznego i wzmocnienie tożsamości regionalnej poprzez zaangażowanie mieszkańców w procesy rozwojowe,
- poprawę jakości zarządzania poprzez współpracę z innymi samorządami terytorialnymi,
- podejmowanie działań w zakresie ochrony przyrody i poprawy stanu środowiska,
- poprawę jakości powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji oraz związanego z nim zjawiska smogu,
- kreowanie instrumentów przyciągających do osiedlania się w miastach, w szczególności osób młodych i wykształconych,
- wykorzystanie możliwości programowych i finansowych UE w obszarze polityki miejskiej,
- dostosowanie sieci usług i zagospodarowania przestrzennego do zmian demograficznych,
- niwelowanie barier transportowych poprzez rozwój systemów transportu zbiorowego pomiędzy ośrodkami miejskimi, a sąsiednimi obszarami wiejskimi oraz innymi ważnymi ośrodkami miejskimi,
- rozwój zintegrowanej sieci ścieżek rowerowych, tras rowerowych, jako alternatywy dla przemieszczania się.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Ropczyce wpisuje się w priorytet 7.4. Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku, skorelowana jest z działaniem 7.4.1. Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich poprzez rozwój infrastruktury technicznej

Obszary wiejskie są zagrożone marginalizacją, ubóstwem i niskim poziomem jakości życia. Nadrzędnym zadaniem przeciwdziałającym tym zjawiskom jest rozwój infrastruktury w szczególności: infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, energetycznej, teleinformatycznej oraz transportowej. Działania podjęte w tym zakresie należy tak ukierunkować, aby umożliwiały rozwój gospodarki i przedsiębiorczości włącznie z tworzeniem nowych miejsc pracy w sektorach pozarolniczych, dostępność do usług publicznych, przekwalifikowanie zawodowe oraz mobilność przestrzenną, przy zachowaniu walorów środowiska przyrodniczego. Realizacja wyzwań ma dać możliwość zrównoważonego, wielokierunkowego rozwoju obszarów wiejskich.

SRW rekomenduje w tym zakresie następujące działania:

- poprawę dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i transgranicznym, w tym w relacji do najbliższego regionalnego bieguna wzrostu,
- zwiększenie dostępności cyfrowej poprzez rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej,
- modernizację i rozbudowę energetycznych linii przesyłowych jako podniesienie komfortu życia i bezpieczeństwa mieszkańców,
- rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i ściekowej,
- poprawa zarządzania sektorem gospodarki odpadami,
- tworzenie korzystnych warunków w tym kompleksowej infrastruktury technicznej dla rozwoju przedsiębiorczości.

Działanie 7.4.2. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich jest zbieżne z modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Ropczyce. Rozwój obszarów wiejskich stanowić powinien potencjał oparty na wykorzystaniu lokalnych i regionalnych zasobach, wzmocnieniu sektora rolnictwa, jak również pozarolniczych specjalizacjach gospodarczych. Niezwykle istotnym działaniem jest pobudzanie aktywności społeczności lokalnych do podejmowania działalności gospodarczej w celu zwiększenia konkurencyjności obszarowej i zwiększenia dochodów ludności.

Zakładane przez SRW działania w tym zakresie to:

- promowanie lokalnych zasobów (produktów tradycyjnych, regionalnych, ekologicznych) w celu powstawania alternatywnych źródeł dochodów; aktywizacja lokalnych społeczności ukierunkowana na rozwój przedsiębiorczości jako element wzrostu dochodów ludności wiejskiej,
- kreowanie postaw przedsiębiorczych i lokalnych inicjatorów działalności gospodarczej,
- wspieranie i profilowanie specjalizacji regionalno-lokalnej oraz centrów produkcyjno-usługowych,
- ukierunkowanie na dywersyfikację specjalizacji w celu podniesienia towarowości gospodarstw rolniczych,
- rozwój funkcji turystycznych, kompleksowo wykorzystujących lokalne zasoby i specjalizacje.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Ropczyce zbieżny jest również z działaniem 7.4.3. Integracja i aktywizacja społeczności wiejskiej w aspekcie społecznym i kulturowym. Jak i we wcześniej wspomnianych priorytetach, niezwykle istotną rolę i tutaj pełnić będzie aktywizacja mieszkańców zmierzająca do rozwoju. Podniesienie poziomu życia zależy od właściwej identyfikacji potrzeb i możliwości danego obszaru, którego to procesu nie można wyznaczyć bez zaangażowania w to działanie społeczności lokalnej. Mieszkańcy i interesariusze powinni także współuczestniczyć w zarządzaniu lokalnymi zasobami. Ważne z punktu widzenia rozwoju jest włączanie społeczności w różne zadania o szczeblu regionalnym czy międzynarodowym.

Zakładane działania w tym zakresie to:

- wsparcie mieszkańców w realizacji działań wynikających z lokalnych dokumentów strategicznych mających na celu wzmocnienie tożsamości regionalnej,
- podejmowanie współpracy na rzecz integracji społeczności lokalnej w planowaniu wspólnych działań i podejmowaniu wyzwań rozwojowych,
- poszerzenie i wzbogacenie oferty kulturalnej i usług czasu wolnego opartych na lokalnych zasobach przyczyniające się do zwiększenia poczucia tożsamości mieszkańców obszarów wiejskich, integracji społecznej i aktywizacji, szczególnie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- promocja lokalnej twórczości kulturalnej, rzemieślniczej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa, przyczyniającej się do wykreowania produktów charakterystycznych dla poszczególnych miejscowości w oparciu o istniejące zasoby,
- promocja regionalnych specjalizacji w rolnictwie, jego otoczeniu i rybactwie (winiarstwo, pszczelarstwo itp. oraz usługi socjalne i rzemiosło, handel, przetwórstwo produktów rolnych, rękodzieło itp.),
- upowszechnianie dobrych praktyk przez społeczność lokalną na płaszczyźnie międzyregionalnej i międzynarodowej,

- wzmocnienie powiązań funkcjonalnych obszarów wiejskich z lokalnymi ośrodkami osadniczymi.

Działanie 7.4.4. Racjonalizacja przestrzeni wiejskiej również jest skorelowane z modelem struktury określonym dla gminy Ropczyce. Możliwość i efektywność działań prorozwojowych zależy od stanu przestrzeni na obszarach wiejskich. Dlatego też, gospodarka przestrzenna obszarów wiejskich powinna być określona w opracowaniach urbanistycznych, w celu zagwarantowania racjonalnego wykorzystania przestrzeni i lokalnych zasobów, przy zachowaniu walorów krajobrazowych, a także przyrodniczych. Na uwagę należy mieć również zachowanie zgodności z dokumentami planistycznymi sporządzanymi dla obszarów sąsiednich.

Rekomendowane działania w tym zakresie:

- dostosowanie przestrzeni wiejskiej do potrzeb gospodarczych i społecznych mieszkańców,
- efektywne wykorzystanie przestrzeni poprzez rozwój funkcji rekreacyjnej, sportowej i społeczno-kulturalnej obejmującej budowę i adekwatne wyposażenie obiektów,
- wykorzystanie potencjału uzdrowiskowego w projektowaniu przestrzeni wiejskiej,
- poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni wiejskiej uzyskana poprzez wspieranie projektów mających na celu urządzenie i porządkowanie terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku,
- budowa oraz modernizacja infrastruktury wspierającej rozwój funkcji kulturowo-społecznych na terenach wiejskich,
- racjonalne wykorzystanie przestrzeni produkcyjnej i osadniczej dzięki wspieraniu działań scaleniowych i zagospodarowania poscaleniowego.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej

Tereny zachowania struktury historycznej gminy Ropczyce.

Charakterystyka: Obszar położony w północnej części gminy, kluczowy dla tożsamości tego obszaru, mający pełnić rolę funkcjonalnego i reprezentacyjnego miejsca. Wyróżnia go układ urbanistyczny, którego elementem są rynek, charakterystyczna małomiasteczkowa zabudowa, a także rozwinięta funkcja usługowa.

Najważniejsze założenia zintegrowanej polityki rozwoju:

- Zachowanie dotychczasowej struktury przestrzennej i funkcji
- Kulturowanie tradycji handlowych rynku,
- Podnoszenie walorów użytkowych oraz rozwój funkcji turystycznych i rekreacyjnych z wykorzystaniem lokalnych zasobów
- Kształtowanie wizerunku miasta i gminy jako miejsca przyjaznego turystyce, rekreacji i rozwojowi gospodarki i społeczeństwa

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej:

- Uwzględnienie nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej w oparciu o dotychczasowy układ urbanistyczny z uwzględnieniem posiadanych zasobów historycznych i obiektów rekreacyjnych,
- Zachowanie usługowej funkcji części rynku,

- Rewitalizacja istniejących placów i skwerów na przestrzenie przyjazne społeczeństwu i turystom,
- Zwiększanie udziału przestrzeni zielonych i rekreacyjnych w gminie,
- Uporządkowanie ruchu oraz zwiększenie bezpieczeństwa poprzez: udogodnienia dla komunikacji pieszej, rowerowej i zbiorowej, dążenie do zwiększenia bezpiecznych powierzchni przeznaczonych do ruchu pieszego,
- Dostosowanie miejsc rekreacji i kultury do organizacji wydarzeń o charakterze kulturalnym, rozrywkowym, integracyjnym, plenerowym.

Tereny o funkcjach usługowych.

Charakterystyka: Obszary administracyjno-usługowe, istotne ze względu na obsługę mieszkańców miasta i gminy Ropczyce oraz sąsiednich gmin wiejskich, a także skupiające miejsca pracy.

W obszarach tych zlokalizowane są m.in. instytucje i obiekty użyteczności publicznej, punkty handlowo-usługowe, tereny obsługi komunikacji o znaczeniu ponadlokalnym (np. linia kolejowa nr 91).

Najważniejsze założenia zintegrowanej polityki rozwoju:

- Budowanie roli miasta i gminy, jako obszaru aktywnego gospodarczo w zakresie usług i handlu,
- Zwiększanie potencjału gospodarczego gminy w oparciu o istniejące przedsiębiorstwa, promocję terenów przyjaznych gospodarczo, w tym wzmacnianie istniejących funkcji usługowych komercyjnych
- Podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez zapewnienie dostępu do usług oferowanych na terenie gminy.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.

Najważniejsze założenia:

- Prowadzenie przejrzystej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie układów urbanistycznych,
- Kształtowanie struktury przestrzennej z uwzględnieniem znaczenia istniejących obiektów o istotnych funkcjach lokalnych i ponadlokalnych,
- Rewitalizacja funkcji i dostosowanie do zmieniających się warunków,
- Wzrost udziału przestrzeni zielonych oraz tych o znaczeniu rekreacyjnym,
- Zwiększenie dostępności komunikacyjnej (poprawa układu drogowego, układu komunikacji zbiorowej, infrastruktura pieszej i rowerowej),
- Dobra organizacja miejsc parkingowych przy kluczowych obiektach, w tym budowa nowych parkingów zarówno w Ropczycach jak i innych miejscowościach w gminie oraz przy obiektach przeznaczonych dla mieszkańców.

Tereny o funkcjach mieszkaniowych – zabudowa wielorodzinna.

Charakterystyka: Zabudowa mieszkaniowa z przewagą zabudowy wielorodzinnej głównie na obszarze miasta Ropczyce oraz jednorodzinnej o dużym zagęszczeniu głównie w innych miejscowościach, z występującymi funkcjami usługowymi.

Najważniejsze założenia:

- Zwiększani jakości życia mieszkańców.
- Rozwój atrakcyjności inwestycyjnej miasta i miejscowości w gminie Ropczyce
- Porządkowanie struktury przestrzennej.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej:

- Kształtowanie przejrzystej struktury przestrzennej i uzupełnianie układów urbanistycznych, głównie w miejscach, z dużą dostępnością elementów infrastrukturalnych
- Zapewnienie dla terenów zabudowy mieszkaniowej dostępności terenów zieleni oraz estetycznych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych (integrujących mieszkańców),
- Zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej (układ drogowy, komunikacja zbiorowa, infrastruktura rowerowa i piesza),
- Dążenie do poprawy dostępności infrastruktury społecznej (przedszkola, szkoły, place zabaw, skwery) i możliwie pełnej dostępności infrastruktury technicznej (mediów miejskich).

Tereny o funkcjach mieszkaniowych – zabudowa jednorodzinna.

Charakterystyka: Obszary mieszkaniowe z przewagą zabudowy jednorodzinnej, zlokalizowane poza centrum miasta i przede wszystkim wzdłuż istniejących ulic w poszczególnych sołectwach gminy, gdzie charakteryzują się tradycyjnymi dla fizjonomii wsi cechami rozplanowania i sposobem sytuowania zabudowy.

Najważniejsze założenia rozwojowe:

- Podnoszenie jakości życia mieszkańców,
- Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy dla budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego,
- Kształtowanie, porządkowanie i uzupełnianie struktury przestrzennej,
- Ochrona krajobrazu przyrodniczego i kulturowego miejscowości.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej:

- Utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy, z możliwością jej uzupełnienia,
- Kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową w sołectwach,
- Kreowanie połączeń z układem zewnętrznym, w tym z terenami aktywnymi przyrodniczo i atrakcyjnymi rekreacyjnie
- Kształtowanie zieleni m.in. poprzez powiązanie z usługami sportu i rekreacji, a także zachowanie niezabudowanych odcinków dolin rzecznych jako wolnych od zabudowy,
- Zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej m.in. poprzez układ dróg publicznych, modernizację i budowę ścieżek i tras rowerowych w gminie
- Dążenie do poprawy dostępności infrastruktury społecznej (przedszkola, szkoły, place zabaw, miejsca rekreacji),

Tereny o funkcjach przemysłowych i strefy aktywności gospodarczej.

Charakterystyka: Obszary pełniące kluczową rolę dla rozwoju gospodarczego gminy, zlokalizowane w większości wzdłuż linii kolejowej nr 91, autostrady A4 i drogi wojewódzkiej, także w sąsiedztwie planowanych inwestycji drogowych.

Najważniejsze założenia spójnej polityki rozwoju:

- Zwiększanie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej gminy,
- Porządkowanie, uzupełnianie i kreowanie nowej struktury przestrzennej,
- Koncentracja obszarów wzdłuż obecnych i planowanych ciągów komunikacyjnych,

- Minimalizowanie negatywnych skutków dla ludzi, infrastruktury i środowiska, w tym stały monitoring inwestycji

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia spójnej polityki przestrzennej:

- Połączenie układem komunikacyjnym lokalnym oraz układami o charakterze regionalnym i ponadregionalnym
- Tworzenie układu komunikacyjnego zapewniającego dostępność oraz dobrą dystrybucję terenów i ich obsługę,
- Uwzględnienie zapotrzebowania na nowe miejsca parkingowe dla nowej zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów,
- Ograniczenie negatywnego wpływu terenów aktywności gospodarczej na zabudowę mieszkaniową, środowisko i przyrodę (np. strefowanie zabudowy, granice przestrzenne)
- Zwiększenie powierzchni terenów zieleni,
- Wyposażenie terenów inwestycyjnych zabudowy techniczno-produkcyjnej w infrastrukturę kanalizacyjną i sanitarną
- Uzbrajanie terenów proporcjonalnie do stopnia zainwestowania i zagospodarowania,
- Zapewnienie odpowiednich parametrów infrastruktury liniowej.

Tereny zieleni – lasy:

Charakterystyka: Obszary lasne ważne dla systemu przyrodniczego, położone w sołectwach w południowej części gminy, pełniące głównie role: klimatyczno-biologiczną, krajobrazową oraz rekreacyjną i społeczną.

Najważniejsze założenia zintegrowanej polityki rozwoju:

- Zachowanie, ochrona i zrównoważone wykorzystanie systemu przyrodniczego,
- Zwiększenie ilości i dostępności terenów zieleni,
- Przeciwdziałanie degradacji środowiska leśnego, rozwój i rewitalizacja obszarów cennych przyrodniczo
- Wykorzystanie obszarów leśnych oraz ich najbliższego sąsiedztwa dla realizacji programów z zakresu rekreacji i wypoczynku (także sportu czy turystyki) oraz ochrony zdrowia i edukacji (ścieżki edukacyjne, szlaki turystyczne).

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej:

- Zachowanie kompleksów leśnych w dotychczasowym użytkowaniu,
- Wyznaczanie ścieżek edukacyjnych i przyrodniczych uzupełnionych o tablice informacyjne i małą architekturę, umożliwiającą edukację, rekreację i wypoczynek, w szczególności w sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej,

Tereny zieleni – zieleń urządzona, strefy rekreacyjno-wypoczynkowe i obszary o funkcjach turystycznych.

Charakterystyka: Obszary dopełniające system przyrodniczy, pełniące głównie rolę rekreacyjno-społeczną i turystyczną.

Najważniejsze założenia zintegrowanej polityki rozwoju:

- Zwiększenie powierzchni i dostępności terenów zieleni,
- Wykorzystanie potencjału przyrodniczego do stworzenia atrakcyjnej oferty aktywnego spędzania czasu wolnego (sport, rekreacja, wypoczynek, turystyka),
- Poprawa jakości zamieszkania oraz atrakcyjności osadniczej,
- Zachowanie i ochrona systemu przyrodniczego oraz krajobrazu,
- Poprawa warunków klimatycznych.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej:

- Zachowanie i tworzenie terenów zieleni, obszarów rekreacyjno-wypoczynkowych, sportowych i turystycznych z dużym udziałem terenów aktywnych przyrodniczo,
- Zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej dla użytkowników
- Dopuszczenie lokalizacji obiektów budowlanych w oparciu o minimalizowanie negatywnego oddziaływania na krajobraz i środowisko,

Tereny użytkowane rolniczo:

Charakterystyka: Grunty orne, łąki, pastwiska, skoncentrowane głównie poza miastem.

Najważniejsze założenia zintegrowanej polityki rozwoju:

- Zachowanie funkcji miejsko-wiejskiej gminy,
- Zachowanie, ochrona przed zainwestowaniem i wykorzystanie zasobów w postaci gleb wysokiej jakości i przydatności rolniczej,

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej:

- Utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych;
- Kontynuacja rolniczego sposobu użytkowania terenów, szczególnie w obrębie zwartych kompleksów gleb o wysokiej jakości i przydatności rolniczej,
- Przeciwdziałanie rozdrobnieniu arealów rolnego,
- Wprowadzenie zakazu lokalizacji obiektów oraz urządzeń degradujących w szerszym zasięgu środowisko w zakresie zdolności produkcyjno-rolniczej,
- Możliwe przekształcenia gruntów rolnych w tereny o innym użytkowaniu, jak: lasy, agroturystyka, turystyka, rekreacja, sport, wypoczynek, produkcja energii ze źródeł odnawialnych, parki i inne tereny zieleni urządzonej,
- Priorytet dla indywidualnych lub sąsiedzkich systemów zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków.

Wody:

Charakterystyka: Zbiorniki i ciek wodne w przestrzeni miasta i gminy oraz ich bezpośrednia otulina biologiczna.

Najważniejsze założenia zintegrowanej polityki rozwoju:

- Zachowanie istniejącego systemu zbiorników i cieków wodnych, dążenie do poprawy klas czystości wód na obszarze całej gminy,
- Rewitalizacja cieków wodnych oraz ich zabezpieczenie,
- Wykorzystanie surowców przy pełnej ochronie systemu przyrodniczego,
- Prowadzenie działań zmierzających do zagęszczenia towarzyszącej sieci ekologicznej.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej:

- Ochrona bezpośredniej otuliny biologicznej cieków wodnych;
- Wprowadzenie zakazu podejmowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- Zabezpieczenie cieków wodnych przed ich biologicznym działaniem (np. zapobieganie powodziom).

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce odwołuje się do zapisów Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030, w zakresie znaczenia obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym.

Główny cel strategii został sformułowany, jako: „Efektywne wykorzystanie zasobów wewnętrznych i zewnętrznych dla zrównoważonego i inteligentnego rozwoju społeczno-gospodarczego drogą do poprawy jakości życia mieszkańców”. Cel główny zamierza się osiągnąć poprzez realizację celów strategicznych określonych dla poszczególnych dziedzin działań strategicznych, tj.:

- **„Sieć osadnicza”** – Cel 3: Podniesienie dostępności oraz poprawa spójności funkcjonalno-przestrzennej jako element budowania potencjału rozwojowego regionu. Cel ten zakłada rozwój potencjału gospodarczego biegunów wzrostu wraz z rozprzestrzenianiem trendów rozwojowych na otaczające je obszary funkcjonalne, wskazując oprócz ww. ośrodków miejskich, także duopole Dębica – Ropczyce, Jarosław – Przeworsk.

Na obszarze województwa można wyróżnić miasta lub układy miast, które ze względu na swoje położenie i potencjał rozwojowy, mają decydujący wpływ na rozwój całego województwa, wśród nich wymienia się tj.: Mielec, Dębica – Ropczyce (potencjalnie układ Mielec – Dębica – Ropczyce).

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej, ze względu na sytuację społeczno-ekonomiczną miasta na obszarze województwa można podzielić na: – miasta o dobrych podstawach rozwoju, ośrodki powiatowe, (wśród których wymienia się Gminę Ropczyce) oraz inne miasta. Prognozuje się, że w 2030 r. w Ropczycach liczba ludności będzie obejmować pomiędzy 10 001 – 20 000 mieszkańców.

Wizja rozwoju przestrzennego województwa podkarpackiego dąży do rozwoju tego obszaru. Rozwój ten nastąpi m.in. poprzez współpracę niektórych sąsiadujących ze sobą ośrodków, jak np. Dębica – Ropczyce co wpłynie na rozwój społeczno-gospodarczy, któremu towarzyszyć będzie wzmocnienie i rozwój ich powiązań funkcjonalnych.

Założenia przestrzenne w zakresie zachowania i ochrony zabytkowych obejmować będą rewaloryzację historycznych układów urbanistycznych i innych założeń przestrzennych, w tym ruralistycznych, zarówno wpisanych do rejestru zabytków jak i pozostających poza nim, między innymi innych miast oraz dawnych ośrodków miejskich, w tym miejscowości z zachowaną drewnianą zabudową małomiasteczkową w tym np. Ropczyc.

Kształtowanie warunków rozwoju gospodarczego województwa będzie możliwe m.in. dzięki zwiększeniu potencjału gospodarczego i podnoszenia atrakcyjności inwestycyjnej, w tym poprzez rozwój zainwestowania i powiększanie istniejących specjalnych stref ekonomicznych, w tym: Mieleckiej SSE Euro-Park Mielec z podstrefami: Mielec, Dębica, Sanok, Zagórz, Leżajsk, Jarosław, Głogów Małopolski, Ostrów, Lubaczów, Trzebownisko, Ropczyce, Kolbuszowa, Rzeszów, Krosno, Łańcut, Sędziszów Małopolski, Brzozów, Strzyżów, Jedlicze, Jasło, Radomyśl Wielki.

Obszar funkcjonalny innowacyjnego przemysłu w województwie.

Obszar Funkcjonalny Innowacyjnego Przemysłu (OFIP) obejmuje tereny centralnej i północnej części województwa (Nizinę Nadwiślańską, Dolinę Dolnego Sanu, Dolinę Dolnej Wisłoki, Równinę Tarnobrzeską, Płaskowyż Kolbuszowski i Pradolinę Podkarpacką). Obszar obejmuje 6 miast: Rzeszów, Dębica, Leżajsk, Mielec, Stalowa Wola i Tarnobrzeg, 11 gmin miejsko-wiejskich: Boguchwała, Głogów Małopolski, Kolbuszowa, Nisko, Nowa Dęba, Nowa Sarzyna, Przecław, Ropczyce, Rudnik nad Sanem, Sędziszów Małopolski i Sokołów Małopolski, oraz 23 gminy wiejskie: Bojanów, Cmolas, Czarna, Dębica, Dzikowiec, Gorzyce, Grębów, Iwierzyce, Jeżowe, Kamień, Leżajsk, Majdan Królewski, Mielec,

Niwiska, Ostrów, Rakszawa, Raniżów, Świlcza, Trzebownisko, Tuszów Narodowy, Zaleszany, Żołynia i Żyraków.

Kluczowa dla działań inwestycyjnych jest tu m.in. modernizację linii kolejowej E 30/C-E 30, odcinek Kraków-Rzeszów (który w powiecie ropczycko-sędziszowskim obejmuje gminy: Ropczyce, Sędziszów Małopolski, Iwierzycę) czy budowę łącznika od węzła autostradowego w m. Borek Wlk. (autostrada A4) do drogi krajowej nr 94 w m. Ropczyce.

Gmina Ropczyce również jest wymieniana w tym planie, pod kątem inwestycji/zadań wynikających z Aktualizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej (w której wymieniany jest powiat dębicki, a w nim miasto Dębica, gminy: Dębica (agł. Dębica, Zawada i Ropczyce, Paszczyna, agł. Brzeźnica), Pilzno (agł. Pilzno, agł. Jaworze Bielowy), Czarna (agł. Głowaczowa, agł. Czarna), Brzostek, Żyraków (agł. Wola Żyrakowska), Jodłowa oraz w powiecie ropczycko-sędziszowskim - gminy: Ropczyce (agł. Ropczyce-Paszczyna, agł. Gnojnica), Wielopole Skrzyńskie, Iwierzycę, Ostrów.

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru Dorzecza Wisły dla województwa podkarpackiego również uwzględnia w dokumentacji Gminę Ropczyce. Wykaz inwestycji/zadań wynikających z Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły wymienia budowę suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Broniszów” na rzece Wielopolce na terenie m. Łączki Kucharskie, Niedźwiada, gm. Ropczyce, m. Broniszów, Glinik, gm. Wielopole Skrzyńskie oraz budowę suchego zbiornika przeciwpowodziowego „Glinik” na rzece Wielopolce na terenie m. Glinik, gm. Wielopole Skrzyńskie, m. Niedźwiada, gm. Ropczyce, woj. podkarpackie.

Kierunki rozwoju gminy Ropczyce w świetle europejskich, krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych

Cele strategiczne rozwoju gminy Ropczyce wpisują się w europejskie, krajowe i regionalne dokumenty programowe. W myśl zasady subsydiarności, jednostki wyższego rzędu wspomagają realizację strategii lokalnych poprzez wsparcie polityczne, organizacyjne i finansowe. Z kolei gmina Ropczyce, poprzez swoje działania, przyczynia się do realizacji polityk terytorialnych, istotnych z punktu widzenia rozwoju regionu, państwa i kontynentu. Zgodnie z zaleceniami sformułowanymi w ustawie z 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, lokalne dokumenty programowe powinny być spójne z unijnymi i krajowymi dokumentami strategicznymi.

System aktów strategicznych, planistycznych oraz operacyjnych obowiązujących na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym, istotnych dla realizacji polityki rozwoju gminy Ropczyce, tworzą następujące dokumenty:

Dokumenty strategiczne i ich cele		Cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce			
		Cel strategiczny nr 1	Cel strategiczny nr 2	Cel strategiczny nr 3	Cel strategiczny nr 4
Umowa Partnerstwa na lata 2021 - 2027	Cel polityki 2 – bardziej przyjazna dla środowiska bezemisyjna Europa (obszary: efektywność energetyczna, wsparcie produkcji energii z odnawialnych źródeł energii, zrównoważona gospodarka wodna i ściekowa, gospodarka odpadami i efektywne wykorzystanie zasobów, ochrona dziedzictwa przyrodniczego i różnorodności biologicznej)	X			
	Cel polityki 4 – Europa o silniejszym wymiarze społecznym (obszary: rynek pracy, zasoby ludzkie, edukacja i kompetencje, włączenie i integracja społeczna, ochrona zdrowia, kultura i turystyka)	X			X
	Cel polityki 5 – Europa bliżej obywateli (<i>A Europe closer to citizens</i>) – zintegrowany i zrównoważony rozwój wszystkich typów terytoriów				X
Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną	X			
	Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony				X
	Cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu	X			X
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym (obszary: 1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcję społeczno-gospodarcze, 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych, 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów, 1.5.3. Infrastruktura społeczna, 1.5.4. Infrastruktura łączności elektronicznej)	X	X		X
	Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych (2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, 2.1.3. Zwiększanie zasobów rynku pracy i rozwój kapitału społecznego, 2.2 Wsparcie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym, 2.2.1. Usługi Instytucji Otoczenia Biznesu dla MŚP, 2.2.2. Wsparcie dla biznesu, 2.2.3. Wsparcie dla lokalizacji inwestycji zewnętrznych, 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach, 2.3.1. Koncentracja na działaniach proinnowacyjnych,	X		X	X
Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa na lata 2014 - 2022	4.2.1. Zwiększenie jakości oraz zakresu komunikacji między obywatelami i innymi interesariuszami a państwem				X
	4.2.2. Wzmocnienie dojrzałości organizacyjnej jednostek administracji publicznej oraz usprawnienie zaplecza elektronicznej administracji (<i>back office</i>)			X	X
Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych	Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska (obszary: 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie)		X	X	
	Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem		X		

na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)	zmian klimatu (4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie), 4.2 – miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu),				
Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	Cel 1. Wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu oszczędności oraz podaży pracy i innowacji	X			
	Cel 3. Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki				X
	Cel 4. Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki	X			
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030	Cel szczegółowy I – Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej (I.1. Nowe modele organizacji produkcji i rynków, krótkie łańcuchy rynkowe i uczciwa konkurencja, I.2. Jakość i bezpieczeństwo żywności, I.5. Poszerzanie i rozwój rynków zbytu na produkty i surowce sektora rolno-spożywczego (w tym biogospodarka))	X		X	
	Cel szczegółowy II – Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska (II.1. Rozwój liniowej infrastruktury technicznej, II.2. Dostępność wysokiej jakości usług publicznych, Kierunek interwencji: II.3. Rozwój infrastruktury społecznej i rewitalizacja wsi i małych miast, II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska)		X	X	X
	Cel szczegółowy III – Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa (III.2. Rozwój przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy, Kierunek interwencji: III.3. Wzrost umiejętności i kompetencji mieszkańców wsi, III.5. Rozwój ekonomii i solidarności społecznej na obszarach wiejskich)	X			X
Strategia Rozwoju Województwa- Podkarpackie 2030	1. Gospodarka i nauka Wzmacnianie potencjału regionalnej gospodarki oraz zwiększanie udziału nauki i badań dla innowacyjnego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa (obszary: 1.3.5. Podnoszenie konkurencyjności rolnictwa w regionie, 1.3.6. Podnoszenie konkurencyjności gospodarki regionalnej w sektorze turystyki, 1.4.1. Gospodarka cyrkularna, jako kierunek dalszego, zrównoważonego rozwoju gospodarki regionu, 1.4.2. Promowanie gospodarki cyrkularnej jako formy przeciwdziałania negatywnym aspektom antropogenizacji)	X			
	2. Kapitał ludzki i społeczny Wzmacnianie kapitału ludzkiego i społecznego jako podstawy umożliwiającej rozwój regionu oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców (2.1.1. Poprawa jakości edukacji i dostępności usług edukacyjnych, 2.1.2. Rozwój oferty edukacyjnej, jakości kształcenia i wspierania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży z uwzględnieniem potrzeb regionalnego rynku pracy, 2.1.3. Rozwój nowoczesnej infrastruktury edukacyjnej, 2.2.3. Promocja zachowań prozdrowotnych, 2.3.1. Tworzenie warunków dla upowszechniania kultury, rozwijania form działalności kulturalnej i interpretacji dziedzictwa wraz ze				X

	zwiększeniem kompetencji kulturowych mieszkańców, 2.3.2. Wzmacnianie współpracy i partnerstwa na rzecz wykorzystania regionalnych zasobów dziedzictwa i kultury współczesnej jako potencjału rozwojowego, 2.3.3. Infrastruktura kultury i zwiększenie atrakcyjności dziedzictwa kulturowego, 2.4.1. Aktywizacja zawodowa i utrzymanie zatrudnienia, 2.4.2. Miejsca pracy dobrej jakości, 2.5.1. Poprawa zaangażowania społecznego i współpracy pomiędzy podmiotami publicznymi, prywatnymi, sektorem nauki i społeczeństwem obywatelskim poprzez skuteczne wykorzystanie różnych form partnerstwa i współpracy, 2.5.2. Wzmacnianie kapitału społecznego poprzez rozwijanie zaufania pomiędzy instytucjami publicznymi a organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, 2.6.1. Działania zmierzające do zmniejszenia poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego w województwie, 2.6.2. Aktywizacja społeczna, 2.6.4. Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw społecznych w regionie, 2.6.5. Wspieranie rodzin i system pieczy zastępczej, 2.7.1. Zapewnienie korzystnych warunków rozwoju sportu, 2.7.2. Promocja aktywnego stylu życia)				
	3. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska Rozbudowa infrastruktury służącej rozwojowi oraz optymalizacja wykorzystania zasobów naturalnych i energii przy zachowaniu dbałości o stan środowiska przyrodniczego (3.1.1. Rozwój infrastruktury energetycznej, 3.1.3. Wsparcie energetyki opartej na OZE, 3.3.1. Rozwój systemu transportowego województwa w celu zwiększenia dostępności wewnętrznej regionu, 3.4.1. Rozbudowa infrastruktury sieci informacyjno-komunikacyjnej ze szczególnym uwzględnieniem obszarów o trudnej dostępności, 3.4.2. Zapewnienie dostępu do sieci informacyjno-komunikacyjnej, 3.5.1. Rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu działalności gospodarczej, 3.5.2. Rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu turystyki, 3.8.1. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego województwa, 3.8.2. Poprawa świadomości ekologicznej społeczeństwa,		X	X	
	4. Dostępność usług. Zwiększenie dostępu obywateli do usług publicznych i podniesienie standardu ich świadczenia dla poprawy jakości życia i wzmacniania procesów rozwojowych (Obszar 4.1.1. Rozwój digitalizacji i zwiększenie dostępności zasobów publicznych on-line, 4.2.1. Poprawa ładu przestrzennego i jakości zarządzania przestrzenią, 4.2.2. Aktywizacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych, 4.2.3. Lokalne działania aktywizujące społeczność regionu,			X	X
Plan Zarządzania Ryzykiem Przeciwpowodziowym	Cel 1. zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego: utrzymanie oraz zwiększenie istniejącej zdolności retencyjnej zlewni w regionie wodnym, wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, określenie warunków możliwego zagospodarowania obszarów chronionych obwałowaniami, unikanie wzrostu oraz określenie warunków zagospodarowania na obszarach o niskim (Q0,2%) prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi; Cel 2. obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego: ograniczenie istniejącego zagrożenia powodziowego, ograniczenie istniejącego zagospodarowania, ograniczenie wrażliwości obiektów i społeczności na zagrożenie	X	X	X	X

	powodziowe; Cel 3. poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym: doskonalenie prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych, doskonalenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych na powódź, doskonalenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi, wdrożenie i doskonalenie skuteczności analiz popowodziowych, budowa instrumentów prawnych i finansowych zniechęcających lub skłaniających do określonych zachowań zwiększających bezpieczeństwo powodziowe, budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia i ryzyka powodziowego.				
Plan Zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	Ramowa Dyrektywa Wodna (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej) zobowiązuje wszystkie państwa członkowskie do podjęcia działań na rzecz ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych. Jej celem jest osiągnięcie do 2015r., a w uzasadnionych przypadkach do 2021 lub 2027r., dobrego stanu wód i ekosystemów od nich zależnych. RDW obliguje państwa członkowskie do opracowania planów gospodarowania wodami dla każdego obszaru dorzecza wyznaczonego w danym kraju.				X
Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy	Działania mające na celu wzmocnienie oraz przywrócenie zdolności retencyjnych danego obszaru, takie jak: 1) ochrona oraz odbudowa ekosystemów, 2) ochrona oraz odbudowa bioróżnorodności m.in. poprzez renaturyzację i renaturalizację ekosystemów wodnych i od wód zależnych oraz terenów podmokłych, zalesienia, biologizację gleby, 3) wdrażanie zasady zrównoważonego planowania i projektowania obszarów miejskich (tzw. smart city, wprowadzanie elementów błękitno-zielonej infrastruktury), 4) zmiany na rzecz ograniczania wodochłonności gospodarki. Do celów szczegółowych PPSS należą: 1) skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy; 2) zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy; 3) edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy; 4) formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.				X

System realizacji Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata: 2022-2030

System wdrażania

Główne przepisy realizacji strategii

Realizacja Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata 2022-2030 ma odbywać się poszanowaniem zasad służących wykorzystaniu lokalnych zasobów i potencjałów oraz zewnętrznych szans rozwojowych, niwelowaniu barier i dysproporcji rozwojowych, zapewnieniu spójności społeczno-gospodarczej i przestrzennej gminy, a także włączaniu mieszkańców i innych interesariuszy w procesy zarządzania sprawami publicznymi. Poniżej określono zasady realizacji strategii:

- zasada odpowiedzialnego rozwoju, który łączył będzie konkurencyjność gospodarki z dbałością o środowisko naturalne i jakość życia mieszkańców, a także racjonalne gospodarowanie finansami publicznymi,
- zasada rozwoju społecznego, zgodnie z którą głównymi beneficjentami rozwoju są wszyscy mieszkańcy, a priorytetem jest aktywizacja mieszkańców, budujących solidarnie społeczność i wspólnotę lokalną,
- zasada równości szans oraz niedyskryminacji,
- zasada zrównoważonego rozwoju, zmierzająca do rozwoju całej gminy, przy wykorzystaniu lokalnych zasobów i potencjałów oraz likwidacji barier rozwojowych,
- zasada podejścia zintegrowanego, zakładająca kompleksową interwencję publiczną łączącą w sobie zróżnicowane typy działań oraz integrującą wymiar społeczno-gospodarczy i przestrzenny w ramach podejmowanych interwencji,
- zasada uczestnictwa i partnerstwa, oparta na sprawnej i efektywnej współpracy różnych podmiotów i środowisk i instytucji na rzecz celów strategii,
- zasada spójności z celami europejskiej i krajowej polityki rozwoju,
- zasada transparentności, gwarantująca przejrzystość działań, informowanie i konsultowanie decyzji oraz działań rozwojowych,
- zasada elastyczności, czyli reagowania i adaptowania do zmian zachodzących w gminie,
- zasada koncentracji aktywności finansowej na ustalonych priorytetach, wskazująca priorytet finansowania dla programów i projektów wpisanych wprost do strategii oraz tych, które z niej bezpośrednio wynikają,
- zasada otwartości, zakładająca możliwość wdrażania działań i inicjatyw służących osiągnięciu celów strategii nawet, jeżeli nie zostały one literalnie w niej wskazane,
- zasada zachowania ładu przestrzennego, zmierzająca do prowadzenia efektywnej i racjonalnej polityki przestrzennej i planistycznej, która umożliwi uzyskanie jak najlepszych efektów ze wszystkich elementów i powiązań funkcjonalnych, społeczno-gospodarczych, środowiskowych, kulturowych oraz kompozycyjno-estetycznych.

Mechanizmy i instrumenty realizacji strategii

Przedsięwzięcia określone w ramach Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata 2022-2030 będą realizowane w różnych okresach czasowych, zależnych od złożoności zadania do wykonania. Wdrożone zostaną różne mechanizmy wdrażania partnerstw – w szczególności istotną będzie współpraca ze Stowarzyszeniem Przedsiębiorców Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego, z Lokalną Grupą Partnerstwo 5 Gmin oraz innymi organizacjami pozarządowymi.

Strategia Rozwoju Gminy Ropczyce wdrażana będzie przy wykorzystaniu zróżnicowanych instrumentów, tj.:

- finansowych – poprzez podejmowanie corocznych uchwał budżetowych Rady Miejskiej w Ropczycach, wieloletnie prognozy finansowe oraz inne tym podobne dokumenty finansowe oraz projekty realizowane przy wykorzystaniu funduszy zewnętrznych,
- prawnych – uchwały Rady Miejskiej w Ropczycach, zarządzenia Burmistrza Ropczyc, regulacje w postaci aktów prawa miejscowego, decyzje administracyjne, różne instrumenty polityki rozwoju, umowy, kontrakty i porozumienia pomiędzy gminą, a innymi samorządami, administracją państwową, parterami społecznymi i gospodarczymi (m.in. koncentracja na obszarach strategicznej interwencji, porozumienie terytorialne) itp.,
- wdrożeniowych – programy i plany branżowe, polityki rozwoju, które opisują w większym przybliżeniu niż strategia lub w sposób specjalistyczny podejście do danego zagadnienia, obszaru czy grupy społecznej,
- projektowych – przedsięwzięcia, zadania o charakterze twardym i miękkim, tematyczne lub horyzontalne, wdrażane w gminie mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców,
- planowania przestrzennego - miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, procedury zapewniające udział mieszkańców w planowaniu przestrzennym itp.,
- organizacyjno-zarządczych – aktualizacje regulaminów, statutów i procedur, tworzenie zespołów zadaniowych i projektowych, powoływanie dedykowanych ciał o charakterze opiniodawczo-doradczym,
- kontrolnych - monitoring stanu zagospodarowania przestrzennego, kontrola jakości itp.,
- społecznych – działania edukacyjne, informacyjne i promocyjne, konsultacje, strona internetowa gminy i jednostek gminnych, profile w mediach społecznościowych, media lokalne i ponadlokalne itp.

Organizacja i podmioty zaangażowane w realizację strategii

Za realizację założeń i działań określonych w Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce odpowiedzialność ponosić będą przede wszystkim władze samorządowe gminy – Burmistrz Ropczyc i Rada Miejska w Ropczycach. W przypadku pierwszego rozumie się przez to strategiczną rolę organu wykonawczego samorządu gminnego w stymulowaniu i koordynacji działań podejmowanych przez różnorodne podmioty i środowiska, jak również w mobilizowaniu oraz integrowaniu zasobów pozostających w ich dyspozycji – na rzecz realizacji celów i kierunków działań określonych w strategii. Z kolei organ uchwałodawczy, reprezentujący różnorodne środowiska lokalne, ma stanowić wsparcie merytoryczne, w szczególności w zakresie proponowania nowych kierunków działań i rozwiązań

realizacyjnych, bazujących na opiniach mieszkańców gminy, a w konsekwencji podejmowania uchwał w zakresie aktualizacji dokumentu. Decyzje, podejmowane będą w porozumieniu tych organów i oparte zostaną na kompleksowym podejściu do aktualnych uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przestrzennych i środowiskowych, będą w bardzo istotny sposób wpływały na rozwój gminy Ropczyce.

Wdrażanie Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata: 2022-2030, oparte zostanie na wielu zróżnicowanych tematycznie zadaniach i działaniach, które będą znajdować się w kompetencjach różnych podmiotów. Wiązało się to będzie ze sprawną i efektywną współpracą pomiędzy zainteresowanymi i zaangażowanymi stronami. W związku z powyższym, w Urzędzie Miejskim w Ropczycach wybranie zostanie koordynator, który będzie odpowiedzialny za poniższe działania: sprawozdawczość, koordynacja, działania informacyjne i promocyjne. Do zadań koordynatora należeć będą m.in.:

- realizacja przypisanych zadań i projektów,
- koordynowanie współpracy oraz ciągłe pozyskiwanie nowych partnerów do realizacji zadań zapisanych w dokumencie strategicznym,
- systematyzowanie realizacji działań zapisanych w strategii oraz innych dokumentach,
- nawiązywanie współpracy z partnerami i odbiorcami działań strategii,
- monitorowanie i ewaluacja procesu realizacji zadań określonych w strategii, przygotowywanie sprawozdań, koordynacja ewentualnego procesu aktualizacji dokumentu,
- poszukiwanie dodatkowych źródeł finansowania realizacji zadań i projektów do realizacji przedmiotowego dokumentu,
- zapewnienie działań w zakresie informacji i promocji.

Aby działania związane z realizacją strategii były optymalne należy w to włączyć współpracę wszystkich referatów, zespołów i stanowisk w Urzędzie Miejskim w Ropczycach oraz jednostek gminnych ze wskazanym koordynatorem. Dokument uwzględnia ponadto zadania wykraczające poza bezpośrednie kompetencje gminy, stąd potrzeba włączenia w system realizacji i współpracy partnerów, jak: administracja rządowa, inne jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, np. Stowarzyszenie Przedsiębiorców powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego, Lokalną Grupę Działania Partnerstwo 5 Gmin, Klaster OZE, przedstawicieli biznesu, organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, mieszkańców, a także partnerów zagranicznych. Wszyscy partnerzy realizujący zadania określone w strategii będą musieli wykazać się zaangażowaniem i dobrą komunikacją z koordynatorem. Utworzenie takiej sieci współpracy przyczyni się do koordynacji zadań w zakresie wspierania rozwoju lokalnego, efektywniejszego generowania pomysłów i inicjatyw na nowe działania projekty w tym pozyskiwanie dla nich finansowania oraz realnego zarządzania Strategią Rozwoju Gminy Ropczyce na lata: 2022-2030.

Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Tabela 25. Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych.

Obszar tematyczny	Rodzaj dokumentu	Dokument i/lub dedykowana uchwała	Wytyczne dla aktualizacji lub sporządzania dokumentów
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	Uchwała nr XXXVII/369/21 Rady Miejskiej Ropczyce z dnia 13.08.2021 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ropczyce.	Studium generalnie zgodne z modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, określonym w strategii. Dokument aktualny.
	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	Podstawowym aktem planistycznym dla gminy Ropczyce jest Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Ropczyce, uchwalona Uchwałą nr XLVII/487/22 z dn. 29.04.2022 Rady Gminy Ropczyce.	Plany odnoszą się do działań ukierunkowanych na zwiększenie i wykorzystanie potencjału gospodarczego, turystycznego i atrakcyjności osadniczej gminy oraz rozbudowy jej infrastruktury społecznej i komunalnej, z uwzględnieniem założeń modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy oraz zasad i rekomendacji dla polityki przestrzennej określonych w strategii.
Energetyka	Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Ropczyce na lata 2014-2029 – uchwała nr LI/548/14 z dnia 28 marca 2014 r. Na sesji Rady Miejskiej w Ropczycach, która odbędzie się 24 lutego zostanie przedstawiony pod głosowanie projekt uchwały zawierający aktualizację projektu założeń na lata 2014-2025 z perspektywą do 2037 r.	Zgodnie z Ustawą art.7, ust. 1 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 18 i 19 ustawy „Prawo energetyczne” (Dz. U. nr 153 poz. 1504 z 2003r. z późn. zmianami). – Prawo energetyczne, burmistrz jest odpowiedzialny za opracowanie projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Projekt założeń sporządza się dla obszaru gminy co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lat, zgodnie z zakresem określonym w ww. ustawie. Projekt założeń podlega opiniowaniu przez samorząd województwa oraz wyłożeniu do publicznego wglądu z możliwością składania przez zainteresowane strony wniosków, zastrzeżeń i uwag. Rada uchwała założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, rozpatrując jednocześnie powyższe. Dokument aktualny.
	Plan zaopatrzenia w ciepło, energię	Brak	Dokument opracowywany jest w przypadku, gdy plany

	elektryczną i paliwa gazowe		przedsiębiorstw energetycznych nie zapewniają realizacji założeń. Można go przygotować dla obszaru gminy lub jej części. Plan opracowywany jest na podstawie uchwalonych przez radę gminy założeń i winien być z nim zgodny
Gospodarka komunalna	Wieloletnie plany gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Ropczyce na lata 2022-2026, uchwała nr XLV/467/22 Rady Miejskiej w Ropczycach z dnia 21 marca 2022 r	Dokument aktualny, zgodny z celami strategii
	Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych	Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2022-2024. Uchwała Rady Miejskiej w Ropczycach nr XLVII/493/22 z dn. 29 kwietnia 2022 r.	Zgodnie z Ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych opracowuje przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne. Przez to przedsiębiorstwo rozumie się przedsiębiorcę, jeżeli prowadzi działalność gospodarczą w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków, oraz gminne jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, prowadzące tego rodzaju działalność. Powinien być zgodny z kierunkami rozwoju gminy. Strategia przewiduje jako jedno z kluczowych działań inwestycje dotyczące rozwoju sieci wodno-kanalizacyjnej – cel operacyjny 3.4.1. Rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej. System wsparcia indywidualnej gospodarki wodno-ściekowej.
Ochrona i opieka nad zabytkami oraz zarządzanie dziedzictwem	Gminny program opieki nad zabytkami	Uchwała nr XXXIII/361/13 Rady Miejskiej Ropczyce z dnia 28 stycznia w sprawie przyjęcia „Gminnego programu opieki nad zabytkami miasta i gminy Ropczyce na lata 2013 – 2017” Brak aktualnego dokumentu.	Zgodnie z Ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, burmistrz jest odpowiedzialny za opracowanie gminnego programu opieki nad zabytkami. Program sporządza się na okres 4 lat. Program przyjmuje rada, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków. Konieczne opracowanie nowego dokumentu przy zapewnieniu jego spójności ze strategią – cel

			operacyjny 3.1.3. Ochrona zabytków, miejsc kultów religijnych, obiektów historycznych i kulturowych.
Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu	Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ropczyce na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023, uchwała nr XXXI/287/16 Rady Miejskiej w Ropczycach z dnia 25 listopada 2016 r.	Dokument aktualny, zgodny z celami strategii. W perspektywie potrzebna będzie aktualizacja lub opracowanie nowego dokumentu (zgodnie z Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska), z uwzględnieniem treści zawartych w strategii – m.in. cele operacyjne: 4.2.2. Edukacja ekologiczna oraz kształtowanie postaw i wzorów zachowań, przede wszystkim młodego pokolenia, we współpracy z partnerami publicznymi oraz organizacjami pozarządowymi oraz 4.2.3. wieloaspektowe działania na rzecz ochrony przyrody i różnorodności biologicznej.
	Plan gospodarki niskoemisyjnej	Uchwała nr XXXIV/313/17 Rady Miejskiej w Ropczycach z dnia 27 stycznia 2017 r.	Dokument wyznacza kierunki rozwoju gospodarki niskoemisyjnej do 2020 roku. Rekomenduje się opracowanie programu na kolejne lata. Powinien być spójny ze strategią i ją uszczegóławiać. Dokument stanowi instrument pozyskiwania środków zewnętrznych m.in. na działania w zakresie wymiany pieców, termomodernizacji budynków, rozwoju transportu publicznego i ścieżek rowerowych czy wdrażania OZE. Działania te strategia rozwoju gminy traktuje, jako priorytetowe.
	Program usuwania azbestu	Uchwała nr LIII/635/10 z dn. 27 września 2010 r. w sprawie uchwalenia Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Ropczyce w latach 2010 – 2032	Dokument aktualny, zgodny z celami strategii.
	Program małej retencji	Brak dokumentu.	Program rekomendowany do sporządzenia m.in. z uwagi na zmiany klimatu, dostępność środków zewnętrznych na inwestycje retencyjne oraz możliwość wykorzystania, jako instrument wzbogacania

			bioróżnorodności. Strategia zakłada działania w zakresie gospodarki wodnej i retencji, w tym budowy zbiorników – cel operacyjny 4.1.2 Działania z zakresu zwiększenia retencji w tym publicznej, prywatnej i naturalnej.
Transport	Strategia rozwoju elektromobilności	Brak dokumentu.	Dokument opcjonalny, ważny w kontekście dążenia do realizacji zasad zrównoważonego rozwoju w zakresie mobilności, w której szczególne miejsce zajmuje elektromobilność, a także ze względu na dostępność środków zewnętrznych na przedmiotowe działania. Ewentualne opracowanie w szerszym partnerskie, np. powiatowym lub aglomeracyjnym.
	Plany rozwoju sieci drogowej wraz planami finansowania w zakresie dróg gminnych	Brak	Zgodnie z Ustawą z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, do zarządcy drogi należy w szczególności opracowywanie planów rozwoju sieci drogowej. Kwestia rozwoju infrastruktury drogowej stanowi jeden z priorytetów strategii – cel operacyjny 3.2.1. Budowa, rozbudowa, modernizacja dróg.
Polityka społeczna	Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ropczyce na lata 2021-2031; uchwała nr XXXI/313/21 z dnia 26 lutego 2021 r.	Dokument aktualny, zgodny z celami strategii
	Gminny program rewitalizacji	Gminny program rewitalizacji Gminy Ropczyce na lata 2021-2027; uchwała nr L/507/22 z dnia 24 czerwca 2022 r.	Dokument aktualny, zgodny z celami strategii
	Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla miasta i gminy Ropczyce na lata 2021-2026; uchwała nr XXXI/314/21 z dnia 26 lutego 2021 r.	Dokument aktualny, zgodny z celami strategii
	Gminny program wspierania rodziny	Program Wspierania Rodziny w gminie	Dokument aktualny, zgodny z celami strategii (zgodnie z

		Ropczyce na lata 2022-2024; uchwała nr XLIX/497/22 z dnia 30 maja 2023 r.	Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy), z uwzględnieniem treści zawartych w strategii – cel operacyjny 2.4.1. Ulepszenie systemu placówek ochrony zdrowia.
	Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	Jeden program pod nazwą: „Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w gminie Ropczyce” Uchwała Rady Miejskiej w Ropczycach Nr LVI/ 576 /22 z dnia 29 grudnia 2022 r. (obowiązuje w 2023 roku)	Program przyjmowany corocznie. Dokument powinien być spójny ze strategią – cel operacyjny 2.2.1 Aktywizacja społeczeństwa, w tym osób zagrożonych wykluceniem społecznym i osób starszych oraz 2.2.3 Zwiększenie świadomości społecznej w obszarze zjawisk dysfunkcyjnych.
	Gminny program przeciwdziałania narkomanii		
Rozwój lokalny	Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3. Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Uchwała Nr LVI/578/22 Rady Miejskiej w Ropczycach z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Ropczyce z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023.	Program przyjmowany corocznie. Obszary współpracy finansowej i niefinansowej powinny uwzględniać szczególnie te pola, które strategia uznaje za kluczowe i w których organizacje pozarządowe zostały wskazane, jako partnerzy realizacyjni.
	Programy odnowy miejscowości	Programy odnowy sołectw: Mała, Lubzina i Gnojnica. Aktualny jest prawdopodobnie tylko dot. Małej	Opcjonalne opracowanie. Programy mogą uszczegółowić zapisy strategii, tworząc przestrzeń do realizacji wielu działań lokalnych, w tym przy zaangażowaniu mieszkańców, a jednocześnie stać się instrumentami pozyskiwania środków na dedykowane przedsięwzięcia.
Oświata	Plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez	Uchwała L/504/22 Rady Miejskiej w Ropczycach z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia planu	Dokument aktualny, zgodny z celami strategii. Dokument jest aktualizowany w miarę potrzeb

	gminę	sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Ropczyce oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych	
Zarządzanie kryzysowe	Gminny plan zarządzania kryzysowego	Zatwierdzony przez Burmistrza Ropczyc i Starostę Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego w grudniu 2022 r. Uwzględnia zagrożenie epidemiologiczne i zespół przedsięwzięć w przypadku zagrożenia epidemiologicznego	
Finanse publiczne	Wieloletnia prognoza finansowa	Uchwała Nr XXIX / 292 / 20 Rady Miejskiej w Ropczycach z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Ropczyce na lata 2021 – 2029.	Dokument aktualny, zgodny z zapisami strategii. Aktualizacja zgodnie z potrzebami.

Źródło: Opracowanie własne.

Monitoring i ewaluacja

Monitorowanie Strategii Rozwoju Gminy jest procesem systematycznego zbierania, raportowania i interpretowania danych w cyklicznych odstępach czasu. Monitorowanie dostarcza informacji o postępach w realizacji i efektach wdrażania poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych i uzupełniających. Monitoring pozwala także na zbadanie prawidłowości wykorzystania pomocy finansowej, z której skorzystano przy wdrażaniu strategii rozwoju gminy. Monitoring będzie odbywał się poprzez realizację poszczególnych projektów inwestycyjnych, społecznych i uzupełniających.

Zaproponowane wskaźniki są zgodne z następującymi kryteriami:

- mierzalność – wskaźniki powinny być możliwe do zmierzenia na odpowiednio wysokim poziomie dokładności,
- rzetelność – pomiar wskaźników powinien być dokonywany w sposób obiektywny, za każdym razem na tych samych zasadach,
- trafność – wskaźniki powinny odzwierciedlać rzeczywisty poziom realizacji celów, a więc być dobrane tak, aby odzwierciedlać rzeczywiste wyniki działań,
- dostępność – wskaźniki powinny być dostępne dla osób lub instytucji dokonujących ewaluacji, ich pozyskanie powinno być proste i nie może wymagać nadmiernych nakładów finansowych ani czasowych.

Monitoring realizacji poszczególnych projektów będzie odbywał się poprzez określone wskaźników produktu i rezultatu. Wskaźniki produktu mierzą konkretne, materialne efekty działań podejmowanych w ramach realizacji zapisów dokumentu (tym samym poziom wyjściowy tych wskaźników wynosi zero). Z kolei wskaźniki rezultatu pokazują zmiany wynikające z wykorzystania wytworzonych produktów (punktem odniesienia jest poziom danego wskaźnika przed rozpoczęciem działań).

Priorytetową rolę w procesie realizacji i monitorowania strategii odgrywała będzie jednostka samorządu terytorialnego, której przewodniczy burmistrz. Do jego najważniejszych zadań należało będzie powołanie zespołu lub koordynatora ds. realizacji i monitorowania strategii rozwoju gminy oraz nadzorowanie wdrażania strategii.

Ocena skuteczności realizacji strategii zostanie oparta na działaniach zespołu ekspertów ds. realizacji i monitorowania strategii rozwoju gminy w pierwszym kwartale każdego roku. Zespół ten składać się może z pracowników różnych komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego i jednostek podległych budżetowo JST, bądź powołanych do tego celu ekspertów zewnętrznych wykazujących się odpowiednią wiedzą i doświadczeniem. Za nadzorowanie całości procesu odpowiadać będzie Burmistrz Ropczyc.

Monitoring poszczególnych wskaźników zostanie przypisany do określonych komórek.

Obszar strategiczny 1 – Gospodarka i rolnictwo					
Cel strategiczny 1. Zrównoważony rozwój gospodarczy					
Cele operacyjne	Rezultaty	Wskaźnik rezultatu	Źródło pozyskania informacji	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika
Cel operacyjny I. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości	Zwiększenie liczby miejsc przeznaczonych pod tereny inwestycyjne	Powierzchnia nowych terenów inwestycyjnych w gminie	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	0	70 h
	Rozwój stref aktywności gospodarczej Zwiększenie potencjału gospodarczego i inwestycyjnego gminy Pozyskanie inwestorów	Liczba nowych inwestorów	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	0 inwestorów	3 inwestorów
	Lepsza komunikacja z autostradą A4 oraz rozwój komunikacji wewnętrznej	Długość wybudowanych, zmodernizowanych dróg na terenie gminy	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	0 km	30 km
	Wzrost zainteresowania inwestorów ofertą gminy Budowa lokalnej marki gospodarczej Pozyskanie inwestorów	Liczba zorganizowanych spotkań z przedsiębiorcami w celu rozwoju lokalnej gospodarki	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	0 spotkań	8 spotkań
	Wsparcie rozwoju i ekspansji firm lokalnych Wzrost gospodarczy	Liczba przedsięwzięć w zakresie wsparcia i promocji firm lokalnych oraz objętych nimi podmiotów	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	0 spotkań	3 spotkania
	Wzrost liczby przedsiębiorstw na terenie gminy Spadek bezrobocia	Spadek bezrobocia	Władze samorządowe	310 (stan na 31.12.2022)	250
Cel operacyjny II. Rozwój	Stworzenie rynku zbytu dla produktów	Liczba kampanii promujących	gminy,	0	7

turystyki i rekreacji oraz budownictwa mieszkaniowego	o charakterze produktu regionalnego, lokalnego, tradycyjnego	oferty lokalnych przedsiębiorców, rolników i producentów			
	Komercjalizacja niektórych usług branży turystyczno-rekreacyjnej, zmierzająca do wzrostu przedsiębiorczości	Liczba funkcjonujących gospodarstw agroturystycznych	Urząd Miejski w Ropczycach	3	4
	Poprawa warunków dla zakładania i prowadzenia podmiotów ekonomii społecznej Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem Wzrost atrakcyjności turystycznej, inwestycyjnej gminy	Liczba działających na terenie gminy podmiotów związanych z branżą turystyczną, rekreacyjną, gastronomiczną i noclegową	Urząd Miejski w Ropczycach	4	6
Cel operacyjny III. Wsparcie rozwoju rolnictwa	Wsparcie innowacyjnych technologii w rolnictwie, lokalnego rolnictwa i upraw oraz rozwoju przetwórstwa rolnospożywczego	Liczba podmiotów gospodarczych zajmujących się produkcją rolnictwa ekologicznego	Urząd Miejski w Ropczycach	1	2
Cel operacyjny IV. Promocja przedsiębiorczości w gminie	Współpraca z organizacjami zewnętrznymi i stowarzyszeniami, których gmina jest członkiem	Liczba podjętych działań promocyjnych w ramach współpracy z organizacjami zewnętrznymi i stowarzyszeniami	Urząd Miejski w Ropczycach	1	2
Cel strategiczny 2 Dogodne warunki życia oraz wysoka jakość usług publicznych, wzmacniających kapitał ludzki i społeczny					
Cele operacyjne	Rezultaty	Wskaźnik rezultatu	Źródło pozyskania informacji	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika
Cel operacyjny 1. Wzmacnianie kapitału społecznego	Rozwój bazy dydaktycznej oraz przyszłolnej infrastruktury rekreacyjno-sportowej	Liczba dzieci korzystających z nowej bazy edukacyjnej i/lub rekreacyjnosportowej	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, placówki szkolno-wychowawcze z terenu gminy Ropczyce	0	130
	Poprawa warunków nauki	Liczba sprzętów/materiałów edukacyjnych zakupionych do	Władze samorządowe	0	tablice interaktywne -12

		placówek oświatowych/edukacyjnych – nowoczesny sprzęt informatyczny: tablice interaktywne, drukarki 3D	gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, placówki szkolno-wychowawcze z terenu gminy Ropczyce		szt drukarki 3D – 2 szt.
	Zwiększenie dostępności infrastruktury, wyrównywanie szans edukacyjnych	Średni wiek komputera w szkole oraz liczba uczniów przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, placówki szkolno-wychowawcze z terenu gminy Ropczyce	10 lat 5 uczniów na komputer	3 lata 3 uczniów na komputer
	Zwiększenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej	Liczba projektów międzynarodowej wymiany uczniów oraz liczba uczestników	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, placówki szkolno-wychowawcze z terenu gminy Ropczyce	0	3
	Poprawa zdrowia dzieci i młodzieży szkolnej	Liczba dzieci i młodzieży, które skorzystały z pomocy psychologa	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, placówki szkolno-wychowawcze z terenu gminy Ropczyce	220	250
	Wsparcie młodzieży w procesie podejmowania decyzji	Liczba dzieci i młodzieży, które skorzystały z konsultacji	Władze samorządowe	900	950

	edukacyjno-zawodowych	dotyczących rozwoju edukacyjnego i/lub zawodowego	gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, Placówki szkolno-wychowawcze z terenu Gminy Ropczyce		
Cel operacyjny 2. Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami	Wzrost integracji społecznej osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym	Liczba spotkań tematycznych, oferty podjęcia pracy dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym	Placówki pomocy społecznej, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	33	144
	Stworzenie możliwości samodzielnego załatwienia spraw dla seniorów i osób ze specjalnymi potrzebami	Liczba placówek, w których zwiększono dostępność usług dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych	Placówki pomocy społecznej, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	5	7
	Wzrost wiedzy na temat zjawisk dysfunkcyjnych, rodzajów wykluczenia społecznego oraz możliwości wsparcia	Liczba działań skierowanych do społeczeństwa dotyczących problemów i zjawisk dysfunkcyjnych oraz możliwości wychodzenia z kryzysów	Placówki pomocy społecznej, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, placówki oświatowe	40	160
	Integracja osób starszych Zagospodarowanie czasu wolnego seniorów	Liczba wydarzeń kulturalnych, sportowych dla osób starszych, wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym	Podmioty zajmujące się rozwojem kultury, rekreacją, placówki pomocy społecznej Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	24	142
Cel operacyjny 3. Wzmacnianie tożsamości lokalnej i kulturowej	Wzbogacenie oferty turystycznej i kulturalnej spędzania czasu wolnego	Liczba uczestników wydarzeń kulturalnych	Biblioteki, ośrodki kultury, instytucje odpowiedzialne za działalność sportową, placówki oświatowe	66 252	224 200

			i edukacyjne		
	Zaspokojenie potrzeb kulturalnych mieszkańców, turystów i gości	Liczba imprez kulturalnych	Biblioteki, ośrodki kultury, instytucje odpowiedzialne za działalność sportową, placówki oświatowe i edukacyjne	344	1 350
	Zachęta do zwiększenia zainteresowania ofertą biblioteczną i czytelnictwem	Liczba nowych/zmodernizowanych obiektów kulturalnych	biblioteki, ośrodki kultury, placówki oświatowe i edukacyjne	0	2
Cel operacyjny 4. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	Wzrost świadomości społecznej w zakresie zdrowia	Liczba inwestycji zmodernizowanych przy wsparciu gminy	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	0	2
	Poprawa bezpieczeństwa w miejscach publicznych oraz utrzymania dobrego stanu infrastruktury w gminie Ropczyce dzięki monitorowaniu stanu gminu	Liczba przestępstw przeciwko mieniu oraz dewastacji infrastruktury i obiektów użyteczności publicznej	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	149	110
	Poprawa bezpieczeństwa w miejscach publicznych dzięki zwiększonej liczbie działań prewencyjnych	Liczba przedsięwzięć o charakterze prewencyjnym i edukacyjnym	Straże pożarne z terenu gminy Ropczyce, straż miejska, policja władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce,	24	36
Cel operacyjny 5. Angażowanie mieszkańców w rozwój gminy	Zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w realizacji zadań zleconych	Liczba przedsięwzięć o charakterze społecznym, gospodarczym, kulturalnym, edukacyjnym zrealizowana we współpracy z organizacjami	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	60	80

		pozarządowymi			
	Podjmowanie działań sprzyjających integracji mieszkańców oraz zachęta do partycypacji w rozwoju gminy	Zwiększenie poczucia tożsamości społecznej wśród mieszkańców. Liczba wydarzeń sprzyjających wzmocnieniu więzi lokalnych.	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	24	30
	Zwiększenie poczucia tożsamości społecznej wśród mieszkańców	Liczba działań promocyjnych, wydarzeń kulturalnych w celu zaangażowania osób mieszkających w gminie w krzewienie historii, kultury, sportu poprzez udział w różnych wydarzeniach	Władze samorządowe, biblioteki, ośrodki kultury, instytucje odpowiedzialne za działalność sportową, placówki oświatowe i edukacyjne	0	8
	Promocja lokalnej historii, kultury poprzez wydarzenia o charakterze kulturalnym i rekreacyjnym wzmacniające poczucie przynależności lokalnej	Liczba wydarzeń, eventów, w których zespoły artystyczne, sportowe, itp. będą promować gminę na i po za jej obszarem	Władze samorządowe, biblioteki, ośrodki kultury, Instytucje odpowiedzialne za działalność sportową, placówki oświatowe i edukacyjne	3 wydarzenia rocznie	5 wydarzeń rocznie
Cel strategiczny 3 Przestrzeń do życia i rozwoju					
Cele operacyjne	Rezultaty	Wskaźnik rezultatu	Źródło pozyskania informacji	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika
Cel operacyjny 1. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej	Zwiększona funkcjonalność i dostępność przestrzenna	Liczba zwiększonych funkcjonalności, wprowadzonych rozwiązań logistycznych ułatwiających funkcjonowanie	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce,	0	2
	Poprawa estetyki i funkcjonalności ważnych obiektów użyteczności obiektów publicznych i społecznych na terenie gminy	Liczba odnowionych, odrestaurowanych, zmodernizowanych obiektów	Władze samorządowe, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	30	32

	Zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego, religijnego i historycznego	Liczba odnowionych, odrestaurowanych, zmodernizowanych obiektów lokalnego dziedzictwa kulturowego, religijnego i historycznego	Władze samorządowe, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	2	5
	Rozwój terenów zielonych, sprzyjających odpoczynkowi, spędzeniu czasu wolnego, rekreacji	Liczba utworzonych zielonych stref rekreacji, oraz zielonych stref wypoczynkowych	Władze samorządowe, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	15	17
Cel operacyjny 2. Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury drogowej, pieszej i transportu publicznego	Utrzymanie i dbałość o stan komunikacji poprzez rozbudowy i modernizację infrastruktury drogowej	Długość rozbudowanych i zmodernizowanych dróg gminnych	Władze samorządowe, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	-	30 km Nowych/ Zmodernizowanych dróg
	Poprawa bezpieczeństwa pieszych	Liczba wybudowanych punktów oświetleniowych	Władze samorządowe, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	16 wybudowanych 2 026 zmodernizowanych (wymiana na ledy)	dodatkowo 200 szt. nowych lamp
Cel operacyjny 3. Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	Utrzymanie i dbałość o stan ścieżek poprzez rozbudowy i modernizację infrastruktury drogowej	Długość wybudowanych, zmodernizowanych ścieżek rowerowych i pieszych	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, placówki szkolno-wychowawcze z terenu gminy Ropczyce	0	10 km nowych ścieżek
	Utrzymanie i dbałość o stan komunikacji poprzez rozbudowy i modernizację infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej	Ilość, zmodernizowanych, utworzonych obiektów architektury sportowo-rekreacyjnej	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, placówki szkolno-wychowawcze z	20	25

			terenu gminy Ropczyce		
Cel operacyjny 4. Poprawa jakości i dostępności infrastruktury technicznej	Zwiększenie dostępności i jakości usług kanalizacyjnych	Odsetek mieszkańców i/lub gospodarstw domowych posiadających dostęp do sieci kanalizacyjnej	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	odbiorcy - grupa taryfowa gospodarstwa domowe (stan na 31.12.2022 r.) - 3 658	Wzrost o 3%
	Zwiększenie dostępności i jakości usług w zakresie dostarczania wody, poprawa jakości wody pitnej	Odsetek mieszkańców i/lub gospodarstw domowych posiadających dostęp do sieci wodociągowej	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	odbiorcy - grupa taryfowa gospodarstwa domowe (stan na 31.12.2022 r.) - 4 471	Wzrost o 3%
	Poprawa retencji	Liczba zbiorników retencyjnych	Zakład Gospodarki Komunalnej, Urząd Miejski w Ropczycach	0	1
	Ograniczenie problemu wykluczenia cyfrowego wśród mieszkańców gminy	Liczba gospodarstw domowych, które korzystają z przyłącza do sieci internetowej	Władze samorządowe gminy, sołtysi, radni	10 punktów darmowego dostępu do WiFi na terenie gminy	11 punktów darmowego dostępu do WiFi na terenie gminy
	Zwiększenie dostępności i jakości usług dostarczania paliwa gazowego (dostępność gazu we wszystkich sołectwach)	Odsetek mieszkańców i/lub gospodarstw domowych posiadających dostęp do sieci gazowej	Władze samorządowe gminy, sołtysi, radni	73,51 %	75 %
Cel strategiczny 4 Środowisko naturalnie					
Cele operacyjne	Rezultaty	Wskaźnik rezultatu	Źródło pozyskania informacji	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika
Cel operacyjny I. Odpowiedzialne gospodarowanie	Kształtowanie odpowiednich stosunków wodnych w podłożu	Liczba zrealizowanych przedsięwzięć i liczba ich odbiorców	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	0	1

infrastrukturą i zasobami	Ochrona i poprawa stanu środowiska, w szczególności wód	Liczba gospodarstw domowych, które zrealizowały instalacje wykorzystania wody opadowej	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, mieszkańcy	-	15 % wszystkich mieszkańców
Cel operacyjny II. Troska o stan środowiska naturalnego i działania na rzecz adaptacji do zmian klimatu	Promocja lokalnego biznesu oraz gminy jako nowoczesnych i dbających o ekologię	Liczba firm z „zielonym certyfikatem”	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce	1	2
	Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców oraz wykształcenie zachowań prośrodowiskowych	Liczba wydarzeń z zakresu edukacji ekologicznej w szkołach	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, mieszkańcy	14	16
	Wzrost poziomu czystości środowiska Wzmocnienie kondycji i bioróżnorodności środowiska naturalnego	Liczba opracowań i publikacji na temat bioróżnorodności na terenie gminy	Urząd Miejski w Ropczycach	3	5
Cel operacyjny III. Rozwój odnawialnych źródeł energii	Zwiększenie, zróżnicowane i ustabilizowanie zasobów energii	Roczna produkcja energii odnawialnej na obszarze gminy	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, mieszkańcy	4027 MWh/rok	+15%
	Zwiększenie wykorzystania OZE przez mieszkańców	Liczba i/lub odsetek gospodarstw domowych, które korzystają z OZE	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, Mieszkańcy	415	+15%
	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej	Liczba i odsetek budynków użyteczności publicznej korzystających z OZE	Władze samorządowe gminy, Urząd Miasta i Gminy Ropczyce, Mieszkańcy	4	7

Ramy finansowe strategii

Ramy finansowe określają wielkości nakładów finansowych przewidzianych na realizację strategii oraz potwierdzają możliwość realizacji przez jednostkę samorządu terytorialnego zaplanowanych działań. Ramy finansowe są zależne od zakresu przedmiotowego i horyzontu czasowego podejmowanych działań, kondycji finansowej gminy oraz jej możliwości inwestycyjnych, w tym założeń długofalowej polityki finansowej i inwestycyjnej, a także uwarunkowań zewnętrznych. Przy jej konstruowaniu wykorzystano doświadczenia zebrane w wyniku działań podejmowanych w ostatnich latach, w tym przede wszystkim związane z wdrażaniem poprzedniej strategii na lata 2014-2020, a także dostępności potencjalnych zewnętrznych źródeł finansowania. Finansowanie działań rozwojowych, określonych w Strategii Rozwoju Gminy Ropczycy na lata: 2022-2030, będzie się odbywać przy wykorzystaniu środków, które pozostają w dyspozycji samorządu lub o które gmina może skutecznie zabiegać. Wśród nich najistotniejsze są środki publiczne, wspomagane funduszami prywatnymi w ramach zawiązywanych partnerstw. Środki pochodzące z budżetu gminy będą zapewniały niezbędne współfinansowanie projektów w ramach programów operacyjnych i innych finansowanych ze źródeł krajowych i międzynarodowych.

Analizując zdolność finansowania gminy Ropczycy do realizacji zadań wynikających z zapisów strategii, należy odnieść się do danych historycznych przedstawiających stan finansów gminnych, a także dokonać próby określenia potencjału inwestycyjnego gminy w perspektywie objętej strategią, opierając się przy tym na danych prognostycznych.

W okresie 2014-2021 z roku na rok rosły dochody budżetu gminy, zwiększając się z ok. 85,9 mln zł w roku 2014 do 157,1 mln zł w roku 2021 (+82%). Suma dochodów z budżetu gminy Ropczycy wyniosła w 2021 roku 157,1 mln złotych, co daje ponad 5,7 tys złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Jest to wzrost wydatków o 12.7% w porównaniu do roku 2020. W porównaniu do 2014, w którym dochód na mieszkańca wyniósł 3,2 tys zł to wzrost 78%. Z punktu widzenia struktury budżetu gminy ważnym źródłem wzrostu poziomu dochodów były dochody os osób prawnych, fizycznych i innych jednostek. W okresie 2014-2021 wzrost ten wyniósł 28% (dochody wzrosły z ponad 32 mln do blisko 42 mln).

Wymiarem aktywności samorządu terytorialnego w kreowaniu podstaw rozwoju lokalnego są przede wszystkim wydatki budżetowe. Zauważa się wzrost wydatków budżetowych ponoszonych przez gminę Ropczycy. W okresie 2014-2021 wzrosły one z ok. 84,9 mln zł do ok. 152 mln zł (+79%). Podobnie w całym okresie wzrastały wydatki gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W roku 2014 było to ok. 3 100 zł, a w 2021 już ok. 5 500 zł, przy czym poziom 4300 zł przekroczyły dopiero w 2017 (co wiązało się w dużej mierze z transferami przekazywanymi w ramach programu „Rodzina 500+”). Szczególnym rodzajem wydatków są wydatki inwestycyjne, które służą kreowaniu nowej jakości życia mieszkańców gminy, tworząc podstawy trwałego rozwoju społecznego, gospodarczego, środowiskowego i przestrzennego.

Przeprowadzona analiza wykazała, że okresie 2014-2021 gmina Ropczycy prowadziła konsekwentną i zrównoważoną politykę budżetową (w sposób odpowiedzialny gospodarowano środkami budżetowymi, prowadząc skuteczną politykę zwiększania dochodów gminy przy jednoczesnym zwiększaniu wydatków, w tym wydatków inwestycyjnych, stopniowo zmniejszając obciążenia wynikające z obsługi długów), a jednocześnie potwierdza możliwość wykorzystania wsparcia funduszy zewnętrznych w realizacji projektów zapisanych w strategii.

Tworząc ramy finansowe planowanej działalności związanej z realizacją projektów ujętych w strategii, należy wziąć pod uwagę prognozy dotyczące źródeł i wysokości finansowania projektów

w ramach unijnych Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021-2027, prognozy dotyczące stanu finansów publicznych, kluczowe wskaźniki makroekonomiczne, przy uwzględnieniu sytuacji, w jakiej znajdować się będzie budżet gminy Ropczyce w perspektywie najbliższych lat. Założenia przyjęte w analizie dotyczą m.in.:

- Wieloletniego planowania finansowego, w szczególności powiązania Strategii z: Wieloletnią Prognozą Finansową Gminy Ropczyce, Strategią Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2030” i Regionalnym Programem Operacyjnym, Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030, Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku) itp.;
- Utrzymującej się nadal dużej liczby podmiotów publicznych, których środki mogą być wykorzystywane dla realizacji celów zapisanych w strategii w sposób bezpośredni – np., jako element kontraktów terytorialnych, środków w ramach RPO lub pośredni – jako element programów sektorowych, których instrumenty są koordynowane dla osiągnięcia celów rozwoju wyznaczonych w odniesieniu do określonego terytorium, co oznacza w konsekwencji możliwość skorzystania z dużej liczby rozproszonych źródeł finansowania przedsięwzięć ujętych w strategii;
- Rosnącej roli środków prywatnych, za pomocą, których można realizować cele rozwojowe ujęte w strategii, w tym funduszy pożyczkowych, gwarancji i poręczeń kredytowych, bankowych usług finansowych, jak i mechanizmów oraz form partnerstwa publiczno-prywatnego;
- Dużej wysokości środków wydatkowanych przez budżet UE, budżet państwa i inne podmioty publiczne na realizację przedsięwzięć wspierających rozwój społeczny, gospodarczy, środowiskowy i przestrzenny oraz kreujących konkurencyjność w wymiarze lokalnym i regionalnym.

Strategia określa kierunki interwencji podejmowanej w perspektywie roku 2030, w tym inwestycji gminnych, które dotyczą przede wszystkim: rozbudowy infrastruktury sieciowej i technicznej, otwarcia nowych terenów inwestycyjnych oraz infrastruktury społecznej, rekreacyjnej i kulturalnej. Inwestycje kluczowe wraz z szacowanymi ramami i potencjalnymi źródłami finansowania przedstawiono w poniżej tabeli. Wycena wykorzystuje m.in. bazę wiedzy i doświadczeń powstałą w wyniku realizacji różnego typu inwestycji w ostatnich latach w gminie, kosztorysy zawarte w opracowanych już projektach, studiach wykonalności itp., a także najbardziej aktualne informacje na temat możliwości dofinansowania działań ze środków zewnętrznych.

Lp.	Nazwa inwestycji	Lokalizacja	Szacunkowe koszty	Potencjalne źródło finansowania
1	Utworzenie Centrum Kulturalno-Oświatowego na terenie dawnego dworca poprzez nadanie nowych funkcji społecznych, kulturalnych turystycznych i gospodarczych	Obecnie teren dworca autobusowego - Ul. Grunwaldzka Dz. Nr 793/4; 793/10; 793/11	35 000 000 zł	Budżet gminy EFRR
2	Utworzenie Parku Wypoczynku i Rekreacji	Tereny między basenami a ZOZ Ropczyce	5 000 000 zł	Gmina Ropczyce/FEP
3	Regulacja Wielopolki	Koryto rzeki	10 000 000 zł	Budżet Państwa,

	w Ropczycach	Wielopolka na całym obszarze objętym programem rewitalizacji		Gmina Ropczyce
4	Rewitalizacja Ogródka Jordanowskiego w Ropczycach	Ropczyce, ul. Zielona, ul. Kościuszki, obręb geodezyjny Ropczyce, działki nr 977/14, 977/13, 977/12	3 000 000 zł	Gmina Ropczyce
5	Utworzenie Muzeum Józefa Mehoffera	Planowany obiekt biblioteki naprzeciwko pomnika Króla Kazimierza Wielkiego	1 500 000 zł	Gmina Ropczyce/FEP
6	Rewitalizacja układu komunikacyjnego w Ropczycach	Ulice Krakowska, Króla Kazimierza Wielkiego, Grunwaldzka oraz Zielona, Kochanowskiego, Bursztyna, Sienkiewicza, Św. Floriana	4 275 816,33 zł	Polski Ład/Gmina Ropczyce

Zasada dodatkowości środków finansowych w realizacji projektów zapisanych w strategii oznacza, że to od potencjału inwestycyjnego jednostki samorządu terytorialnego zależy, w jakim czasie i ile środków finansowych będzie mogła przeznaczyć na działania związane z rozwojem, czyli przede wszystkim na realizację strategii rozwoju gminy. Dlatego tak istotne jest oszacowanie potencjału inwestycyjnego gminy.

Wskaźniki do szacowania potencjału inwestycyjnego gminy zaczerpnięto z prognoz finansowych zawartych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Ropczyce na lata 2021-2029 przyjętej Uchwałą nr XXIX / 292 / 20 Rady Miejskiej w Ropczycach z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Ropczyce na lata 2021 – 2029. Przyjęto w nich prognozowaną, średnioroczną wysokość wydatków gminy ogółem na poziomie ok. 143 mln zł. Określając potencjał inwestycyjny gminy Ropczyce, posłużono się metodologią opartą na algorytmie obejmującym założenie, że:

$$PI = Wog. \times Wi \text{ gdzie:}$$

PI= potencjał inwestycyjny jednostki samorządu terytorialnego

Wog.= Wydatki budżetowe ogółem

Wi = średni procentowy udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem jednostki samorządu terytorialnego.

Potencjał inwestycyjny gminy stanowi iloczyn jego prognozowanych wydatków w okresie objętym prognozą i średniego procentowego udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach w okresie poprzednim do prognozowanego. Tak wyliczony potencjał inwestycyjny gminy można uznać za podstawę przyszłej aktywności inwestycyjnej gminy.

Dla Gminy Ropczyce potencjał inwestycyjny w latach 2021-2029 obrazuje poniższa tabela:

Tabela 26. Potencjał inwestycyjny Gminy Ropczyce.

Lata	Wydatki ogółem	Wydatki inwestycyjne	Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem [%]	Potencjał inwestycyjny
2021	150 482 271,23	17 918 285,41	11,91	17 922 438,50
2022	133 709 088,00	8 000 000,00	5,98	7 995 803,46
2023	132 900 000,00	7 000 000,00	5,27	7 003 830,00
2024	133 723 935,00	7 000 000,00	5,23	6 993 761,80
2025	134 325 000,00	7 000 000,00	5,21	6 998 332,50
2026	134 314 730,00	7 000 000,00	5,21	6 997 797,43
2027	134 610 239,00	7 000 000,00	5,20	6 999 732,43
2028	135 495 000,00	7 000 000,00	5,17	7 005 091,50
2029	136 037 118,00	7 000 000,00	5,15	7 005 911,58

Źródło: Wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego dla Gminy Ropczyce na lata 2021-2029.

Analizując dane, ustalono, że średnia wartość procentowego udziału wydatków inwestycyjnych planowanych do poniesienia przez gminę w okresie 2021-2029 wynosi 6,04%. Dzięki temu możliwe jest oszacowanie potencjału inwestycyjnego gminy Ropczyce w okresie realizacji strategii. Wykorzystując wskazany wyżej algorytm oszacowano, iż średniorocznie w latach 2021-2029 gmina może przeznaczyć na inwestycje ok. 8,3 mln zł. Prognozowane średnioroczne wydatki inwestycyjne na lata 2021-2029 mieszczą się w tych limitach lub są bardzo zbliżone do planowanych wydatków. Tym samym można stwierdzić, że gmina dysponuje potencjałem sfinansowania projektów ujętych w strategii, przy uwzględnieniu wsparcia kluczowych inwestycji ze środków zewnętrznych.

Źródła finansowania strategii

Realizacja przewidzianych w strategii projektów inwestycyjnych oraz zadań będzie wymagać wydatkowania znacznych środków finansowych. W obecnej sytuacji ekonomiczno – prawnej główne źródła finansowania rozwoju lokalnego stanowią:

- budżet jednostek samorządu terytorialnego: gmin, powiatu, województwa,
- budżet państwa: dotacje celowe, środki z rezerw celowych poszczególnych ministerstw,
- środki funduszy celowych, np. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

- środki z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności oraz Inicjatyw Wspólnotowych Unii Europejskiej,
- środki z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego,
- środki pochodzące z Banku Gospodarstwa Krajowego,
- środki pochodzące z Banku Ochrony Środowiska,
- środki pochodzące z Europejskiego Banku Inwestycyjnego,
- środki pochodzące z Banku Światowego,
- programu rządowego Nowy Ład,
- kredyty, pożyczki, itp.

Nowa perspektywa budżetowa Unii Europejskiej na lata 2021 – 2027 umożliwi pozyskanie znacznych funduszy z programów krajowych oraz z programu regionalnego. Środki finansowe na realizację celów będą pochodzić nie tylko z funduszy obecnie istniejących, ale także z nowo powstałych funduszy.

Należy jednak nadmienić, iż w okresie opracowywania Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata 2022 – 2030 trwały konsultacje w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2021 – 2027, dlatego też istnieje prawdopodobieństwo, iż możliwym będzie również korzystanie z innych instrumentów finansowania, które pojawią się w okresie programowania UE 2021 – 2027, w tym środków z Krajowego Programu Odbudowy.

Biorąc pod uwagę możliwość zewnętrznego finansowania zadań istotnym jest możliwość ich realizacji ze źródeł funduszy europejskich. Mając na względzie okres obowiązywania Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata 2022-2030, należy uwzględnić, iż finansowanie działań w niej określonych będzie przypadało na końcówkę perspektywy budżetowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020, ale przede wszystkim obejmie już okres Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021-2027 oraz wsparcie w ramach nowego Europejskiego Funduszu Odbudowy (Next Generation EU). Nowa perspektywa i siedmioletni budżet Unii Europejskiej (wieloletnie ramy finansowe) zaplanowano na 1 074,3 mld euro, a dodatkowy antykryzysowy pakiet odbudowy skumulowany w pierwszych latach ma wynieść 750 mld euro, w tym 390 mld euro w formie dotacji. Łącznie oznacza to kwotę 1 824,3 mld euro. Środki te przeznaczone są na wsparcie odbudowy państw członkowskich po pandemii Covid-19 oraz inwestycje w transformację ekologiczną i cyfrową. Tematyczne kierunki wydatkowania środków wyglądają następująco:

- Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa: 143,4 mld euro (z tego 10,6 mld euro w ramach Next Generation EU), w tym: Horyzont Europa i Fundusz InvestEU;
- Spójność, odporność i wartości: 1 099,7 mld euro (721,9 mld euro - fundusz odbudowy), w tym: fundusze polityki spójności, Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, Unijny Mechanizm Ochrony Ludności – RescEU, program działań w dziedzinie zdrowia;
- Zasoby naturalne i środowisko: 373,9 mld euro (17,5 mld euro - fundusz odbudowy), w tym: wspólna polityka rolna, Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji;
- Migracja i zarządzanie granicami: 22,7 mld euro, w tym: Fundusz Azylu i Migracji oraz Fundusz Zintegrowanego Zarządzania Granicami;
- Bezpieczeństwo i obrona: 13,2 mld euro, w tym: Europejski Fundusz Obronny i Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- Sąsiedztwo i świat: 98,4 mld euro, w tym Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej oraz Instrument Pomocy Humanitarnej;

- Europejska administracja publiczna: 73,1 mld euro¹.

Zauważalnym jest, że wraz z ustalonymi priorytetami, rosną inwestycje w transformację klimatyczną i cyfrową. Przewiduje się, iż kwestie klimatyczne będą bardzo istotne, a łączne wydatki na ten cel osiągną 30% łącznych wydatków ze wszystkich programów. Podobna sytuacja dotyczy cyfryzacji, która ma być traktowana priorytetowo, a wydatki na nią przeznaczone znajdują się we wszystkich programach. Podstawą unijnego planu odbudowy ma być Instrument finansowy na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, który ma zapewnić krajom europejskim wsparcie finansowe, które pozwoli łagodzić skutki społeczno-gospodarcze wynikłe w związku z wybuchem pandemii Covid-19. Budżet tego wsparcia ma wynieść ogółem to 672,5 mld euro (z 750 mld euro w ramach Europejskiego Funduszu Odbudowy), z czego 312,5 mld euro przewidziano w formie dotacji. Środki te mogą zostać rozdysponowane do końca 2023 r., a reformy i inwestycje muszą zostać wykonane do 2026 r. Istotę wsparcia stanowił będzie Krajowy Plan Odbudowy, finansowany ze środków Europejskiego Instrumentu na Rzecz Odbudowy, dla którego alokacja dla Polski wynosi 23,9 mld EUR, dodatkowo ponad 34 mld EUR z części pożyczkowej funduszu. Celem nadrzędnym KPO ma być odbudowa potencjału rozwojowego gospodarki, który został utracony w wyniku pandemii oraz dofinansowanie budowy trwałej konkurencyjności gospodarki i wzrost jakości i poziomu życia społeczeństwa w dłuższej perspektywie czasowej. Ma się to stać za sprawą m.in. przyspieszenia rozwoju niskoemisyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym, która w sposób odpowiedzialny wykorzystuje zasoby środowiska, rozwój oparty na wykorzystaniu technologii cyfrowych. Przewidywanym rezultatem realizacji celu strategicznego KPO jest zwiększenie produktywności gospodarki, zdolnej do tworzenia miejsc pracy, dostępnych dla większej liczby osób. Cele szczegółowe to:

- Jakościowy, innowacyjny rozwój gospodarki prowadzący do zwiększenia jej produktywności, uwzględniający transformację cyfrową kraju i społeczeństwa;
- Zielona transformacja gospodarki oraz rozwój zielonej, inteligentnej mobilności;
- Wzrost kapitału społecznego i jakości życia, w szczególności poprzez zapewnienie poprawy stanu zdrowia obywateli oraz wyższej, jakości edukacji i kompetencji dostosowanych do potrzeb nowoczesnej gospodarki.
- Osiągnięcie tych celów ma zostać zrealizowane poprzez poniższe komponenty i działania:
Komponent A. Odporność i konkurencyjność gospodarki - 4,133 mld euro, 17,3%;
- Komponent B. Zielona energia i zmniejszenie energochłonności - 6,347 mld euro, 26,6%;
- Komponent C. Transformacja cyfrowa - 3,034 mld, 12,7%;
- Komponent D. Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia - 4,262 mld, 17,9%;
- Komponent E. Zielona, inteligentna mobilność - 6,074 mld, 25,5%. Około 1/3 środków z funduszu ma trafić do samorządów.

Nowa perspektywa finansowa UE to dla Polski około 170 mld euro, w tym:

- 72,2 mld euro na politykę spójności,
- 3,8 mld euro z funduszu sprawiedliwej transformacji,
- 24,9 mld euro dotacji z Funduszu Odbudowy,
- 34,2 mld euro pożyczek z Funduszu Odbudowy,

¹ <https://www.consilium.europa.eu/pl/infographics/recovery-plan-mff-2021-2027/>

- 21,6 mld euro na płatności bezpośrednie dla rolników,
- 10,6 mld euro na rozwój obszarów wiejskich,
- blisko 2 mld euro w ramach instrumentu REACT EU (instrument na rzecz walki z negatywnymi skutkami COVID-19).

W przybliżeniu 60% funduszy z polityki spójności ma trafić do programów realizowanych na szczeblu krajowym, a pozostałe 40% otrzymają programy regionalne, zarządzane przez marszałków województw.

Programy będą funkcjonowały w podobnym układzie, jak w ramach minionej perspektywy finansowej (na lata 2014-2020). Podział środków na poszczególne programy krajowe przedstawia się następująco:

- Infrastruktura i Środowisko – 25,1 mld euro;
- Inteligentny Rozwój – 8 mld euro (między innymi innowacje, współpraca nauki i biznesu),
- Wiedza, Edukacja, Rozwój – 4,3 mld euro (między innymi nauka, edukacja, żłobki, sprawy społeczne),
- Polska Cyfrowa – 2 mld euro (między innymi cyfryzacja, sieci szerokopasmowe),
- Polska Wschodnia – 2,5 mld euro (specjalna pula wsparcia dla województw Polski Wschodniej),
- Pomoc Techniczna – 0,5 mld euro (wsparcie dla instytucji wdrażających fundusze UE),
- Program Pomoc Żywnościowa – 0,2 mld euro,
- Program Ryby – 0,5 mld euro,
- Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej – 0,56 mld euro.

Do województwa podkarpackiego trafi 2,265 mld euro, z czego 1,63 mld euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz ok 0,63 mld euro z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Wydatkowanie środków europejskich powinno rozpocząć się początkiem 2023 roku. Podsumowując, potencjalne źródła finansowania kierunków działań określonych w Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata 2022-2030 obejmują m.in.:

- Fundusze Europejskie dla Podkarpacia (dawny PRO WP na lata 2014-2020) na lata 2021-2027;
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- Obecne i przyszłe programy operacyjne na poziomie krajowym (na lata 2021-2027), m.in.: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, o Program Operacyjny Inteligentny Rozwój, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, o Program Operacyjny Polska Cyfrowa;
- Dodatkowe źródła finansowania, m.in.: środki finansowe z mechanizmu funduszy norweskich i EOG, Program Life, Horyzont Europa, ELENA, Program ERASMUS +;
- Środki budżetu państwa, tj.: Programy Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, Programy Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, w tym rządowy program na rzecz osób starszych "Aktywni plus", czy Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, Narodowy oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w tym programy: Moja woda, Czyste powietrze i STOP SMOG, Kangur - Bezpieczna i ekologiczna droga do szkoły, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Program Mieszkanie +, Program Małuch +, Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030;

- Dodatkowe formy finansowania, m.in.: Partnerstwa Publiczno-Prywatne, Krajowa i regionalna tarcza antykryzysowa, kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe.

Konsultacje społeczne strategii

RAPORT Z PRZEPROWADZONYCH KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Projektu Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata 2022-2030

Podstawa prawna

Konsultacje prowadzono na podstawie:

- uchwały nr XXXIX/398/21 Rady Miejskiej w Ropczycach z dnia 29 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata 2022-2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji, o którym mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju
- zarządzenia nr SO.0050.1.186.2022 Burmistrza Ropczyc z dnia 26 sierpnia 2022 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata 2022-2030.

Przedmiot i cel konsultacji społecznych

Przedmiotem prowadzonych konsultacji społecznych był projekt Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata 2022-2030.

Celem konsultacji było zapoznanie mieszkańców i przedstawicieli jednostek samorządowych z projektem Strategii oraz poznanie opinii, zebranie uwag i propozycji zmian w zakresie owego projektu.

Podmiot konsultacji społecznych

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Ropczyce na lata 2022-2030 podlegał konsultacjom:

- 1) z mieszkańcami gminy Ropczyce,
- 2) z lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, w szczególności z działającymi na terenie gminy Ropczyce organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami,
- 3) z sąsiednimi gminami – Sędziszów Małopolski, Ostrów, Iwierzycy, Wielopole Skrzyńskie oraz ze Starostwem Powiatowym w Ropczycach
- 4) z Dyrektorem Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Rzeszowie – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Organizacja konsultacji społecznych, w tym wykorzystane formy konsultacji

Konsultacje były prowadzone w terminie od 29 sierpnia do 4 października 2022 r. Ogłoszenie wraz z zaproszeniem do udziału w konsultacjach i dokumentacją dotyczącą przedmiotu konsultacji dostępne były od dnia 29 sierpnia 2022 r.:

- 1) na stronie internetowej gminy: www.ropczyce.eu/strategia
- 2) w Biuletynie Informacji Publicznej: <https://ropczyce.bip.net.pl/?c=100>

Konsultacje zostały przeprowadzone w następujących formach:

- 1) pisemnej – poprzez przesłanie wniosków o wydanie opinii do samorządów i instytucji, które zostały wymienione powyżej w podmiotach konsultacji społecznych w III Podmiot konsultacji społecznych pkt 3-4
- 2) pisemnej oraz za pomocą poczty elektronicznej – poprzez wskazanie uwag i opinii do projektu strategii za pomocą wypełnionego i podpisanego formularza według wzoru opublikowanego wraz z projektem strategii,
- 3) konsultacji stacjonarnych w dniach: 29 sierpnia – 4 października 2022 r.

Komórką odpowiedzialną za przygotowanie konsultacji oraz opracowanie ich wyników był Referat Komunikacji Społecznej, Promocji i Rozwoju Urzędu Miejskiego w Ropczycach (kierownik referatu - Teresa Kiepiel, e-mail: kiepielt@ropczyce.eu). W czasie trwania konsultacji prowadzona była akcja informacyjna na stronie internetowej gminy, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na profilu Facebook gminy, podczas której każdy mógł zgłosić swoje uwagi.

Przebieg i podsumowanie konsultacji społecznych

W całym okresie trwania konsultacji mieszkańcy mieli możliwość zgłaszania uwag do projektu strategii. W terminie do 4 października wpłynęło kilka uwag, które prezentowane są poniżej.

Pisemne uwagi przedstawiło jedynie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie, w zakresie uwzględnienia w projekcie Strategii obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, o których mowa w art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 624).

Lp.	Zgłaszający	Uwaga	Postępowanie
1	Piotr Drozd (uwaga przesłana elektronicznie)	1. Zarys obszaru gminy Ropczyce – zaznaczony niewłaściwym miejscu.	1. Dokonano korekty przesunięcia zaznaczenia, do którego doszło w wyniku formatowania dokumentu
2	Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Ropczycach (uwaga pisemna)	1. Przekazanie uwag w formie papierowej dotyczących działania biblioteki	1. Uwagi wprowadzone do dokumentu strategii
3	Zdzisław Duliban (uwaga przesłana elektronicznie)	1. Należy podkreślić i wyróżnić remont organów w sanktuarium i farze oraz organizację festiwalu organowego 2. Należy wspomnieć, że planowana jest rewitalizacja instalacji ciepła systemowego i likwidacja węzłów grupowych w budynkach wielomieszkaniowych i użyteczności publicznej i zamiana na węzły ciepłownicze indywidualne wraz z budową instalacji CWU w budynkach 3. Nadmienić należy również o klastrze energii i dążeniu do samowystarczalności energetycznej gminy poprzez budowę własnych źródeł energii i dystrybucję jej w obrębie gminy	1. Uwaga 1 zostaje dodana do treści dokumentu 2. Uwaga 2 zostaje dodana do treści dokumentu 3. Uwaga 3 zostaje dodana do treści dokumentu
4	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie (uwaga pisemna)	1. Dotycząca uwzględnienia w projekcie strategii obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, o których mowa w art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 624)	1. Uwaga została wprowadzona do dokumentacji

Źródło: Opracowanie własne

Spis rysunków

Rysunek 1. Organizacja zarządzania drogami publicznymi na terenie Miasta i Gminy Ropczyce.....	10
Rysunek 2. Ludność na obszarze Ropczyc.	16
Rysunek 3. Spójność dębicko-ropczyckiego obszaru funkcjonalnego.....	23
Rysunek 4. Analiza małej retencji – rozmieszczenie zbiorników wariantu koncepcyjnego naniesione na siatkę obliczeniową	89
Rysunek 5. Obszary objęte planami miejscowymi w Gminie Ropczyce	99
Rysunek 6. Miejskie Obszary Funkcjonalne.....	102

Spis tabel

Tabela 1. Drogi publiczne gminne w powiecie ropczycko-sędziszowskim	10
Tabela 2. Drogi publiczne powiatowe w powiecie ropczycko-sędziszowskim	10
Tabela 3. Liczba ludności w gminie Ropczyce	13
Tabela 4. Zmiany liczby ludności w gminie Ropczyce w latach 2016-2020.....	14
Tabela 5. Gęstość zaludnienia na 1 km ²	15
Tabela 6. Przyrost naturalny w latach 2015-2020.....	15
Tabela 7. Migracja ludności na terenie gminy Ropczyce.....	15
Tabela 8. Statystyka podmiotów gospodarczych w poszczególnych sektorach zarejestrowanych i wyrejestrowanych w gminie Ropczyce w latach 2016-2020.....	19
Tabela 9. Podmioty wg klas wielkości w gminie Ropczyce.....	20
Tabela 10. Przyłącza sieci wodociągowej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w gminie Ropczyce, powiecie ropczycko-sędziszowskim oraz województwie podkarpackim.....	25
Tabela 11. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w gminie Ropczyce, powiecie ropczycko-sędziszowskim oraz województwie podkarpackim	26
Tabela 12. Przyłącza kanalizacji prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w powiecie ropczycko-sędziszowskim	28
Tabela 13. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w powiecie ropczycko-sędziszowskim	28
Tabela 14. Długość sieci kanalizacyjnej w powiecie ropczycko-sędziszowskim	29

Tabela 15. Stan sieci ciepłowniczej w poszczególnych gminach powiatu ropczycko-sędziszowskiego i województwie podkarpackim	30
Tabela 16. Stan gazu sieciowego w poszczególnych gminach powiatu ropczycko-sędziszowskiego i województwie podkarpackim	31
Tabela 17. Ilość uczniów w szkołach na terenie gmin Ropczyce i Sędziszów Małopolski	34
Tabela 18. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej wraz z kwotą wypłacanych świadczeń i zasiłków	35
Tabela 19. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności.....	35
Tabela 20. Liczba udzielonych badań ambulatoryjnych (porad lekarskich) w gminie Ropczyce i sąsiednich miejscowościach	37
Tabela 21. Liczbę przychodni w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w powiecie ropczycko-sędziszowskim	37
Tabela 22. Lekarze pracujący wg podstawowego miejsca pracy na 10 tys. ludności.=	38
Tabela 23. Przestępstwa popełnione w gminie Ropczyce w latach 2015-2021	39
Tabela 24. Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Ropczyce	101
Tabela 25. Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych.....	122
Tabela 26. Potencjał inwestycyjny Gminy Ropczyce	141

Spis wykresów

Wykres 1. Piramida wieku mieszkańców gminy Ropczyce.....	14
Wykres 2. Procesy demograficzne (przyrost naturalny - po lewej i saldo migracji - po prawej, w przeliczeniu na 1000 osób) w gminie Ropczyce w porównaniu z sytuacją powiatu ropczycko-sędziszowskiego i województwa podkarpackiego	17
Wykres 3. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji PKD 2007.....	19
Wykres 4. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%).....	20
Wykres 5. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%) – mężczyźni	21
Wykres 6. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%) – kobiety.....	21
Wykres 7. Bezrobotni zarejestrowani wg. płci w gminie Ropczyce	22

Wykres 8. Udział przyłączy wodociągowych w poszczególnych gminach powiatu ropczycko-sędziszowskiego	26
Wykres 9. Liczba osób korzystająca z sieci wodociągowej w powiecie ropczycko-sędziszowskim.	27
Wykres 10. Długość km sieci wodociągowej w poszczególnych gminach powiatu ropczycko-sędziszowskiego.	27
Wykres 11. Ilość przyłączy do sieci kanalizacyjnej poszczególnych gmin powiatu ropczycko-sędziszowskiego	28
Wykres 12. Liczba ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w powiecie ropczycko-sędziszowskim w 2019 r.	29
Wykres 13. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej powiecie ropczycko-sędziszowskim w latach 2016-2020.....	30
Wykres 14. Ilość uczniów w szkołach na terenie dwóch najbardziej zaludnionych gminy powiatu ropczycko-sędziszowskiego	35
Wykres 15. Długość okresu zamieszkiwania na obszarze gminy Ropczyce.....	45
Wykres 16. Wykres obrazujący zadowolenie z życia na terenie gminy Ropczyce	46
Wykres 17. Ocena jakości poszczególnych dziedzin życia w gminie Ropczyce	46
Wykres 18. Najważniejsze czynniki rozwoju gospodarczego	49
Wykres 19. Ocena sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie	49
Wykres 20. Ocena zmiany sytuacji materialnej.....	50
Wykres 21. Bezpieczeństwo w gminie	50
Wykres 22. Znajomość zagadnień o funkcjonowaniu gminy	51
Wykres 23. Opinia ankietowanych nt. współpracy gminy Ropczyce z innymi samorządami	51
Wykres 24. Kierunki rozwoju gminy	52
Wykres 25. Opcjonalne przeznaczenie środków finansowych na cele gminy	53
Wykres 26. Skojarzenia z gminą Ropczyce	54
Wykres 27. Źródła wiedzy o gminie.....	54
Wykres 28. Metryczka - płeć	55
Wykres 29. Metryczka - wykształcenie	55
Wykres 30. Metryczka - grupa wiekowa	55
Wykres 31. Metryczka - status zawodowy	56

Wykres 32. Metryczka - miejsce zamieszkania	56
Wykres 33. Wizja gminy Ropczyce	58
Wykres 34. Miejsca atrakcyjne turystycznie i rekreacyjnie w gminie Ropczyce oraz uwarunkowania przyrodnicze gminy.	95

Spis map

Mapa 1. Układ komunikacyjny województwa podkarpackiego	11
Mapa 2. Struktura gruntów na obszarze gminy Ropczyce	12
Mapa 3. Przebieg szlaków komunikacyjnych, rzeki Wielopolki wraz z obszarem zalewowym oraz gazociągów wysokoprężnych i sieci elektroenergetycznej wysokiego napięcia w Gminie Ropczyce...	96
Mapa 4. Funkcje terenów w Gminie Ropczyce.	96
Mapa 5. Kierunki rozwoju Miasta i Gminy Ropczyce – rozmieszczenie planowanych inwestycji.....	100
Mapa 6. Obszar strategicznie rozwojowy – element dębicko-ropczyckiego obszaru funkcjonalnego.	100
Mapa 7. Mapa Obszarów Wiejskich województwa podkarpackiego.....	103